

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τεύχος 5, Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2015

Περιεχόμενα

- Σημείωμα του Συντονιστή Έκδοσης

Επιστημονικές Εργασίες

- Κλήμη – Καμινάρη Ολυμπία, «Στοχασμοί για το συνεταιριστικό μοντέλο στην εποχή της παγκοσμιοποίησης»

Αξιόλογα κείμενα

- Οι διεθνείς Συνεταιριστικές Αρχές
- Ένα συνεταιριστικό μανιφέστο
- Κατευθυντήριες γραμμές των Ηνωμένων Εθνών που στοχεύουν στη δημιουργία υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών
- Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη συμβολή των συνεταιρισμών στην υπέρβαση της κρίσης

Συνεταιριστικές Οργανώσεις

- Συνεταιρισμός ΘΕΣΓΑΛΑ
- Αγροτικός Συνεταιρισμός Βελβεντού

Σχόλια

- Το συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης στο Παρίσι (της Ο. Κλ. Καμινάρη)
- Οι συνέπειες της κρίσης στην αποταμιευτική συμπεριφορά των νοικοκυριών (του Φ. Παναγιωτόπουλου)
- Προς νέο νόμο για τους συνεταιρισμούς (του Κ. Παπαγεωργίου)
- Αγροτικοί συνεταιρισμοί και Αγορές Παραγωγών (του Κ. Παπαγεωργίου)

Νομοθεσία

- Κωδικοποίηση (ανεπίσημη) του νόμου 2810/2000
- Κωδικοποίηση (ανεπίσημη) του νόμου 4015/2011

Νέα Βιβλία

- Edgar Parnell, «Επανεφεύρεση των Συνεταιρισμών», βιβλίο διαθέσιμο στο διαδίκτυο με μέριμνα του Ινστιτούτου Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών (Ι.Σ.Ε.Μ.) και του Δικτύου Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης Κ.Α.Π.Α.). Βιογραφικό σημείωμα του συγγραφέα.
- Κ. Παπαγεωργίου και Ο. Κλήμη-Καμινάρη, «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα», τόμοι 7 και 8 (περίοδοι 1977-81 και 1982-93), Έκδοση Ι.Σ.Ε.Μ., Εκδοτικός Οίκος «Αμφιλύκη».

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΙΣΕΜ)

Isem-institute.blogspot.com

Isem-journal.blogspot.com

Isem-journal@gmail.com

**ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ (Ι.Σ.Ε.Μ.)**
Διεύθυνση περιοδικού: Το περιοδικό αναρτάται στην ακόλουθη διεύθυνση:
- isem-journal.blogspot.com

Συμβούλιο Έκδοσης (κριτές επιστημονικών εργασιών):

Αλεξόπουλος Γεώργιος	Δρ Γεωργοοικονομολόγος, ΕΕΔΙΠ Γεωπονικό Πανεπιστήμιο
Ανεσιάδης Αντώνιος	Γενικός Διευθυντής Ένωσης Αγροτών Ν. Σερρών
Αποστολόπουλος Κωνσταντίνος,	Καθηγητής Χαροκοπείου Πανεπιστημίου
Δημάκης Ιωάννης	Γενικός Διευθυντής Ένωσης Αγροτών Αργολίδας «ΡΕΑ»
Δοδόπουλος Σοφοκλής	Πρώην Εντεταλμένος Σύμβουλος της ΣΕΚΑΠ
Καμενίδης Χρίστος	Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης
Καραμέτου Παναγιώτα	Διδάκτωρ Χαροκοπείου Πανεπιστημίου
Καρυπίδης Φίλιππος	Καθηγητής ΤΕΙ Θεσσαλονίκης
Κλήμη-Καμινάρη Ολυμπία	Επ. Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου
Κορέντζελου Νάνσυ	Δικηγόρος
Κουτσού Σταυριανή	Αν. Καθηγήτρια ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης
Μητροπούλου Ανδριανή-Άννα	Δικηγόρος, π. Νομικός Σύμβουλος ΠΑΣΕΓΕΣ
Παναγιωτόπουλος Φώτιος	Πρώην Υποδιοικητής ΑΤΕ
Παπαγεωργίου Κωνσταντίνος	Ομότ. Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου
Σδράλη Δέσποινα	Επ. Καθηγήτρια Χαροκοπείου Πανεπιστημίου
Σελλιανάκης Γεώργιος	Πρώην Γεν. Δ/ντής Ελαιουργικής, π. Γεν. Γραμματέας Υπ. Γεωργίας
Σέμος Αναστάσιος	Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης
Σεργάκη Παναγιώτα	Επ. Καθηγήτρια Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης
Σινίκης Ευστάθιος	Πρώην Διευθυντής Υπουργείου Γεωργίας
Σωφρονάς Αντώνιος	τ. Διευθυντής Υπουργείου Γεωργίας
Φεφές Μιχαήλ	Επ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Διεύθυνση επικοινωνίας με το ΙΣΕΜ: isem-institute@gmail.com

Διεύθυνση Συντονιστή Έκδοσης: clpageorgiou@gmail.com

Σημείωμα του Συντονιστή Έκδοσης

Σε μια περίοδο μεγάλης κρίσης, όπως αυτή που διέρχεται η χώρα μας, η αναζήτηση διεξόδων, ιδίως σε θέματα απασχόλησης και εξασφάλισης στοιχειώδους εισοδήματος, απασχολεί το σύνολο της κοινωνίας. Όπως έχει διδάξει η ιστορία, μια αποτελεσματική διεξόδος ήταν στο παρελθόν η συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερομένων για την από κοινού εξεύρεση λύσης. Η συνεργασία αυτή με τη μορφή του συνεταιρισμού, έχει αποδειχθεί αποτελεσματική.

Η διεθνής κοινότητα ασχολείται έντονα με την αναζήτηση τρόπων ισχυροποίησης του συνεταιριστικού μοντέλου και σε αυτό αναφέρεται η επιστημονική εργασία της Ολυμπίας Κλήμη – Καμινάρη, που παρουσίασε στο συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης στο Παρίσι στις 27-30 Μαΐου 2015, που είχε ως κεντρικό γενικό θέμα «Το μέλλον του συνεταιριστικού μοντέλου: δημιουργικότητα, καινοτομία και έρευνα». Η εργασία της κας Καμινάρη που φιλοξενείται στις «Επιστημονικές Εργασίες» του παρόντος τεύχους, έχει τίτλο «Στοχασμοί για το συνεταιριστικό μοντέλο στην εποχή της παγκοσμιοποίησης». Κύριες κατευθύνσεις της εργασίας αυτής είναι η αλληλεγγύη και ενότητα στους συνεταιρισμούς σε συνάρτηση με τον κανόνα της μιας ψήφου κατά μέλος, ο τρόπος φορολογίας των συνεταιρισμών και ο ρόλος των υπερεθνικών συνεταιριστικών οργάνων.

Για να διευκολυνθεί ο νεοεισαγόμενος στα θέματα των συνεταιρισμών αναγνώστης να παρακολουθήσει τους προβληματισμούς της ανωτέρω μελέτης, έχει περιληφθεί ως πρώτο στα «Αξιόλογα Κείμενα» η συνοπτική διατύπωση των Διεθνών Συνεταιριστικών Αρχών, όπως ισχύουν από το Συνέδριο του Μάντσεστερ το 1995.

Στο ίδιο πνεύμα κινούνται και τα υπόλοιπα «Αξιόλογα Κείμενα» που έχουν επιλεγεί για το τεύχος αυτό:

- Το «Συνεταιριστικό Μανιφέστο» είχε διατυπωθεί από την περιφερειακή οργάνωση «Συνεταιρισμοί Ευρώπης» της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης (ICA) πριν από τις Ευρωεκλογές του 2014, για να γνωστοποιήσει στους υποψήφιους Ευρωβουλευτές τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητες του συνεταιριστικού θεσμού και να προετοιμάσει το έδαφος για συνεργασία, με σκοπό την προώθηση του θεσμού στην Ευρώπη.
- Οι «Κατευθυντήριες Γραμμές των Ηνωμένων Εθνών, που στοχεύουν στη δημιουργία υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών», αποτελεί ένα σοβαρό έρεισμα για την υποστήριξη του συνεταιριστικού θεσμού, μαζί με τη Σύσταση 193 του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (βλ. τεύχος 3) της οποίας το περιεχόμενο (που περιλαμβάνει και αυτούσιες τις συνεταιριστικές αρχές) είναι δεσμευτικό για τις Κυβερνήσεις που την έχουν προσυπογράψει, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Να σημειωθεί ότι η Ελλάδα, με το νόμο 4015/2011 έχει παραβιάσει πολλαπλώς τόσο τις κατευθυντήριες Γραμμές του ΟΗΕ όσο και τη Σύσταση 193 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.
- Το «Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη συμβολή των συνεταιρισμών στην υπέρβαση της κρίσης», συνδέεται στενά με τα προηγούμενα, καθόσον αναφέρεται σε χρησιμοποίηση του συνεταιριστικού θεσμού για αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της κρίσης, υποδεικνύει στην Επιτροπή της Ε.Ε. να ιδρύσει ειδική μονάδα αρμόδια για τους συνεταιρισμούς και γενικότερα για φορείς Κοινωνικής Οικονομίας, υποδεικνύει στις κυβερνήσεις να προωθήσουν τη συνεταιριστική εκπαίδευση στα πανεπιστήμια και στις σχολές διαχείρισης επιχειρήσεων και να λάβουν υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά των συνεταιριστικών τραπεζών, καθώς και πλήθος άλλων υποδείξεων που έχει αναδείξει η πράξη.

Στο τμήμα «Συνεταιριστικές Οργανώσεις» του περιοδικού φιλοξενείται ο συνεταιρισμός ΘΕΣΓΑΛΑ, με μια συνέντευξη του Προέδρου του Βασίλη Βακάλη στη δημοσιογράφο Κατερίνα Μπακογιάννη στο περιοδικό «Κ» της εφημερίδας Καθημερινή και ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Βελβεντού, με στοιχεία που αντλήθηκαν από το διαδίκτυο.

Τα ενυπόγραφα σχόλια αναφέρονται σε θέματα επικαιρότητας που παρουσιάζουν συνεταιριστικό ενδιαφέρον.

Στο τμήμα «Νομοθεσία» φιλοξενούνται κωδικοποιημένοι (σε ανεπίσημη κωδικοποίηση της 31.12.2014), οι νόμοι για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς 2810/2000 και 4015/2011. Η πληθώρα τροποποιήσεων έχει καταστήσει αυτούς τους νόμους δύσχρηστους σε βαθμό απερίγραπτο. Με την ανεπίσημη κωδικοποίηση, το περιοδικό στοχεύει στην πρακτική εξυπηρέτηση ιδίως των μη νομομαθών.

Τέλος, στα νέα βιβλία περιλαμβάνεται πρώτο ένα «παλαιό» βιβλίο, από τα βιβλία που δεν παλαιώνουν ποτέ. Πρόκειται για το «Επανεφεύρεση των Συνεταιρισμών» του Edgar Parnell, το οποίο σε πρώτη φάση είχε εκδοθεί στα ελληνικά από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο (Εκδόσεις Στοχαστής). Με άδεια του συγγραφέα, ύστερα από μεσολάβηση του ΙΣΕΜ και ανάληψη του έργου από το Δίκτυο ΚΑΠΑ (Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Περιφερειακής Ανάπτυξης), το βιβλίο αυτό έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο (www.diktio-kapa.dos.gr), ώστε να είναι διαθέσιμο σε κάθε ενδιαφερόμενο. Το βιογραφικό σημείωμα του Έντγκαρ Πάρνελ δημοσιεύεται εδώ, για να φανεί ο πλούτος των εμπειριών του συγγραφέα από την παγκόσμια συνεταιριστική κίνηση, που αναδύεται από τις σελίδες του πολύτιμου βιβλίου.

Στα νέα βιβλία προβάλλεται επίσης η έκδοση του ΙΣΕΜ των τόμων 7 και 8 του κλασικού έργου του Αρ. Ν. Κλήμη «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα», με συγγραφείς τους Κ. Παπαγεωργίου και Ολυμπία Κλήμη – Καμινάρη. Στους τόμους αυτούς παρουσιάζονται οι εξελίξεις των περιόδων 1977-81 και 1982-93, περιόδων με γεγονότα καθοριστικής σημασίας για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς.

Στοχασμοί για το συνεταιριστικό μοντέλο στην εποχή της παγκοσμιοποίησης

Ολυμπίας Κλήμη-

Καμινάρη¹

Όταν, πριν από 15 χρόνια, η Ελλάδα γιόρταζε τα 100 χρόνια συνεταιρισμών σύγχρονης μορφής στην χώρα, δύο διακεκριμένοι συνεταιριστές τόνιζαν ότι «ο συνεργατισμός περιέχει τη σωστή σύνθεση ουτοπίας και πραγματικότητας»², αλλά και ότι στην εποχή της παγκοσμιοποίησης «οι συνεταιρισμοί πρέπει να ανασυγκροτηθούν ώστε να αποτελέσουν αντίδοτο στα προβλήματα που δημιουργεί η παγκοσμιοποίηση»³

Με την παγκοσμιοποίηση αναμένεται ότι οι αναπτυσσόμενες οικονομίες αξιοποιούν το πλεονέκτημα της τεχνολογικής τους ανάπτυξης, την καλύτερη διάρθρωση και το μάντζεμντ των επιχειρήσεών τους, τις επενδύσεις τους, την κοινωνική τους οργάνωση, την εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού τους κλπ., δηλαδή όλα αυτά που αποτελούν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα σε πολλούς τομείς της οικονομίας τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η κατάργηση των φραγμών στη διακίνηση αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίων, λειτουργεί προς όφελός τους. Για διαφορετικούς λόγους, το ίδιο μπορεί να λεχθεί και για χώρες που βρίσκονται σε χαμηλότερο επίπεδο ανάπτυξης, που διαθέτουν όμως ευνοϊκές περιβαλλοντικές συνθήκες και δυνατότητα χαμηλότερου κόστους παραγωγής, έτσι ώστε τα προϊόντα τους να είναι ανταγωνιστικά στις διεθνείς αγορές. Χώρες όμως, που δεν είναι τεχνολογικά ανεπτυγμένες, ή που δεν έχουν δυνατότητα χαμηλού κόστους παραγωγής, συναντούν δυσκολίες να διαθέσουν τα προϊόντα τους στις διεθνείς αγορές, ακόμα και στις εγχώριες αγορές τους, οι οποίες κατακλύζονται από εισαγωγές. Στις περιπτώσεις αυτές χάνονται θέσεις απασχόλησης, δεν δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας και

¹ Η Ολυμπία Κλήμη – Καμινάρη είναι Επίκουρη Καθηγήτρια στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών, Αθήνα. Η παρούσα εργασία παρουσιάστηκε στο συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης στο Παρίσι στις 27-30 Μαΐου 2015, που είχε ως γενικό θέμα «Το μέλλον του συνεταιριστικού μοντέλου: δημιουργικότητα, καινοτομία και έρευνα».

² Κολύμβας, Ν., «ο συνεργατισμός περιέχει τη σωστή σύνθεση ουτοπίας και πραγματικότητας», Συνεταιρισμοί 100 χρόνια, Επετειακή έκδοση, Υπουργείο Γεωργίας, 2002.

³ Κλήμης, Α.Ν., Κλίμις, Α.Ν., «Η δράση ισχυρών πραγματικών συνεταιρισμών συνιστά το αντίδοτο στην παγκοσμιοποίηση», Συνεταιρισμοί 100 χρόνια, Επετειακή έκδοση, Υπουργείο Γεωργίας, 2002.

απειλείται η πολιτική και κοινωνική σταθερότητα.⁴ Στα προβλήματα αυτά θα μπορούσαν να προστεθούν οι αλλαγές στην Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τις οποίες ακόμα και η Σουηδία εξέφρασε ανησυχίες.⁵

Σε γενικές γραμμές, φαίνεται ότι από την παγκοσμιοποίηση ωφελούνται οι χώρες που παρουσιάζουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Στο επίπεδο των επιχειρήσεων, οι μεγάλες και οι πολύ μεγάλες επιχειρήσεις είναι σε θέση να μεγεθυνθούν ακόμη περισσότερο και να προχωρήσουν σε συγχωνεύσεις, εξαγορές και συνεργασίες. Αυτή η συγκέντρωση οικονομικής ισχύος αποτελεί και ένα πολιτικό θέμα, στο οποίο οι συνεταιρισμοί δεν μπορούν να παραμείνουν αδιάφοροι, δεδομένου ότι οι προσπάθειές τους στρέφονται στη δημοκρατία, την ανεξαρτησία και τη δίκαιη διανομή του πλούτου. Ως εκ τούτου, είναι εύλογο να αναμένει κανείς ότι οι συνεταιρισμοί θα αναρωτηθούν κατά πόσο, σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης, το συνεταιριστικό μοντέλο, όπως ισχύει, είναι κατάλληλο, ή ότι απαιτούνται κάποιες τροποποιήσεις.

Πράγματι, το συνεταιριστικό μοντέλο βρίσκεται πάντοτε σε μια διαδικασία προσαρμογής προς το μεταβαλλόμενο περιβάλλον, χωρίς να αλλοιώνει την φυσιογνωμία του. Το μοντέλο αυτό καθ' εαυτό συντίθεται από τις αξίες και από τις αρχές του. Οι αξίες είναι αιώνιες, καθώς αντιπροσωπεύουν την ποιοτική διάσταση του μοντέλου. Οι αρχές αποτελούν την πρακτική έκφραση του μοντέλου και θα μπορούσε κανείς εύκολα να πιστοποιήσει τη διαχρονική εξέλιξή τους στη διάρκεια των 170 χρόνων ιστορίας του σύγχρονου συνεργατισμού. Η λειτουργία της ίδιας της κοινωνίας αλλάζει και αυτό αντανακλάται και στις αρχές του συνεργατισμού. Σήμερα καμία αναφορά δεν γίνεται στους παλαιούς κανόνες που αφορούσαν την αγνότητα των πωλούμενων αγαθών, την ακριβή ζύγιση και μέτρηση των πωλούμενων ειδών, την πώληση στις τιμές αγοράς, την ισότητα των φύλων, ή το πόσο συχνά οι ισολογισμοί θα παρουσιάζονται στα μέλη. Τέτοιοι κανόνες όμως θεωρήθηκαν καινοτομίες στην εποχή των σκαπανέων της Ροτσντέιλ.

Είναι επομένως καιρός, να επανεξετάσουμε την συνολική βιωσιμότητα του συνεταιριστικού μοντέλου στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Με δεδομένο το ότι οι συνεταιρισμοί δεν μπορούν οι ίδιοι να αλλάξουν την πορεία της παγκοσμιοποίησης, θα πρέπει να προσπαθήσουν να υπερασπισθούν την επιβίωσή τους με αύξηση των

⁴ Stiglitz, J. "The role of cooperatives in Globalisation", Working paper No 9/2004, Luglio. Italy, Università di Genova, Dipartimento di Scienze Economiche e Finanziarie

⁵ Βλ. COGECA, "Agricultural Cooperatives in Europe," part IV Compendium of Cogeca member organisations, Sweden, VI, p. 171, όπου αναφέρονται τα ακόλουθα: "The CAP-reform and especially the decoupling of direct payments may lead to decreased production, mainly in disadvantaged regions (small and scattered fields, long distances to markets/ processing facilities). Diminished production will impact on the whole chain from sales of inputs to grain elevators and abattoirs, dairies and mills. Since these activities in Sweden are dominated by Cooperatives, these will face economic stress due to decreased turnover and overcapacity. The pressure for structural change will increase, implying loss of employment and for farmers a lower service level".

ανταγωνιστικών τους πλεονεκτημάτων, ώστε να φθάσουν στο επίπεδο των ιδιωτικών επιχειρήσεων, αλλά με μία διαφορά: ότι τα πλεονάσματα διαχείρισης θα πρέπει να είναι ευκρινώς προσδιορισμένα και να επιστρέφονται σε εκείνους που συνέβαλαν στη δημιουργία τους, σύμφωνα με την 3^η συνεταιριστική αρχή.

Ως μέσο μεγιστοποίησης της ανταγωνιστικής τους θέσης, οι συνεταιρισμοί οφείλουν να διευρύνουν την εκτεταμένη αλληλεγγύη, η οποία να ξεκινά από τη βάση. Διαφορετικά μεγέθη συνεταιριστικών οικονομικών μονάδων θα πρέπει να συμφωνήσουν να ενώσουν τις δυνάμεις τους, μέσω της ορθής κατανόησης της αρχής του δημοκρατικού ελέγχου, η οποία δεν πρέπει να εξαντλείται στο «ένα μέλος, μία ψήφος». Ίσως φαίνεται αφελές, αλλά πολλοί πιστεύουν ότι δεν υπάρχει δημοκρατική διοίκηση χωρίς το «ένα μέλος, μία ψήφος».

Διευρύνοντας περισσότερο την έννοια της αλληλεγγύης, ακόμα και σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο, οι συνεταιρισμοί πρέπει να βρουν τρόπους να ενώσουν τις δυνάμεις τους, ώστε να μειώσουν τις αρνητικές επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης. Αυτά τα θέματα θίγονται συνοπτικά, στη συνέχεια.

α. Αλληλεγγύη ή Ενότητα

Όλοι γνωρίζουμε την 6^η συνεταιριστική Αρχή: *«Οι συνεταιρισμοί εξυπηρετούν τα μέλη τους πιο αποτελεσματικά και ισχυροποιούν τη συνεταιριστική κίνηση με τη συνεργασία τους σε τοπικό, εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο».*

Πριν από 30 χρόνια, ο William Watkins⁶ έγραφε: *«Σε αντίθεση προς την άποψη που διατυπώθηκε από ορισμένες προσωπικότητες, οι οποίοι θεωρούν τη Δημοκρατία ως τη θεμελιώδη συνεταιριστική αρχή, εγώ υποστηρίζω ότι η Ενότητα είναι η πιο σημαντική από τις επτά Αρχές»*⁷. Είμαστε υποχρεωμένοι να ξαναθυμηθούμε αυτή την κληρονομιά του Watkins, ειδικά στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, όπου τίθεται σε κίνδυνο η ίδια η επιβίωση των συνεταιρισμών.

Αλλά η διατύπωση και μόνον των συνεταιριστικών Αρχών δεν είναι επαρκής. Οι Αρχές υπάρχουν με σκοπό να τηρούνται, αλλά αυτό δεν ισχύει πάντα. Χαρακτηριστικό είναι ένα ελληνικό παράδειγμα: Το Ινστιτούτο Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών, πρότεινε τη συνεργασία μεταξύ των ηγεσιών των διάφορων κατηγοριών των συνεταιρισμών (των αγροτικών, των πιστωτικών, των φαρμακοποιών, των ηλεκτρολόγων κτλ.) για τον σχηματισμό ενός κοινού οργάνου εκπροσώπησης, το οποίο να μεριμνά για όλα τα θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Ας σημειωθεί ότι μέχρι τότε (1995) οι ηγέτες των διάφορων εθνικών οργανώσεων των επιμέρους κατηγοριών των συνεταιρισμών δεν γνωρίζονταν μεταξύ τους προσωπικά. Η πρόταση χαιρέτισθηκε ως ουσιώδης, αλλά δεν υπήρξε πρακτικό

⁶ Ο William Pascoe Watkins BA, πρώην Διευθυντής της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης (ICA), ήταν μια κορυφαία αυθεντία για τον παγκόσμιο συνεργατισμό.

⁷ W.P. Watkins, “Co-operative Principles – Today and tomorrow”, Holyoake Books, 1986, p. 19.

αποτέλεσμα, παρά την επιμονή του Ινστιτούτου.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η κατάσταση δεν είναι καλύτερη. Όλοι θυμόμαστε τις δυσκολίες, να καταλήξουν σε συμφωνία οι διαπραγματεύσεις, σχετικά με το περιεχόμενο του Κανονισμού 1435/2003 για τον Ευρωπαϊκό Συνεταιρισμό. Επίσης, το επίπεδο των διασυνεταιριστικών συνεργασιών, ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ανταποκρίνεται στην προτροπή της 6^{ης} συνεταιριστικής αρχής, παρά τη γρήγορη μεγέθυνση των ανταγωνιστών των συνεταιρισμών.

Οι συμβατικές ιδιωτικές επιχειρήσεις είναι αρκετά γρήγορες στο να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της οικονομίας, και όπως προειδοποιεί και η βρετανική παροιμία, «*το πουλί που ξυπνά νωρίς τρώει το σκουλήκι*». Είναι προφανές σήμερα ότι η παγκοσμιοποίηση έχει ευνοήσει πρωταρχικά την συνεχή αύξηση του μεγέθους των μεγάλων επιχειρήσεων. Είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, εδώ και αρκετά χρόνια, αλλά και πιο πρόσφατα, έχουν αποκαλύψει τις κακές πρακτικές που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις αυτές,⁸ στην επιδίωξή τους να αυξήσουν τα κέρδη τους και να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε νέες αγορές. Εστιάζοντας πρωταρχικά στις χαμηλές τιμές, οι μεγάλοι λιανοπωλητές δεν λαμβάνουν υπόψη τους τις διαφορετικές κοινωνικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους που κάθε φορά ισχύουν.⁹ Οι συνεταιριστικές επιχειρήσεις δεν μπορούν και δεν πρέπει να χρησιμοποιούν τις ίδιες πρακτικές, εφόσον τηρούν τις συνεταιριστικές αξίες και αρχές. Με το να ενεργούν κατ' αυτόν τον τρόπο, οι συνεταιρισμοί βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και πρέπει να βρουν τρόπους να διαφυλάξουν την εμπιστοσύνη και την ενότητα των μελών τους. Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι όταν, σε ορισμένα κράτη-μέλη, παραγωγοί και γεωργικές μεταποιητικές βιομηχανίες δημιούργησαν Ομάδες Παραγωγών για την από κοινού διαχείριση των προϊόντων τους, τους επιβλήθηκαν κυρώσεις από τις εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού, διότι οι αρχές αυτές κρίνουν ότι οι Ομάδες αυτές έχουν επικρατούσα θέση λαμβάνοντας υπόψη μόνο την εθνική παραγωγή.

Η ισχυροποίηση της ενότητας στους συνεταιρισμούς, πρέπει να ξεκινήσει από τη βάση,

⁸ Βλ. Π.χ. – “Opinion of the European Economic and Social Committee on the Large retail sector – trends and impacts on farmers and consumers” (own initiative opinion), Brussels 7 April 2005, Rapporteur Mr. Allen NAT/262 – CESE 381/2005.

- Opinion of the Section for Agriculture, Rural Development and the Environment o The current state of commercial relations between food suppliers and the large retail sector” (own initiative opinion), Brussels, 16 January 2013, Rapporteur: Mr. Sarmir, NAT/571 – CES 1887-2012.

- Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, “Tackling unfair trading practices in the business-to-business food supply chain”, European Commission, COM(2014) 472 final.

- COGECA, “Agricultural Cooperatives in Europe”, Main Areas of Concern, p. 25.

⁹ EESC Opinion: The Community agricultural model: Production quality and communication with consumers as factors of competitiveness, O.J. C 18, 19.1.2011, pp. 5-10.

δηλαδή από τα φυσικά πρόσωπα, μέλη των πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών. Υπάρχουν κατηγορίες συνεταιρισμών όπου η απόλυτη ισότητα σε αριθμό ψήφων των μελών (ένα μέλος, μία ψήφος) παρεμποδίζει την είσοδο υποψήφιων μελών που θα συνέβαλλαν σημαντικά στις δραστηριότητες του συνεταιρισμού λόγω του μεγέθους της επιχείρησής τους, σημαντικά μεγαλύτερης από τον μέσο όρο. Με τον αποκλεισμό αυτών των υποψήφιων μελών, αφ' ενός ο συνεταιρισμός δεν επιτυγχάνει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και διαπραγματευτική δύναμη, και αφ' ετέρου ενισχύεται η δύναμη των ανταγωνιστών.

Ακόμα και πριν την τελευταία αναθεώρηση των συνεταιριστικών Αρχών, το 1995, υπήρξαν απόψεις που υποστήριζαν ότι η Αρχή «ένα μέλος, μία ψήφος» έπρεπε να τροποποιηθεί και να λάβει υπόψη της τη διαφορετική συμβολή των μελών στην επίτευξη των στόχων του συνεταιρισμού. Αυτή η προσέγγιση τότε δεν υιοθετήθηκε, εξ αιτίας, όπως υποστηρίχθηκε, πιέσεων από τις αναπτυσσόμενες χώρες. Κατά τον σχολιασμό του επί των συνεταιριστικών Αρχών, ο Πρόεδρος της Επιτροπής που ήταν υπεύθυνη για να προετοιμάσει το σχέδιο των Συνεταιριστικών Αρχών, ο καθηγητής Ian MacPherson, υποστήριξε με αρκετά γενικούς όρους τη διατύπωση «ένα μέλος, μία ψήφος». Δήλωσε μόνο ότι *«η διατύπωση αυτή, περιγράφει τους συνηθισμένους κανόνες ψηφοφορίας στους συνεταιρισμούς»*¹⁰.

Η «Αμερικανική» πλευρά, πολύ πριν είχε αποδεσμευθεί από την αρχή «ένα μέλος, μία ψήφος». Οι απόψεις αρκετών σημαντικών συγγραφέων έχουν συλλεγεί από τους M. Abrahamsen¹¹ και D. Barton,¹² και συγκλίνουν προς τη γενική έκφραση «δημοκρατικός έλεγχος» ή «έλεγχος από τα μέλη». Όπως το θέτει ο Abrahamsen *«δεν είναι μία απόφαση που πρέπει να αφηθεί να την πάρουν κυβερνητικοί παράγοντες ή διανοούμενοι συνεταιριστές»*. Και συνεχίζει: *«Μία πιο ακριβής περιγραφή της αρχής φαίνεται να είναι «έλεγχος από τα μέλη». Αυτός ο όρος αναγνωρίζει ότι ο έλεγχος από τα μέλη μπορεί να επιτευχθεί είτε μέσω της τεχνικής «ένα μέλος, μία ψήφος», είτε μέσω ενός συστήματος αναλογικής ψήφου, που θα βασίζεται στην οικονομική συμμετοχή των μελών στις δραστηριότητες του συνεταιρισμού τους, με ένα μέγιστο όριο αριθμού ψήφων που το κάθε μέλος μπορεί να αποκτήσει»*.¹³

Τόσο ο W.P. Watkins¹⁴ όσο και ο Edgar Parnell¹⁵ επικεντρώνονται κυρίως στην ουσία της δημοκρατίας και όχι στην τυπική διατύπωση, διότι η τυπική διατύπωση δεν εγγυάται ότι

¹⁰ MacPherson, Ian, "Co-operative Principles for the 21st Century, ICA December 1995

¹¹ Abrahamsen, M.A., "Coopewrative Business Enterprise" McGraw-Hill Book Company, 1976, pp. 51-54.

¹² Barton, D., "Principles" in Cobia (ed.) "Cooperatives in Agriculture" Prentice Hall, 1989, pp. 26-33

¹³ Abrahamsen, M.A., "Coopewrative Business Enterprise" McGraw-Hill Book Company, 1976, p. 58

¹⁴ Watkins, W.P., "Co-operative Principles Today and Tomorrow", Holyoake Books, Manchester 1986, p. 61

¹⁵ Parnell, E., Reinventing the Co-operative, Enterprises for the 21st Century, U.K. 1995.

ο συνεταιρισμός θα διοικείται δημοκρατικά. Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγουν και άλλοι συγγραφείς, οι οποίοι στο τέλος υποστηρίζουν ότι εν τέλει : *«Η άσκηση της δημοκρατίας δεν είναι τέχνη, είναι αρετή, η οποία εκδηλώνεται με πρακτικούς τρόπους»*.¹⁶ Ο E. Parnell προσδιορίζει ότι *«σε περιπτώσεις αναλογικής ψήφου πρέπει να τίθεται ένα ανώτατο όριο αριθμού ψήφων, ενώ σε θέματα όπως η συγχώνευση με άλλους συνεταιρισμούς ή η διάλυση του συνεταιρισμού, θα πρέπει να εφαρμόζεται ο κανόνας «ένα μέλος, μία ψήφος»*.

Από μια εξέταση των κανόνων ψηφοφορίας που υιοθετούν 14 ευρωπαϊκές χώρες, όπως αντλούνται από μια έκδοση της DIES¹⁷ και μια έκδοση της COGECA,¹⁸ προκύπτει ότι στην πρακτική εφαρμογή οι μισές από αυτές τις χώρες υιοθετούν το σύστημα της πολλαπλής ψήφου. Στη Γερμανία, με την αναθεώρηση του συνεταιριστικού νόμου το έτος 2006, παρέχεται μεγαλύτερη ελαστικότητα ως προς τα δικαιώματα ψήφου.¹⁹ Είναι χαρακτηριστικό να σημειωθεί ότι οι χώρες που υιοθετούν το σύστημα «ένα μέλος, μία ψήφος» το αποκαλούν «το δημοκρατικό σύστημα» ή «οι αρχές της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης», ως εάν η πολλαπλή ψήφος, με ανώτατο όριο 3 ή 5 ψήφους, δεν είναι δημοκρατικό σύστημα. Αυτό επίσης δείχνει τη σημασία και τη βαρύτητα που αποδίδεται στη διατύπωση των συνεταιριστικών αρχών που έχει υιοθετηθεί από την Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση.

Ο Κανονισμός 1435/2003 για την Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρεία (δηλ. συνεταιρισμό), αφήνει το ζήτημα να καθορισθεί από την εθνική νομοθεσία. Έτσι, ο Κανονισμός προσδιορίζει ότι *«εάν η νομοθεσία του κράτους-μέλους της καταστατικής έδρας της εταιρείας (συνεταιρισμού) το επιτρέπει, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι ο αριθμός ψήφων ενός μέλους καθορίζεται ανάλογα με τη συμμετοχή του στις συνεταιριστικές δραστηριότητες με άλλο τρόπο πλην της εισφοράς στο κεφάλαιο. Η παροχή αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε ψήφους κατά μέλος ή το 30% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου, όποιο είναι το χαμηλότερο»*.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, και δεδομένου ότι :

(α) Η παγκοσμιοποίηση καθιστά αναγκαία την ευρύτερη δυνατή ενότητα των μικρών ατομικών οικονομικών μονάδων, ώστε να αποκτήσουν τα πλεονεκτήματα των μεγάλων επιχειρήσεων (όπως οικονομίες κλίμακας και διαπραγματευτική δύναμη), με στόχο να

¹⁶ Παπαγεωργίου, Κ.Α. «Βιώσιμη Συνεταιριστική Οικονομία – Θεωρία και Πράξη» Β' έκδοση), Σταμούλης, 2007, σελ. 52.

¹⁷ DIES (Delegation Interministerielle a l' Innovation Sociale et a l' Economie Sociale), Co-operative Movements in the European Union – Higher Council for Cooperation, 2000, 30 January 2001.

¹⁸ COGECA and the Netherlands Institute for Co-operative Entrepreneurship, The Development of Agricultural Co-operatives in the European Union – Trends and Issues on the Eve of the 21st Century, by Onno-Frank van Bekkum and Gert van Dijk (eds.)

¹⁹ COGECA, “Agricultural Cooperatives in Europe,” part IV Compendium of Cogeca member organisations, Germany, I Legislation (p. 98).

επιβιώσουν και να διαδραματίσουν ένα σημαντικό ρόλο στην οικονομία και στην κοινωνία,
(β) Οι συνεταιρισμοί δεν συντίθενται από ομοιογενείς ομάδες, ιδίου μεγέθους από απόψεως οικονομικής επιφάνειας των μελών, είναι δίκαιο να αναγνωρισθεί ότι μια περιορισμένη διαφοροποίηση στη δύναμη ψήφων θα ενθάρρυνε την συνεργασία μικρών με μεγαλύτερες μονάδες και

(γ) Η δημοκρατία είναι ένα πολύ περίπλοκο θέμα, το οποίο δεν μπορεί να συρρικνωθεί μόνο στον αριθμό των ψήφων στη Γενική Συνέλευση,
κρίνεται αναγκαίο, κατάλληλο και δίκαιο να προσαρμοσθεί η 2^η συνεταιριστική αρχή, αποφεύγοντας την αυστηρή αναφορά στο «ένα μέλος, μία ψήφος», έτσι ώστε, όλοι όσοι δέχονται να συνενώσουν τις δυνάμεις τους κάτω από τις συνεταιριστικές αξίες και αρχές, να εργασθούν όλοι μαζί. Η απώλεια θα είναι τελείως τυπική, αλλά το όφελος μπορεί να είναι σημαντικό. Εκείνοι οι οποίοι απορρίπτουν την πολλαπλή ψήφο, πρέπει να γνωρίζουν ότι *«η κατανομή των μελών κατά μέγεθος, γίνεται όλο και περισσότερο μονόπλευρη. Για παράδειγμα, δεν είναι πλέον ασυνήθιστο, ότι λιγότερο από το 10% των μελών, να αντιστοιχεί σε περισσότερο από το 90% του όγκου των συναλλαγών»*.²⁰

β. Η φορολόγηση των συνεταιρισμών

Ένα άλλο θέμα, το οποίο μπορεί να διευρύνει την ενότητα στους συνεταιρισμούς με το να προσελκύσει πρόσθετα μέλη, είναι η κατανόηση από τις φορολογικές Αρχές, ότι οι επιστροφές πλεονάσματος στους συνεταιρισμούς δεν πρέπει να φορολογούνται. Μεταξύ άλλων, αυτό επηρεάζει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των συνεταιρισμών.

Είναι ευθύνη των ίδιων των συνεταιρισμών να ενημερώσουν την κοινή γνώμη και τους διαμορφωτές της πολιτικής, για την ιδιαιτερότητα του συνεταιριστικού θεσμού, η οποία απαιτεί μια διαφορετική μεταχείριση των επιχειρήσεών τους. Μία ανασκόπηση του τρόπου φορολογικής αντιμετώπισης των συνεταιρισμών στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δείχνει ξεκάθαρα ότι η κατανόηση αυτή λείπει.

Όπως έχει εξηγηθεί σε άλλη εργασία,²¹ το πρόβλημα έχει τις ρίζες του στον μη σαφή προσδιορισμό των ειδικών συνεταιριστικών όρων, όπως «πλεονάσματα» και «κέρδη». Οι συνεταιρισμοί πρέπει πρώτα να συμφωνήσουν μεταξύ τους και μετά να ενημερώσουν τους διαμορφωτές της πολιτικής, ότι το πλεόνασμα προέρχεται από τις συναλλαγές των μελών με το συνεταιρισμό τους, ενώ το κέρδος προκύπτει από τις συναλλαγές του συνεταιρισμού με μη μέλη. Η διαφορά μεταξύ των δύο δεν μπορεί να εξηγηθεί σαφέστερα από τον τρόπο που το έχει διατυπώσει ο Hagen Henry:²² *«Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ*

²⁰ Op. Cit p. 114-115

²¹ Papageorgiou, C.L., and Klimi-Kaminari, OI., “On surpluses, profits and net incomes in Co-operatives”, International Journal of Co-operative Management, 2008.

²² Hagen Henry, “Guidelines for Co-operative Legislation”, Third revised edition, International Labour Office, Geneva, ILO, 2012, p. 94.

κέρδους και πλεονάσματος. Εξ ορισμού, οι συνεταιρισμοί, κατά τις συναλλαγές τους με τα μέλη τους, οφείλουν να υπολογίζουν τις τιμές κοντά στο κόστος. Για λόγους πρόνοιας έναντι κινδύνων της αγοράς, ένα περιθώριο πρέπει να προβλέπεται, το οποίο όμως θα επιστρέφεται στα μέλη στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου, εάν οι κίνδυνοι δεν προέκυψαν και εφόσον ο ισολογισμός δείχνει πλεόνασμα. Εάν καταβληθεί στα μέλη, αυτή η διανομή με τη μορφή επιστροφής σε αυτούς που χρησιμοποίησαν τις υπηρεσίες του συνεταιρισμού, υπολογιζόμενη κατ' αναλογία προς τις συναλλαγές των μελών με τον συνεταιρισμό, συνιστά επομένως μία καθυστερημένη αναπροσαρμογή της τιμής. Από πλευράς φορολογίας συνιστά στοιχείο κόστους. Συνεπώς, αντί να γίνεται λόγος για «κέρδος», πρέπει να γίνεται λόγος για προσωρινό πλεόνασμα. Οι επιπτώσεις για τη φορολογία εισοδήματος είναι προφανείς. Όπου δεν υπάρχει κέρδος, αυτό το «κέρδος» δεν μπορεί να φορολογείται».

Πέρα από αυτή την απλή αλήθεια, η οποία εκφράζεται από πολλούς συγγραφείς²³ για την φορολόγηση των συνεταιρισμών, ο τρόπος φορολογικής μεταχείρισης των συνεταιρισμών στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες δεν είναι ενιαίος. Από έρευνες που περιοδικά διεξάγονται από την οργάνωση των αγροτικών συνεταιρισμών στην Ε.Ε., την COGECA σχετικά με την νομοθεσία που ισχύει στα διάφορα κράτη-μέλη, γίνεται εμφανές ότι το θέμα της φορολόγησης των συνεταιρισμών αντιμετωπίζεται από τις φορολογικές αρχές με διαφορετικούς τρόπους.²⁴ Μπορούν να διακριθούν πέντε κατηγορίες:

- α) Χώρες όπου τα πλεονάσματα αναφέρονται ονομαστικά και αν επιστραφούν στα μέλη δεν φορολογούνται (Φιλανδία, Σουηδία).
- β) Χώρες όπου γίνεται μνεία σε αποτελέσματα των δραστηριοτήτων με τα μέλη και δεν πληρώνεται φόρος (Δανία, Ολλανδία, Πορτογαλία).
- γ) Χώρες όπου γίνεται μνεία σε διανομή των κερδών με τη μορφή μερισμάτων στα μέλη, τα οποία δεν φορολογούνται στο επίπεδο του νομικού προσώπου του συνεταιρισμού (Ηνωμένο Βασίλειο) ή δεν φορολογούνται μέχρι ένα συγκεκριμένο όριο (Βέλγιο).
- δ) Χώρες όπου μερικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί ή αν οι συναλλαγές με μη-μέλη είναι χαμηλότερες από ένα επίπεδο εξαιρούνται της φορολογίας (Λουξεμβούργο, Γαλλία, Ισπανία).
- ε) Χώρες όπου οι συνεταιρισμοί έχουν την ίδια φορολογική μεταχείριση με τις συμβατικές

²³ Βλ. Π.χ. – “Patronage Accounting and Tax Basics” CoopLaw.org – Legal Information, best practices and supporting tools for cooperatively owned businesses and organizations, U.S.A.

- Frederick, D.A. Attorney, “Tax Treatment of Cooperatives, U.S.A.

- Williamson, L., “The Farmer’s Cooperative Yardstick: Should Your Cooperative be “Exempt” or “Non-Exempt”, University of Kentucky, College of Agriculture, Extension Publication, No. AEC 53, 1987.

²⁴ COGECA, and the Netherlands Institute for Co-operative Entrepreneurship, The Development of Agricultural Co-operatives in the European Union – Trends and Issues on the Eve of the 21st Century, by Onno-Frank van Bekkum and Gert van Dijk (eds.)

επιχειρήσεις (Ιρλανδία, Αυστρία).

Ρόλος των αντιπροσωπευτικών οργάνων των συνεταιρισμών είναι να εξηγούν στους διαμορφωτές της πολιτικής την ειδική φύση της έννοιας του πλεονάσματος, ώστε να κατανοήσουν τον πραγματικό λόγο για τον οποίο τα πλεονάσματα πρέπει να εξαιρούνται από τη φορολόγηση. Διαφορετικά, κάθε εξαίρεση θα θεωρείται ως αθέμιτη και προνομιακή μεταχείριση για τους συνεταιρισμούς. Επιπλέον, όπως έχει αναφερθεί αλλού,²⁵ η μετάφραση, ακόμα και επίσημων εγγράφων, θα οδηγεί σε παρανοήσεις, αν οι συνεταιρισμοί δεν εναρμονίσουν την ειδική γι' αυτούς ορολογία, οπότε ακόμα και οι ερευνητές θα αποθαρρύνονται να ασχοληθούν με θέματα των συνεταιρισμών.

Εάν θεσπισθεί το δικαίωμα των συνεταιρισμών να επιστρέφουν τα πλεονάσματα απαλλαγμένα από φόρο, αυτό θα αποτελεί, από πολλές πλευρές, κίνητρο για υποψήφια μέλη να προσχωρήσουν στους συνεταιρισμούς.

γ) Ο ρόλος των υπερεθνικών οργάνων των συνεταιρισμών

Οι συνεταιρισμοί είναι γνωστοί για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων από τη βάση. Όμως, η παγκοσμιοποίηση, με την άρση των φραγμών στη διακίνηση αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίων, δημιούργησε νέες συνθήκες. Όπως έχει αναφερθεί και προηγουμένως, από την παγκοσμιοποίηση έχουν ωφεληθεί περισσότερο οι επιχειρήσεις, που ήταν ήδη μεγάλες και διεθνείς, οι οποίες και εξακολουθούν να αναπτύσσονται. Η κατάσταση που επικρατεί, κατά την οποία, σύμφωνα με τον H. Geissler « 400 οικογένειες παγκοσμίως κερδίζουν περισσότερο από ό,τι 3 δισ. άνθρωποι μαζί, δηλαδή περίπου ο μισός πληθυσμός της γης πρέπει να ζήσει με λιγότερα από ό,τι αυτές οι 400 οικογένειες»²⁶ ασφαλώς δεν πρέπει να ικανοποιεί τους συνεταιρισμούς, για τους οποίους σκοπός είναι η δίκαιη διανομή του πλούτου. Εάν οι συνεταιρισμοί θα ήθελαν να αποτελέσουν το αντίδοτο στα προβλήματα που δημιουργεί η παγκοσμιοποίηση, πρέπει να προσπαθήσουν να αποφευχθεί η επίπτωση αυτή της παγκοσμιοποίησης, όσο αυτό είναι δυνατό.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι «οι συνεταιρισμοί δημιουργούν έναν καλύτερο κόσμο», όπως ήταν και το σύνθημα το έτος 2012, που ανακηρύχθηκε ως παγκόσμιο έτος των συνεταιρισμών, αλλά δεν θα πρέπει να αισθανόμαστε ικανοποιημένοι όταν η παγκοσμιοποίηση επιτρέπει στους ανταγωνιστές των συνεταιρισμών να κατέχουν δεσπόμενη θέση.

Εάν η «φιλανθρωπία αρχίζει στο σπίτι», σύμφωνα με το γνωστό αγγλικό γνωμικό,

²⁵ Klimi-Kaminari, O. and Papageorgiou, C.L., “Need to harmonise the definition of co-operative terms: the case of Regulation 1435/2003”, εργασία που παρουσιάστηκε στο 4th CIRIEC International Research Conference on Social Economy, October 24-26, 2013, University of Antwerp, Belgium.

²⁶ Βλ. Hagen Henry, ‘Guidelines for Co-operative Legislation’, third revised edition, ILO, 2012, p.32 footnote, reference to Geissler, Heiner, “Wo bleibt euer Aufschrei, in Die Zeit, 11.11.2004, p. 26.

πρέπει να βεβαιωθούμε ότι οι ίδιοι οι συνεταιρισμοί δραστηριοποιούνται αρκετά σε διεθνές επίπεδο.

Δικαιολογημένα είμαστε υπερήφανοι για τα επιτεύγματα, σε παγκόσμιο επίπεδο, των μεγάλων συνεταιριστικών επιχειρήσεων, οι οποίες παρουσίαζαν το 2012²⁷ ένα κύκλο εργασιών ύψους 2,6 τρισ. δολ. και ίσως, σήμερα, έχουν φτάσει τα 3 τρισ. Δολάρια. Παρ' όλα αυτά, στους συνεταιρισμούς, λόγω της φύσης, των αξιών και των αρχών τις οποίες ο θεσμός πρεσβεύει, ο ρόλος των διεθνών συνεταιριστικών οργάνων εμφανίζεται ως συντονιστικός και εποπτικός των διαδικασιών που ακολουθούν οι συνεταιρισμοί κατά τη μεγέθυνσή τους.

Το πρώτο πράγμα που οι συνεταιρισμοί πρέπει να έχουν υπόψη είναι ότι η εκ των κάτω διαδικασία λήψης αποφάσεων των συνεταιρισμών δεν πρέπει να αντιστραφεί με την παραχώρηση εκτεταμένων εξουσιών στα διεθνή όργανά τους ή στις τομεακές οργανώσεις τους. Όμως, και αυτά τα διεθνή όργανα δεν θα πρέπει να είναι απλώς παρατηρητές ενός εξελισσόμενου κόσμου. Θα πρέπει να καλούν τα μέλη τους ή τις κυβερνήσεις που υπογράφουν συστάσεις, να συναποδεχθούν ορισμένους κανόνες στην κατεύθυνση της συνεταιριστικής ολοκλήρωσης. Οι επιτυχημένοι συνεταιρισμοί στις ανεπτυγμένες χώρες πρέπει να υποβοηθούν την ανάπτυξη συνεταιρισμών σε χώρες όπου υπάρχουν επιχειρηματικές ευκαιρίες και να ξεκινούν από κοινού, μαζί με αυτούς, δραστηριότητες, με συμφωνίες από τις οποίες θα κερδίζουν όλοι (win-win). Εάν, όμως, οι συνεταιρισμοί ξεκινούν δραστηριότητες με θυγατρικές εταιρείες σε άλλες χώρες, δεν διαφοροποιούνται από κάθε άλλη συμβατική επιχείρηση.²⁸ Στην περίπτωση κατά την οποία τα κέρδη, που προέρχονται από τις θυγατρικές εταιρείες, διανεμηθούν στα μέλη, η απόσταση από τις αρχές του συνεργατισμού γίνεται πολύ μεγάλη. Υπάρχουν περιπτώσεις που μεγάλοι συνεταιρισμοί ανταγωνίζονται με γιγαντιαίες πολυεθνικές επιχειρήσεις σε αποτελεσματικότητα και διείσδυση στις αγορές. Πάντως, θα πρέπει να διατηρείται το ερώτημα αν αυτοί οι συνεταιρισμοί διατηρούν τη συνεταιριστική τους φυσιογνωμία ή, αντίθετα, ενεργούν ακριβώς όπως οι συμβατικές επιχειρήσεις, στις οποίες οι αποφάσεις λαμβάνονται από την κορυφή προς τα κάτω²⁹ και έχουν, ως πρωταρχικό και συνολικό τους στόχο,³⁰ τη μεγιστοποίηση των κερδών τους.

Μια άλλη υπηρεσία που θα μπορούσαν οι συνεταιρισμοί να αναθέσουν στα διεθνή αντιπροσωπευτικά τους όργανα, θα πρέπει να είναι η παρακολούθηση της εξέλιξης των

²⁷ COOP – Euricse, “Exploring the Co-operative Economy, Report 2014”, World Co-operative Monitor.

²⁸ Π.χ. Berthelot, J., “The European agricultural co-operatives, promoters of the unequal globalization”, Solidarite, 2012.

²⁹ Βλ.: - Gray, T.W., Heffernan, W. And Hendrickson, M., “Agricultural Cooperatives and Dilemmas of Survival”, Journal of Rural Cooperation, 29(2), 2001: 167-192.

³⁰ Hansen, H.O., “Agricultural Cooperatives and globalization: A challenge in future?”, 17th International Farm Management Congress, Bloomington/Normal, Illinois, U.S.A.

ανταγωνιστών οι οποίοι δεν είναι συνεταιρισμοί, όχι μόνο ως προς τον κύκλο εργασιών που επιτυγχάνουν και τη μεγέθυνσή τους, αλλά και ως προς τις μεθόδους που χρησιμοποιούν για να επιτύχουν τη μεγέθυνση. Κάποιες από τις μεθόδους αυτές παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα ή άλλες διεθνείς συμβάσεις και αυτές οι πρακτικές που χρησιμοποιούν πρέπει να γίνουν ευρέως γνωστές στο ευρύ κοινό.

Ένας τρίτος ρόλος που οφείλουν να αναθέσουν στα διεθνή τους όργανα οι συνεταιρισμοί, είναι να παρακολουθούν συνεχώς τις εθνικές νομοθεσίες για τους συνεταιρισμούς και να καλούν τις κυβερνήσεις, όταν θεσπίζουν νόμους που διέπουν τους συνεταιρισμούς, να σέβονται τις αρχές και τις αξίες τους. Μέχρι σήμερα οι κυβερνήσεις υπογράφουν Συστάσεις για σεβασμό των αρχών του συνεργατισμού,³¹ αλλά την ίδια στιγμή παραβιάζουν αυτές τις αρχές στην εθνική τους νομοθεσία.³²

δ. Σύνοψη και συμπεράσματα

Σε μια προσπάθεια να ανακεφαλαίωση των ανωτέρω, μπορούν να λεχθούν τα εξής:

α) Είναι ξεκάθαρο ότι η παγκοσμιοποίηση συνεπάγεται εφαρμογή των ίδιων κανόνων, τόσο για τις ισχυρές όσο και για τις αδύναμες οικονομίες και, επίσης, τόσο για τις μικρές όσο και για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Ο εξοντωτικός ανταγωνισμός θα ωθήσει εκτός αγοράς τις μη ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, με ελάχιστες εξαιρέσεις.

β) Οι συνεταιρισμοί, ως ανθρωποκεντρικές επιχειρήσεις, οι οποίες εθελοντικά τηρούν συγκεκριμένες αρχές και αξίες, παρέχουν υπηρεσίες σε εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπους και συμβάλλουν προς την κατεύθυνση της δίκαιης διανομής του πλούτου, ενώ ταυτόχρονα διδάσκουν στις κοινωνίες το δρόμο της αλληλεγγύης και της ευημερίας για όλους.

γ) Οι συνεταιρισμοί δεν είναι διατεθειμένοι να απαρνηθούν τις αρχές και τις αξίες τους, αλλά την ίδια στιγμή χρειάζεται να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Οφείλουν να κινηθούν μέσα σε στενά όρια, από τη μια μεριά της τήρησης των αρχών τους και από την άλλη της αύξησης της ανταγωνιστικότητάς τους.

δ) Αυτό που προτείνεται σε αυτή την εργασία είναι ένας τρόπος να ενισχυθεί στους συνεταιρισμούς η ενότητα των μελών τους, να προσελκυσθούν νέα μέλη και να είναι ικανοποιημένα. Οι προτεινόμενοι τρόποι είναι:

- Πρώτον, να αλλάξει η διατύπωση της 2^{ης} συνεταιριστικής αρχής, χωρίς να αλλοιωθεί η ουσία της, με την υιοθέτηση της πολλαπλής ψήφου, μέχρι ενός μικρού ανώτατου ορίου.
- Δεύτερον, να αρχίσει μία εκστρατεία ενημέρωσης, με σκοπό να πεισθούν οι διαμορφωτές

³¹ Π.χ., Recommendation 193 of the I.L.O., 2002, on the Promotion of Cooperatives.

³² Βλ. Klimi – Kaminari, O. Διερεύνηση του βαθμού ευθυγράμμισης του ν. 4015/2011 για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς προς συνταγματικούς και διεθνείς κανόνες», εργασία που παρουσιάστηκε στο 13^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αγροτικής Οικονομίας, 21-22/11/2014, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

της πολιτικής και οι φορολογικές αρχές, για τη διαφορά μεταξύ των όρων «πλεονάσμα» και «κέρδος» στους συνεταιρισμούς και για την ανάγκη να μη φορολογούνται τα επιστρεφόμενα πλεονάσματα στο επίπεδο του νομικού προσώπου, και

- Τρίτον, να ενδυναμωθεί ο ρόλος των αντιπροσωπευτικών διεθνών οργάνων των συνεταιρισμών, ώστε να ενδυναμωθούν οι επιχειρηματικοί δεσμοί μεταξύ συνεταιρισμών σε διεθνές επίπεδο, με βάση το αμοιβαίο όφελος και την αποφυγή επέκτασης των συνεταιρισμών μέσω θυγατρικών επιχειρήσεων.

Είναι προφανές ότι θα παρουσιασθούν και θα αναπτυχθούν πολύ περισσότερες ιδέες προς τον ίδιο στόχο σε διεθνές επίπεδο, με σκοπό την προσαρμογή του συνεταιριστικού μοντέλου, χωρίς όμως να αλλοιωθεί η φυσιογνωμία του.

Γενικά, πρέπει να επιδιωχθεί η αναγνώριση ότι το συνεταιριστικό επιχειρηματικό μοντέλο θεωρείται κοινωνικά ανώτερο, γιατί είναι ανθρωποκεντρικό, είναι ένα σχολείο δημοκρατίας, είναι συνδεδεμένο με τις τοπικές κοινότητες, παρουσιάζει υψηλή εταιρική κοινωνική ευθύνη, συμβάλλει στη δίκαιη διανομή του πλούτου κ.ο.κ.. Δεν πρέπει όμως να παραβλέπεται ότι, αν οι ανταγωνιστές των συνεταιρισμών στον οικονομικό στίβο κινούνται γρηγορότερα σε οικονομικά επιτεύγματα, τότε το συνεταιριστικό μοντέλο θα εμφανίζεται σαν φτωχό υποκατάστατο των επιχειρήσεων κεφαλαίου. Καθήκον των συνεταιρισμών είναι να αποτραπεί αυτό.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

ΑΡΧΕΣ: Οι συνεταιριστικές αρχές αποτελούν τις κατευθυντήριες γραμμές με τις οποίες οι συνεταιρισμοί θέτουν σε εφαρμογή τις αξίες τους.

1η Αρχή: Εθελοντική και ελεύθερη συμμετοχή.

Οι συνεταιρισμοί είναι εθελοντικές οργανώσεις, ανοικτές σε όλα τα πρόσωπα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες τους και επιθυμούν να αποδεχθούν τις ευθύνες του μέλους, χωρίς διακρίσεις φύλου, κοινωνικού επιπέδου, φυλής, πολιτικών πεποιθήσεων ή θρησκείας.

2η Αρχή: Δημοκρατική διοίκηση εκ μέρους των μελών.

Οι συνεταιρισμοί είναι δημοκρατικές οργανώσεις διοικούμενες από τα μέλη τους, τα οποία συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της πολιτικής τους και στη λήψη των αποφάσεων. Άνδρες και γυναίκες που προσφέρουν υπηρεσίες ως αιρετοί εκπρόσωποι είναι υπόλογοι στα μέλη. Στους πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς τα μέλη έχουν ίσα δικαιώματα ψήφου (κάθε μέλος μία ψήφο) και στους συνεταιρισμούς ανωτέρου βαθμού οργανώνονται επίσης με δημοκρατικό τρόπο.

3η Αρχή: Οικονομική συμμετοχή των μελών.

Τα μέλη συμμετέχουν ισότιμα και διαχειρίζονται δημοκρατικά το κεφάλαιο του συνεταιρισμού. Ένα μέρος τουλάχιστον από το κεφάλαιο αυτό αποτελεί συνήθως την κοινή περιουσία του συνεταιρισμού. Τα μέλη συνήθως απολαμβάνουν περιορισμένη αποζημίωση ή καθόλου για το κεφάλαιο που καταθέτουν για να γίνουν μέλη. Τα μέλη διαθέτουν τα πλεονάσματα για οποιονδήποτε ή για όλους από τους ακόλουθους σκοπούς: α) Ανάπτυξη του συνεταιρισμού, ενδεχομένως με τη δημιουργία αποθεματικών, από τα οποία μέρος τουλάχιστον θα είναι αδιανέμητα, β) Απόδοση στα μέλη ανάλογα με τις συναλλαγές τους με τον συνεταιρισμό και γ) Υποστήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα μέλη.

4η Αρχή: Αυτονομία και ανεξαρτησία.

Οι συνεταιρισμοί είναι αυτόνομες οργανώσεις αυτοβοήθειας, διοικούμενες από τα μέλη τους. Εάν συνάπτουν συμφωνίες με άλλους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνήσεων, ή αντλούν κεφάλαια από εξωτερικές πηγές, είναι σ' αυτό ελεύθεροι, ακολουθώντας κανόνες που διασφαλίζουν τη δημοκρατική διοίκηση από τα μέλη και διατηρούν τη συνεταιριστική αυτονομία.

5η Αρχή: Εκπαίδευση, πρακτική εξάσκηση και πληροφόρηση.

Οι συνεταιρισμοί παρέχουν εκπαίδευση και πρακτική εξάσκηση στα μέλη τους, στα αιρετά μέλη της διοίκησης, στα διευθυντικά στελέχη και στους υπαλλήλους, ώστε να μπορούν να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των συνεταιρισμών τους. Παρέχουν πληροφόρηση στο κοινό - ιδιαίτερα στους νέους και στους διαμορφωτές της κοινής γνώμης - σχετικά με τη φύση και τα οφέλη της συνεργασίας.

6η Αρχή: Συνεργασία μεταξύ συνεταιρισμών.

Οι συνεταιρισμοί υπηρετούν με τη μέγιστη αποτελεσματικότητα τα μέλη τους και ισχυροποιούν τη συνεταιριστική κίνηση όταν συνεργάζονται μεταξύ τους δια μέσου οργανώσεων τοπικού, εθνικού, περιφερειακού και διεθνούς επιπέδου.

7η Αρχή: Ενδιαφέρον για την κοινότητα.

Οι συνεταιρισμοί εργάζονται για τη βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοτήτων τους, με πολιτικές που εγκρίνονται από τα μέλη τους.

ΕΝΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ

Η περιφερειακή οργάνωση Ευρώπης (Cooperatives Europe) της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης (ICA), με την ευκαιρία των εκλογών για την Ευρωβουλή του 2014, διένειμε ένα Συνεταιριστικό Μανιφέστο, που καταρτίστηκε με τη συνεργασία των μελών της³³.

Στην εισαγωγή του Μανιφέστου αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Στα επόμενα πέντε χρόνια το Ευρωκοινοβούλιο θα κληθεί να ασχοληθεί με την Ευρωπαϊκή Οικονομία και με τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης. Εμείς θα στηρίζουμε το έργο του Ευρωκοινοβουλίου προς οικοδόμηση μιας ανθεκτικής και καινοτόμου οικονομίας, που να υπηρετεί τις ανάγκες και τις προσδοκίες των ανθρώπων.

Το Συνεταιριστικό Μανιφέστο αναδεικνύει τις δικές μας προτεραιότητες πολιτικής. Επιθυμία μας είναι να συνεργασθούμε με μέλη του Ευρωκοινοβουλίου στην προετοιμασία συγκεκριμένων μέτρων με σκοπό την επίτευξη τριών κυρίων στόχων: Μια πιο ανθεκτική οικονομία, απασχόληση των νέων και έναρξη και ανάπτυξη επιχειρήσεων».

Τα περιεχόμενα του Μανιφέστου είναι το ακόλουθο: (παρατίθεται και το πρωτότυπο του κειμένου)

<p>COOPERATIVES EUROPE</p> <p>A cooperative manifesto</p> <p>Cooperatives in Europe</p> <p>Cooperatives create a diverse European economy, contribute to business start-ups and growth, and generate jobs and wealth.</p> <p>Cooperatives are businesses owned and run by their members. Whether the members are employees, customers or local communities, they are everyday people who have an equal say in what</p>	<p>ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΕΥΡΩΠΗΣ</p> <p>Ένα συνεταιριστικό μανιφέστο</p> <p>Οι Συνεταιρισμοί στην Ευρώπη</p> <p>Οι Συνεταιρισμοί δημιουργούν μια ποικιλόμορφη Ευρωπαϊκή οικονομία. Συμβάλλουν στην έναρξη και ανάπτυξη επιχειρήσεων και δημιουργούν θέσεις απασχόλησης και πλούτο.</p> <p>Οι συνεταιρισμοί είναι επιχειρήσεις που ανήκουν στα μέλη τους και διοικούνται από τα μέλη τους. Είτε τα μέλη τους</p>
---	--

³³ Να σημειωθεί ότι εκ μέρους της Ελλάδος δεν μετέχει καμιά κορυφαία συνεταιριστική οργάνωση στην ICA, στην οποία μετέχουν σχεδόν όλες οι χώρες του κόσμου. Ως συνέπεια δεν μετέχει και στην περιφερειακή Οργάνωση «Συνεταιρισμοί Ευρώπης».

their business does and a share in the profits. Cooperatives come in all shapes and sizes, from micro enterprises to multinationals. They operate in all parts of the economy: from healthcare to housing, farms to pharmacies, supermarkets to sports clubs, banks to bakeries, energy, to education.

We want to work with you

Cooperatives Europe represents 160,000 businesses across Europe. Between them, Europe's cooperatives employ 5.4 million people and have 123 million members, meaning they are owned by one in five Europeans.

With such a large constituency, Cooperatives Europe is an active member of the European Parliament Social Economy Intergroup. In 2013 the EU Parliament adopted a report recognising the positive role of cooperatives through the economic crisis.

Cooperatives Europe wants to build on this and work with MEPs to develop effective measures to strengthen Europe's economy.

είναι εργαζόμενοι, πελάτες ή τοπικές κοινότητες, είναι καθημερινοί άνθρωποι, οι οποίοι έχουν ισότιμη γνώμη για τις δραστηριότητες της επιχείρησής τους και μερίδιο στα οφέλη. Οι Συνεταιρισμοί εμφανίζονται με ποικιλία μεγεθών από τις μικρο-επιχειρήσεις μέχρι τις πολυεθνικές.. Δραστηριοποιούνται σε κάθε κλάδο της οικονομίας: από τη φροντίδα υγείας μέχρι την κατοικία, από τη γεωργική εκμετάλλευση μέχρι τα φαρμακεία, από τα σούπερ-μάρκετ μέχρι τους αθλητικούς ομίλους, τους φούρνους, την ενέργεια, την εκπαίδευση.

Επιθυμία μας είναι να συνεργασθούμε μαζί σας

Οι Συνεταιρισμοί Ευρώπης εκπροσωπούν 160.000 επιχειρήσεις σε όλη την Ευρώπη. Οι επιχειρήσεις αυτές απασχολούν 5,4 εκατ. άτομα και έχουν 123 εκατ. μέλη, πράγμα που σημαίνει ότι ιδιοκτήτες είναι ένας στους πέντε Ευρωπαίους.

Με τέτοια ευρεία συμμετοχή, οι Συνεταιρισμοί Ευρώπης είναι ένα δραστήριο μέλος στην ομάδα Κοινωνικής Οικονομίας του Ευρωκοινοβουλίου. Το 2013 το Ευρωκοινοβούλιο υιοθέτησε μια έκθεση που αναγνώριζε τον θετικό ρόλο των συνεταιρισμών στην περίοδο της οικονομικής κρίσης.

Οι Συνεταιρισμοί Ευρώπης επιθυμούν να αξιοποιηθεί η έκθεση αυτή και να συνεργασθούν με Ευρωβουλευτές για τη διαμόρφωση αποτελεσματικών μέτρων προς ισχυροποίηση της οικονομίας της

<p>Our vision of Europe</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Europe that focuses on a real economy, serving people’s needs and aspirations rather than financial markets. - A Europe with a resilient and innovative economy that allows a diverse range of business models to flourish. - A Europe in which young people are equipped to realize their entrepreneurial aspirations. - - A Europe with an environment that supports the start-up and growth of people-centered businesses. <p>Following consultation with cooperatives across Europe, Cooperatives Europe would like to work with MEPs to develop three concrete measures. Together these measures can deliver important policy objectives: a more resilient economy, youth employment and business start-ups and growth.</p> <p>1 A supportive EU policy framework for cooperatives</p>	<p>Ευρώπης.</p> <p>Το όραμά μας για την Ευρώπη</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μια Ευρώπη που επικεντρώνεται σε μια πραγματική οικονομία, που υπηρετεί της ανθρώπινες ανάγκες και προσδοκίες και όχι τις χρηματοοικονομικές αγορές. - Μια Ευρώπη με ανθεκτική και καινοτόμο οικονομία, που επιτρέπει ένα ποικίλο φάσμα επιχειρηματικών μοντέλων να ανθίζει. - Μια Ευρώπη στην οποία οι νέοι άνθρωποι έχουν τα εφόδια να πραγματοποιήσουν τις επιχειρηματικές προσδοκίες τους. - Μια Ευρώπη με ένα περιβάλλον που στηρίζει την έναρξη και ανάπτυξη ανθρωποκεντρικών επιχειρήσεων. <p>Έπειτα από διαβουλεύσεις με συνεταιρισμούς από όλη την Ευρώπη, οι Συνεταιρισμοί Ευρώπης θα ήθελαν να συνεργασθούν με Ευρωβουλευτές για να επεξεργασθούν τρία συγκεκριμένα μέτρα. Από κοινού τα μέτρα αυτά μπορούν να καταλήξουν σε σημαντικούς στόχους πολιτικής: μια πιο ανθεκτική οικονομία, θέσεις απασχόλησης για τους νέους και έναρξη και ανάπτυξη επιχειρήσεων.</p> <p>1 Ένα πλαίσιο πολιτικής υποστηρικτικό για τους συνεταιρισμούς της Ε.Ε.</p>
--	--

To create a resilient and diverse economy, the European Union and its member states need a regulatory environment that allows different business forms to develop on a level playing field.

As distinct member-owned rather than investor-owned businesses, legislation makes it harder for cooperative businesses to raise capital and for people to start and run a cooperative.

Cooperatives Europe would like to work with MEPs to revise the EU's 'one-size-fits-all' approach and develop measures that will make it as easy to start, run and grow a cooperative as any other business.

2

Increase cooperative awareness amongst younger people

With younger people increasingly interested in socially responsible business, youth employment in Europe would benefit if younger people's knowledge of cooperatives and other innovative business models was developed.

The teaching of entrepreneurship in schools, colleges and universities across member states is, however, focused on conventional business models.

Για να δημιουργήσουμε μια ανθεκτική και ποικιλόμορφη οικονομία, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της έχουν ανάγκη από ένα ρυθμιστικό περιβάλλον που επιτρέπει στις διάφορες επιχειρηματικές μορφές να αναπτυχθούν επί ίσοις όροις.

Ενώ οι επιχειρήσεις που ανήκουν στα μέλη τους διαφέρουν από τις επιχειρήσεις που ανήκουν σε επενδυτές, η νομοθεσία καθιστά δυσχερέστερη την άντληση κεφαλαίων στις συνεταιριστικές επιχειρήσεις καθώς και στους ανθρώπους να ιδρύσουν και να λειτουργήσουν συνεταιρισμό.

Οι Συνεταιρισμοί Ευρώπης θα ήθελαν να συνεργασθούν με Ευρωβουλευτές για την επανεξέταση της ίδιας για όλους αντιμετώπισης από την Ε.Ε. και να διαμορφώσουν μέτρα που θα καταστήσουν εξίσου εύκολο να αρχίσει, να λειτουργεί και να αναπτυχθεί ένας συνεταιρισμός, όπως κάθε άλλη επιχείρηση.

2

Αύξηση της συνεταιριστικής ενημέρωσης των νέων

Με το συνεχώς διευρυνόμενο το ενδιαφέρον των νέων ανθρώπων για τις κοινωνικά υπεύθυνες επιχειρήσεις, η απασχόληση των νέων στην Ευρώπη θα ωφεληθεί εάν επεκταθεί η γνώση των νέων για τους συνεταιρισμούς και άλλα καινοτόμα επιχειρηματικά μοντέλα. Όμως, η διδασκαλία της επιχειρηματικότητας στα σχολεία, στην ανώτερη εκπαίδευση και στα πανεπιστήμια σε όλα τα κράτη μέλη επικεντρώνεται στα συμβατικά επιχειρηματικά μοντέλα.

Cooperatives Europe would like to work with MEPs to put in place policies that encourage educational institutions in member states to include the cooperative model in their curricula

3

A cooperative roadmap to support business start-ups and growth

To create an environment in which people can start and grow different forms of business, entrepreneurs require appropriate education, finance and business support.

The European Commission last year established a permanent cooperative working group. Working with the Commission, the group is developing a 'cooperative roadmap', to be presented in 2014, to support cooperative start-ups and growth.

Cooperatives Europe would like MEPs to support the cooperative roadmap and assist in its implementation in the forthcoming legislative period.

Cooperatives Europe

Cooperatives Europe is the voice of cooperative enterprises in Europe.

Οι Συνεταιρισμοί Ευρώπης θα ήθελαν να συνεργασθούν με μέλη του ευρωκοινοβουλίου, ώστε να υιοθετηθούν πολιτικές που ενθαρρύνουν τα εκπαιδευτικά ιδρύματα κρατών μελών να περιλάβουν το συνεταιριστικό μοντέλο στα προγράμματά τους.

3

Ένας συνεταιριστικός οδικός χάρτης για την υποστήριξη έναρξης και ανάπτυξης επιχειρήσεων

Για να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον στο οποίο οι άνθρωποι να μπορούν να αρχίζουν και να αναπτύσσουν διάφορες μορφές επιχειρήσεων, οι επιχειρηματίες χρειάζονται κατάλληλη εκπαίδευση, χρηματοδότηση και επιχειρηματική υποστήριξη.

Πέρυσι, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγκρότησε μια μόνιμη Ομάδα Εργασίας. Η Ομάδα αυτή, σε συνεργασία με την Επιτροπή επεξεργάζεται έναν «συνεταιριστικό οδικό χάρτη», για να παρουσιασθεί εντός του 2014, προς υποστήριξη έναρξης και ανάπτυξης συνεταιρισμών. Οι Συνεταιρισμοί Ευρώπης θα ήθελαν την υποστήριξη του συνεταιριστικού οδικού χάρτη από τους Ευρωβουλευτές και τη βοήθειά τους; Για την εφαρμογή του κατά την επόμενη νομοθετική περίοδο.

Συνεταιρισμοί Ευρώπης

Οι «Συνεταιρισμοί Ευρώπης» αποτελούν τη φωνή των

<p>Representing 90 member organisations from 35 European countries, we advocate for a level playing field between cooperatives and other forms of enterprise. We work to increase the knowledge of the cooperative business model across Europe and to facilitate the development of cooperative enterprises.</p>	<p>συνεταιριστικών επιχειρήσεων της Ευρώπης. Εκπροσωπώντας 90 οργανώσεις μέλη από 35 Ευρωπαϊκές χώρες υπερασπιζόμαστε την ισοτιμία μεταξύ συνεταιρισμών και άλλων μορφών επιχειρήσεων. Εργαζόμαστε για να αυξήσουμε την ενημέρωση για το συνεταιριστικό επιχειρηματικό μοντέλο σε όλη την Ευρώπη και να διευκολύνουμε την ανάπτυξη των συνεταιριστικών επιχειρήσεων</p>
---	---

2001 Κατευθυντήριες γραμμές των Ηνωμένων Εθνών που στοχεύουν στη δημιουργία υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών

Στόχοι

1. Τόσο στη Γενική Συνέλευση και στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο όσο και στις μεγαλύτερες πρόσφατες διεθνείς συνδιασκέψεις, οι Κυβερνήσεις έχουν αναφερθεί στη σημασία των συνεταιρισμών ως συλλόγων και ως επιχειρήσεων μέσω των οποίων οι πολίτες μπορούν αποτελεσματικά να βελτιώσουν τη ζωή τους, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλουν στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική αναβάθμιση των κοινοτήτων και των χωρών τους. Έχουν αναγνωρίσει τη συνεταιριστική κίνηση ως ένα διακριτό και σημαντικό εταίρο, τόσο σε εθνικές όσο και σε διεθνείς υποθέσεις.

2. Οι Κυβερνήσεις αναγνωρίζουν ότι η συνεταιριστική κίνηση είναι έντονα δημοκρατική, τοπικά αυτόνομη αλλά διεθνώς διαρθρωμένη, και αποτελεί μια μορφή οργάνωσης συλλόγων και επιχειρήσεων μέσω των οποίων οι ίδιοι οι πολίτες στηρίζονται στην αυτοβοήθεια και στη δική τους ευθύνη για να πετύχουν στόχους που περιλαμβάνουν όχι μόνο οικονομικούς αλλά κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς σκοπούς, όπως η υπέρβαση της φτώχειας, η εξασφάλιση παραγωγικής απασχόλησης και η ενθάρρυνση της κοινωνικής ενσωμάτωσης.

3. Ως εκ τούτων, οι Κυβερνήσεις επιδιώκουν να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον στο οποίο οι συνεταιρισμοί να μπορούν να συμμετέχουν επί ίσοις όροις με τις άλλες μορφές επιχειρήσεων και να αναπτύξουν μια αποτελεσματική συνεργασία, ώστε να επιτυγχάνουν τους στόχους τους. Τα μέτρα πολιτικής οφείλουν να προστατεύουν και να προάγουν το δυναμικό των συνεταιρισμών στην υποβοήθηση των μελών τους να επιτυγχάνουν τους ιδιαίτερους στόχους τους και με αυτόν τον τρόπο να συμβάλλουν στα ευρύτερα οράματα της κοινωνίας.

4. Όμως, τέτοια μέτρα πολιτικής μπορούν να είναι αποτελεσματικά μόνο εάν παίρνουν υπ' όψη τους τον ειδικό χαρακτήρα των συνεταιρισμών και της συνεταιριστικής κίνησης, η οποία διαφέρει σημαντικά από τον χαρακτήρα των συλλόγων και των επιχειρήσεων που δεν είναι οργανωμένες με βάση τις συνεταιριστικές αξίες και αρχές.

5. Σκοπός των κατευθυντήριων γραμμών του παρόντος είναι να προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες στις Κυβερνήσεις και να διατυπώσει γενικές αρχές στις οποίες θα μπορούσε κάλλιστα να στηριχθεί η εθνική συνεταιριστική πολιτική, αναγνωρίζοντας ότι πιο ειδικά και λεπτομερειακά μέτρα εθνικής πολιτικής εμπίπτουν στην ευθύνη κάθε Κυβέρνησης. Εξαιτίας των προσδοκιών των κυβερνήσεων από τους συνεταιρισμούς και των ταχέως μεταβαλλομένων παγκοσμίων συνθηκών και των αλλαγών στην ίδια τη συνεταιριστική κίνηση, πολλά μέτρα πολιτικής στα περισσότερα από τα Κράτη Μέλη των Ηνωμένων Εθνών θα είχαν να ωφεληθούν από μια επανεξέταση, και, σε μερικές περιπτώσεις, από μια ουσιαστική αναθεώρηση.

Πολιτική αναφερόμενη στους συνεταιρισμούς και στη συνεταιριστική κίνηση

6. Ο σκοπός της πολιτικής είναι να δώσει τη δυνατότητα αναγνώρισης των συνεταιρισμών ως νομικών προσώπων και να εξασφαλίσει, σε αυτούς και σε όλες τις οργανώσεις και φορείς που ιδρύονται από τη συνεταιριστική κίνηση, πραγματική ισότητα με συλλόγους και άλλα νομικά πρόσωπα. Για την εξασφάλιση ισότητας, οι ειδικές αξίες και αρχές των συνεταιρισμών πρέπει να τύχουν πλήρους αναγνώρισης, ως επιθυμητές και επωφελείς για την κοινωνία και να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να είναι βέβαιο ότι τα ειδικά χαρακτηριστικά και οι πρακτικές τους να μην αποτελούν αιτία για οποιαδήποτε διάκριση ή δυσμενή μεταχείριση.

7. Για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός, οι Κυβερνήσεις ασχολούνται με τη δημιουργία, και τη συντήρηση, καθώς οι συνθήκες αλλάζουν, ενός ενθαρρυντικού περιβάλλοντος για τη

συνεταιριστική ανάπτυξη. Ως μέρος ενός τέτοιου περιβάλλοντος, θα μπορούσε να εξετασθεί μια αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ Κυβερνήσεων και της συνεταιριστικής κίνησης.

Δημόσια αναγνώριση

8. Είναι ορθό και χρήσιμο οι Κυβερνήσεις να γνωστοποιήσουν δημοσίως την ειδική συμβολή, τόσο σε ποσοτικούς όσο και σε ποιοτικούς όρους, της συνεταιριστικής κίνησης στην εθνική οικονομία και κοινωνία. Ο από κοινού εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας των Συνεταιρισμών και της Παγκόσμιας Συνεταιριστικής Ημέρας, που οργανώνεται από τη Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση, ως επακόλουθο των ψηφισμάτων 47/90, 49/155 και 51/58 της Γενικής Συνέλευσης, μπορούν να αποτελέσουν την ευκαιρία κατά την οποία να παρέχεται δημόσια ενημέρωση για τη συνεταιριστική κίνηση.

Νομικές, δικαστικές και διοικητικές διατάξεις

9. Κατάλληλη πρόβλεψη είναι αναγκαία στη νομική, δικαστική και διοικητική πρακτική, για να μπορούν οι συνεταιρισμοί να συμβάλλουν θετικά στη βελτίωση της ζωής των μελών τους και των κοινοτήτων στις οποίες λειτουργούν. Οι νομικές διατάξεις μπορούν να λάβουν τις διάφορες μορφές που είναι κατάλληλες στα επιμέρους εθνικά νομικά συστήματα. Η θέση, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συνεταιρισμών και της συνεταιριστικής κίνησης γενικότερα, και, εάν απαιτείται, ειδικών κατηγοριών συνεταιρισμών ή ευδιάκριτων στοιχείων του συνεργατισμού, πρέπει να εξετάζονται.

10. **Εθνικά συντάγματα:** Η νομιμότητα των συνεταιρισμών και της συνεταιριστικής κίνησης θα μπορούσε να αναφέρεται σε αυτά τα νομικά κείμενα, εάν απαιτείται. Διατάξεις που περιορίζουν την ίδρυση και λειτουργία συνεταιρισμών, πρέπει με κατάλληλο τρόπο να τροποποιηθούν.

11. **Γενικός νόμος για συνεταιρισμούς ή το γενικό μέρος ενός ενιαίου νόμου για συνεταιρισμού:** Ένας γενικός νόμος για τους συνεταιρισμούς ή ειδικοί νόμοι για τους συνεταιρισμούς ή νόμοι στους οποίους υπάγονται οι συνεταιρισμοί, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι συνεταιρισμοί απολαμβάνουν πραγματική ισότητα με τα άλλα είδη συλλόγων και επιχειρήσεων και να μην υφίστανται δυσμενή μεταχείριση εξαιτίας του ειδικού χαρακτήρα τους. Οι νόμοι οφείλουν να περιλαμβάνουν το ακόλουθο βασικό σύνολο θέσεων, ορισμών και διατάξεων:

- Αναγνώριση ότι η οργάνωση συλλόγων και επιχειρήσεων επί τη βάση των συνεταιριστικών αξιών και αρχών είναι νόμιμη.
- Αναγνώριση της χρησιμότητας της συνεταιριστικής προσέγγισης στους συλλόγους και στις επιχειρήσεις, της συμβολής της στην εθνική ζωή και τη θέση της συνεταιριστικής κίνησης ως ενός σημαντικού εταίρου στην κοινωνία.
- Ορισμό των συνεταιρισμών, χρησιμοποιώντας τη «Δήλωση για τη συνεταιριστική ταυτότητα», που έχει υιοθετηθεί από τη Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση το 1995.
- Αναγνώριση της μοναδικής φύσης των αξιών και των αρχών του συνεργατισμού και ως εκ τούτου της ανάγκης για ξεχωριστή μεταχείριση από το νόμο και στην πράξη.
- Δέσμευση ότι ούτε η ιδιαίτερη φύση τους ούτε η ξεχωριστή και διακριτή μεταχείρισή τους από το νόμο και την πράξη πρέπει να αποτελέσουν την αιτία δυσμενούς μεταχείρισής τους, σκόπιμης ή όχι.
- Δέσμευση ότι δεν θα υπάρξει νόμος ή πρακτική που θα περιορίζει τα δικαιώματα των πολιτών για πλήρη συμμετοχή στη συνεταιριστική κίνηση, με οποιαδήποτε ιδιότητα που είναι συμβατή με τις αξίες και τις αρχές της και δεν θα περιορίζει τη δραστηριοποίηση αυτής της κίνησης.
- Μέριμνα ώστε ένας γενικός νόμος θα ισχύει σε όλες τις κατηγορίες συνεταιρισμών, αλλά για να υπάρξει πρόνοια για την κατάσταση σε ορισμένες κατηγορίες συνεταιρισμών, ειδικοί νόμοι είναι δυνατό να θεσπίζονται, συμβατοί με τον γενικό νόμο.
- Προϋπόθεση είναι ότι όλοι οι δικανικοί και διοικητικοί κανόνες και πρακτικές θα στηρίζονται στον γενικό ή στους ειδικούς νόμους για τους συνεταιρισμούς, ότι όλοι οι κανόνες ευκρινώς θα καθορίζουν τις διατάξεις του νόμου στις οποίες στηρίζονται και τον σκοπό για τον οποίο καθιερώνονται.

- Αναγνώριση της πλήρους αυτονομίας και της δυνατότητας αυτορρύθμισης της συνεταιριστικής κίνησης.
- Διαβεβαίωση ότι παρεμβάσεις από τις Κυβερνήσεις στα εσωτερικά ζητήματα της συνεταιριστικής κίνησης, θα περιορίζονται αυστηρά σε μέτρα που ισχύουν γενικά και εξίσου για όλους τους συλλόγους και τις επιχειρήσεις, με σκοπό να διαπιστωθεί η τήρηση του νόμου.
- Προσαρμογές μπορούν να γίνονται μόνο για να διασφαλισθεί πραγματική ισότητα μεταχείρισης.
- Προσδιορισμό των ευθυνών της συνεταιριστικής κίνησης για αυτορρύθμιση σε όλα τα θέματα που χαρακτηρίζουν ιδιαίτερα αυτή.
- Πρόβλεψη ώστε τα κείμενα των νόμων και των κανόνων να είναι διαθέσιμα σε όλα τα συνεταιρισμένα μέλη και στους υπαλλήλους.
- Πρόβλεψη ώστε εκπρόσωποι της συνεταιριστικής κίνησης να μετέχουν πλήρως στην προετοιμασία ειδικών νόμων ή δικανικών ή διοικητικών κανόνων και οδηγιών αναφερόμενων στην πρακτική.
- Πρόβλεψη τήρησης δημόσιου μητρώου συνεταιρισμών, ως μέρος της διαδικασίας καταγραφής όλων των ενώσεων προσώπων και επιχειρήσεων.
- Πρόβλεψη για διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης και τακτικής επανεξέτασης του νόμου και της πρακτικής, που πρέπει να περιλαμβάνουν την πλήρη και ισότιμη συμμετοχή εκπροσώπων της συνεταιριστικής κίνησης και για ενθάρρυνση της έρευνας για την επίδραση του νόμου και της πρακτικής στο περιβάλλον για τους συνεταιρισμούς.
- Εδραίωση της ευθύνης των Κυβερνήσεων να διαμορφώνουν και να εφαρμόζουν μια πολιτική για τους συνεταιρισμούς, η οποία να επιδιώκει να διαμορφώσει ένα υποστηρικτικό και ενθαρρυντικό περιβάλλον, ενώ θα αποφεύγεται οποιαδήποτε εμπλοκή στην αυτονομία της συνεταιριστικής κίνησης και οποιοσδήποτε περιορισμός της δυνατότητάς της για υπεύθυνη αυτορρύθμιση και θα επιζητείται επίσης η συμμετοχή σε αποτελεσματική και ισότιμη συνεργασία με την κίνηση σε όλα τα θέματα, όπου μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στη διαμόρφωση και εφαρμογή της κρατικής πολιτικής.
- Αναγνώριση της αξίας της κυβερνητικής υποστήριξης για τη διεθνή συνεταιριστική κίνηση, στην οποία περιλαμβάνεται υποστήριξη μέσω διακυβερνητικών δραστηριοτήτων, και
- καθορισμός των τομέων ευθύνης της συνεταιριστικής κίνησης ως ενός μεγάλου εταίρου στην κοινωνία, στο βαθμό που οι ευθύνες αυτές είναι συμβατές προς την πλήρη της αυτονομία.

12. Ειδικοί νόμοι για ορισμένες κατηγορίες συνεταιρισμών: Σε αρμονία με τις βασικές διατάξεις της γενικής συνεταιριστικής νομοθεσίας, και σε αναγνώριση της ιδιαίτερης φύσης δραστηριοτήτων ορισμένων συνεταιρισμών, ενδέχεται να κρίνεται ορθό να γίνουν ειδικές διατάξεις στο νόμο για ορισμένους τύπους κατηγοριών συνεταιρισμών προς διαφύλαξη της δυνατότητάς τους να απολαμβάνουν πραγματική ισότητα με άλλους τύπους συλλόγων και επιχειρήσεων και να μην υφίστανται δυσμενή μεταχείριση εξαιτίας του ειδικού τους χαρακτήρα.

13. Δικαστική και διοικητική πρακτική αναφερόμενη ειδικά στους συνεταιρισμούς: Οι πρακτικές αυτές οφείλουν να είναι συμβατές με τον γενικό νόμο για τους συνεταιρισμούς και ειδικότερα με τις διατάξεις του που αναφέρονται σε αυτές τις πρακτικές.

14. Άλλοι νόμοι και πρακτικές, που ενδέχεται να επηρεάζουν τους συνεταιρισμούς. Οι Κυβερνήσεις οφείλουν να αποκλείουν ή να αφαιρούν διατάξεις οποιουδήποτε νόμου που κάνουν διακρίσεις εις βάρος των συνεταιρισμών ή είναι προκατειλημμένες ειδικά εναντίον τους. Οι Κυβερνήσεις οφείλουν να δημιουργούν ένα περιβάλλον που να δίνει τη δυνατότητα στους συνεταιρισμούς να εντοπίζουν και να αναφέρουν περιπτώσεις που χρειάζονται τροποποίηση.

15. Παρακολούθηση επανεξέταση και αναθεώρηση νόμων και δικαστικών και διοικητικών πρακτικών: Αυτό είναι αναγκαίο για να διασφαλισθεί ότι η επίπτωση των νόμων και των δικαστικών και διοικητικών πρακτικών για τη συνεταιριστική κίνηση είναι απολύτως θετική. Εφόσον εντοπισθούν, διατάξεις που εισάγουν διακρίσεις πρέπει να καταστούν αδρανείς όσο το

δυνατό ενωρίτερα ενόψει ψήφισης αναθεωρημένου νόμου ή έκδοσης αναθεωρημένων κανόνων και κατευθύνσεων εφαρμογής. Η διαδικασία αυτή οφείλει να επιδιώκει έγκαιρη και πλήρη αποσύνδεση της Κυβέρνησης από τα εσωτερικά ζητήματα των συνεταιρισμών και της συνεταιριστικής κίνησης, όπου κάτι τέτοιο ακόμη υπάρχει, και πλήρη λειτουργική εφαρμογή της αρχής ότι οι συνεταιρισμοί, αν και διαφορετικοί, είναι ίσοι με άλλες επιχειρήσεις και αστικές ενώσεις.

16. Για τους σκοπούς αυτούς, επίσημες διαδικασίες διαβούλευσης και συνεργασίας πρέπει να θεσπισθούν και να περιλαμβάνουν τακτική και πλήρη συμμετοχή της συνεταιριστικής κίνησης. (Η συνεταιριστική κίνηση) μπορεί επίσης να επωφεληθεί από τα ειδικά προγράμματα και τις οδηγίες που προσφέρονται από εξειδικευμένους διεθνείς συνεταιριστικούς οργανισμούς και διακυβερνητικές οργανώσεις.

Έρευνα, στατιστική και πληροφόρηση

17. **Έρευνα.** Με δεδομένη τη σημασία της συνεταιριστικής κίνησης, ίσως είναι εύλογο να προσδοκάται συνεργασία στην έρευνα μεταξύ φορέων της κυβέρνησης και της συνεταιριστικής κίνησης σε θέματα σχετικά με τη δημόσια πολιτική, τη δημοσιότητα, την ευρεία διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από τη διεθνή συνεταιριστική κίνηση, από διακυβερνητικούς οργανισμούς και τα Ηνωμένα Έθνη. Έμφαση πρέπει να δίδεται σε εφαρμοσμένη έρευνα άμεσης χρησιμότητας για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των συνεταιρισμών, τη διοχέτευση ωφελημάτων στην κοινωνία και στη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ της συνεταιριστικής κίνησης και των Κυβερνήσεων.

18. **Στατιστική:** Αρκετά μέτρα μπορούν να ληφθούν για να βελτιώσουν τα στατιστικά στοιχεία για τους συνεταιρισμούς και αναφορικά με αυτούς, ενόψει της υπαγωγής των στατιστικών στοιχείων των συνεταιρισμών στα τακτικά προγράμματα της εθνικής στατιστικής υπηρεσίας και συμμετοχής σε διεθνείς προσπάθειες βελτίωσης των στατιστικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της καθιέρωσης ενός ομοιόμορφου συνόλου ορισμών προς χρήση των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών.

19. **Πληροφόρηση.** Με δεδομένο ότι οι Κυβερνήσεις ρυθμίζουν και γενικά επηρεάζουν τη διάχυση των πληροφοριών, κάποια μέτρα μπορεί ν' αποδειχθούν χρήσιμα για τη διεύρυνση της γνώσης της συνεταιριστικής κίνησης και την υπέρβαση προκαταλήψεων και παρανοήσεων:

- επέκταση της τεχνικής και της χρηματοδοτικής βοήθειας σε έκταση ίση με τη διατιθέμενη σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη,

- διασφάλιση ότι δεν υπάρχει διάκριση εξαιτίας της διαφορετικής φύσης των συνεταιρισμών,

- ίση και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση από τη συνεταιριστική κίνηση σε όλα τα δημόσια μέσα ενημέρωσης, κατ' αναλογία με τη συμβολή της στην εθνική ζωή,

- χρησιμοποίηση θετικών ενεργειών για την υπέρβαση της προκατάληψης και της παραπληροφόρησης όπου ο όρος συνεταιρισμός συνδέεται με προηγούμενη και ακατάλληλη χρήση,

- διάδοση μέσω των δημόσιων μέσων ενημέρωσης υλικού για διακυβερνητικές δραστηριότητες, που αναλαμβάνονται σε συνεργασία με συνεταιρισμούς ή με την υποστήριξη των συνεταιρισμών,

- διάδοση έντυπων ή ηλεκτρονικών πληροφοριών, που προετοιμάζονται από κυβερνητικούς ή διακυβερνητικούς φορείς, με την ίδια προτεραιότητα και τους ίδιους πόρους που διαθέτονται για πληροφόρηση για άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Εκπαίδευση

20. Δεδομένης της σημαντικής συμβολής της συνεταιριστικής κίνησης στην εκπαίδευση, ένας αριθμός ενθαρρυντικών μέτρων θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα, περιλαμβανομένης της χορήγησης δημόσιων πόρων εάν διατίθενται για άλλες μορφές επιχειρήσεων για εκπαιδευτικά προγράμματα. Οι Κυβερνήσεις μπορούν επίσης να εξετάσουν τη υπαγωγή στα εθνικά προγράμματα σπουδών όλων των επιπέδων, των αξιών, των αρχών, της ιστορίας, την σημερινή και την δυνητική συμβολή της συνεταιριστικής κίνησης στην εθνική κοινωνία, και ενθάρρυνση και υποστήριξη

εξειδικευμένων σπουδών για συνεταιρισμούς στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Χορήγηση δημόσιων πόρων

21. Χρηματοδοτική αυτο-στήριξη, συνολική υπευθυνότητα και πλήρης ανεξαρτησία αποτελούν ζωτικά χαρακτηριστικά για μια αποτελεσματική συνεταιριστική επιχείρηση.

Η άριστη αντιμετώπιση από απόψεως πολιτικής, είναι εκείνη κατά την οποία οι συνεταιρισμοί απολαμβάνουν την ίδια μεταχείριση όπως οποιαδήποτε άλλη μορφή επιχείρησης. Μερικά άλλα μέτρα έχουν αξία:

-Αναγνώριση και προστασία του ειδικού χαρακτήρα των συνεταιρισμών και αποφυγή, στο νόμο ή στην πρακτική, οποιασδήποτε διάκρισης ως απόρροια του ειδικού χρηματοδοτικού καθεστώτος, την οργάνωση και το μάνατζμεντ των συνεταιρισμών.

-Αποφυγή οποιασδήποτε, άμεσης ή έμμεσης εμπλοκής στα εσωτερικά χρηματοδοτικά ζητήματα των συνεταιρισμών ή της συνεταιριστικής κίνησης και αναγνώριση της πλήρους υπευθυνότητας της κίνησης για τα δικά της χρηματοδοτικά ζητήματα, και

- προώθηση συνεργασιών με συνεταιριστικούς χρηματοδοτικούς φορείς, σε θέματα όπως κοινοτική και περιφερειακή ανάπτυξη, με στήριξη στην εμπειρία τους στην κινητοποίηση και στη διαχείριση κεφαλαίου, με τρόπο και για σκοπούς ενισχυτικούς του δημόσιου οφέλους.

Θεσμικές ρυθμίσεις για συνεργασία και συμπόρευση

22. Όλες οι Κυβερνητικές μονάδες και τα όργανα που έχουν επαφές με τη συνεταιριστική κίνηση, πρέπει να έχουν ενημέρωση και να ενεργούν εναρμονισμένα με την εθνική πολιτική για τους συνεταιρισμούς. Για να επιτευχθεί εναρμόνιση, θα απαιτηθούν ορισμένες συντονιστικές δραστηριότητες στο εσωτερικό της Κυβέρνησης καθώς και σύνδεσμος με τη συνεταιριστική κίνηση.

23. Είναι ενδεδειγμένο να υπάρχει ένα ενιαίο τμήμα ή γραφείο υπεύθυνο για τον κεντρικό συντονισμό, με δραστηριότητες σημείου αναφοράς και διασύνδεσης και κυρίως τις ακόλουθες:

-επεξεργασία μιας ενιαίας εθνικής διεξοδικής πολιτικής για τους συνεταιρισμούς,

-διαμόρφωση κατευθύνσεων για συνεπή εφαρμογή από το σύνολο της Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανόμενης της παρακολούθησης και επανεξέτασης της εφαρμογής.

-συνεργασία με τα νομικά τμήματα στην προετοιμασία σχεδίων γενικού και ενδεχομένως ειδικών νόμων, και

-λειτουργία ως σύνδεσμος για συμβουλές και συνεργασία με τη συνεταιριστική κίνηση.

24. Η πιο αποτελεσματική οργανωτική τοποθέτηση της εν λόγω οντότητας θα ήταν στο τμήμα που ήδη ευθύνεται για δραστηριότητες στρατηγικής και συντονισμού, όπως το γραφείο του πρωθυπουργού ή του προέδρου ή του υπευθύνου για την οικονομική διαχείριση ή τον αναπτυξιακό σχεδιασμό.

25. Μια θεσμική διάρθρωση η οποία παρέχει τη δυνατότητα τακτικής διαβούλευσης και αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ Κυβερνήσεων και της συνεταιριστικής κίνησης θα ήταν πολύτιμη.

26. Η ύπαρξη ενός συνδέσμου μεταξύ διακυβερνητικών προγραμμάτων και της διεθνούς συνεταιριστικής κίνησης θα πρέπει να υποστηριχθεί.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη συμβολή των συνεταιρισμών στην υπέρβαση της κρίσης

Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

Εισηγήτρια: Patrizia Toia

12 Ιουνίου 2013

(Αποτέλεσμα ψηφοφορίας: + 45, - 4, αποχή 4) (Ψηφοφορία 2.7.2013)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και ιδίως το άρθρο 54,
- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΕΕ) και συγκεκριμένα το άρθρο της 3, παρ. 3,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Φεβρουαρίου 2009 σχετικά με την κοινωνική οικονομία(1),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 13ης Φεβρουαρίου 2012, σχετικά με το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Συνεταιριστικής Εταιρείας αναφορικά με τον ρόλο των εργαζομένων(2),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 2013 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την ενημέρωση και τη διαβούλευση με τους εργαζομένους, την πρόβλεψη και τη διαχείριση των αναδιαρθρώσεων (3),
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1435/2003 του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003 περί του καταστατικού της ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρείας (SCE)(4),
- έχοντας υπόψη τη σύσταση αριθ. 94/1069/ΕΚ της Επιτροπής της 7ης Δεκεμβρίου 1994 περί της μεταβίβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)(5),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής για τη μεταβίβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)(6),

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την προώθηση των συνεταιριστικών εταιρειών στην Ευρώπη ([COM\(2004\)0018](#)),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την πρωτοβουλία για την κοινωνική επιχειρηματικότητα ([COM\(2011\)0682](#)),
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Συνεταιρισμοί και αναδιάρθρωση»([7](#)),
- έχοντας υπόψη τη σύσταση της ΔΟΕ 193 για την προώθηση των συνεταιρισμών, που εγκρίθηκε από τις κυβερνήσεις και των 27 σημερινών κρατών μελών, έχοντας υπόψη το ψήφισμα του 2011 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με τίτλο "Οι συνεταιρισμοί και η ανθρώπινη ανάπτυξη" και έχοντας υπόψη ότι ο ΟΗΕ ανακήρυξε το 2012 Διεθνές Έτος των Συνεταιρισμών,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (A7-0222/2013),

Εισαγωγή

1. επισημαίνει ότι οι συνεταιρισμοί, μαζί με άλλες επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, διαδραματίζουν ουσιώδη ρόλο στην ευρωπαϊκή οικονομία, ιδιαίτερα σε εποχή κρίσης, συνδυάζοντας αποδοτικότητα και αλληλεγγύη, δημιουργώντας ποιοτικές θέσεις εργασίας, ενισχύοντας την κοινωνική, οικονομική και εδαφική συνοχή και δημιουργώντας κοινωνικό κεφάλαιο· επιπλέον, αναγνωρίζει πως για τις επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας πρέπει να προβλέπεται ένα σαφέστερο και συνεπέστερο νομοθετικό πλαίσιο, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τον πλούτο της ποικιλότητας των θεσμικών οργάνων της κοινωνικής οικονομίας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους·
2. σημειώνει ότι στην ΕΕ οι συνεταιρισμοί αποκτούν όλο και μεγαλύτερη σπουδαιότητα κι ότι υπάρχουν κάπου 160.000 συνεταιριστικές επιχειρήσεις που ανήκουν σε 123 εκατομμύρια μέλη και παρέχουν 5,4 εκατομμύρια θέσεις εργασίας – συμπεριλαμβανομένων κάπου 50.000 συνεταιριστικών επιχειρήσεων στη βιομηχανία και στις υπηρεσίες, που παρέχουν 1,4 εκατομμύριο θέσεις εργασίας – κι ότι οι συνεταιρισμοί συμβάλλουν κατά περίπου 5% κατά μέσον όρο στο ΑΕγχΠ κάθε κράτους μέλους· σημειώνει επίσης ότι τα λίγα τελευταία έτη δημιουργήθηκαν πολλές εκατοντάδες συνεταιριστικές επιχειρήσεις στους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών, ως αποτέλεσμα της αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων που αντιμετώπιζαν κρίση ή ήταν χωρίς διαδοχή, σώζοντας έτσι και αναζωογονώντας τοπικές οικονομικές δραστηριότητες και θέσεις εργασίας· ότι οι συνεταιριστικές επιχειρήσεις των τομέων της βιομηχανίας και των υπηρεσιών επέδρασαν σημαντικά στην περιφερειακή ανάπτυξη ορισμένων από τις πιο βιομηχανικές περιοχές της ΕΕ· ότι οι λεγόμενοι «κοινωνικοί» συνεταιρισμοί που ειδικεύονται στην ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας, παρέχουν θέσεις εργασίας σε πάνω από 30.000 ατόμων με ειδικές ανάγκες ή σε μειονεκτική θέση στους τομείς

της βιομηχανίας και των υπηρεσιών· επισημαίνει ότι οι συνεταιρισμοί αποτελούν μοντέλο για τους ανεξάρτητους εργαζομένους και του ελεύθερους επαγγελματίες, και ότι το μοντέλο αυτό έχει αναπτυχθεί σημαντικά σε νέους τομείς, όπως είναι π.χ. οι κοινωνικές και υγειονομικές υπηρεσίες, οι ψηφιακές υπηρεσίες και η υποστήριξη επιχειρήσεων αλλά και οι υπηρεσίες γενικού συμφέροντος, που παλαιότερα τις παρείχε ο δημόσιος τομέας (π.χ. υπηρεσίες περιβάλλοντος και διαχείρισης φυσικών χώρων, εκπαίδευσης και πολιτισμού αλλά και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές)· ότι οι συνεταιρισμοί διαδραματίζουν κατά συνέπεια πολύ σημαντικό ρόλο στην οικονομική, κοινωνική και βιώσιμη ανάπτυξη αλλά και την απασχόληση της ΕΕ, πέρα από το ότι αποτελούν εφαλτήριο για κοινωνική καινοτομία, πολύ σπουδαίο θέμα τόσο της στρατηγικής «ΕΕ 2020» όσο και του προγράμματος «Ορίζοντας 2010», και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της βιώσιμης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των περιφερειακών και τοπικών κοινοτήτων·

3. επαναλαμβάνει ότι το συνεταιριστικό επιχειρηματικό μοντέλο συμβάλλει σε έναν αληθινό οικονομικό πλουραλισμό και αποτελεί ζωτικό στοιχείο της «κοινωνικής οικονομίας της αγοράς» και είναι πλήρως ευθυγραμμισμένο με τις αξίες της Συνθήκης της ΕΕ και με τους στόχους της «Στρατηγικής ΕΕ 2020»·
4. επισημαίνει ότι πολλοί συνεταιρισμοί έχουν αποδειχθεί πολύ πιο ανθεκτικοί σε καιρούς κρίσης από ό, τι πολλές συμβατικές επιχειρήσεις, τόσο από άποψη ποσοστών απασχόλησης όσο και από άποψη αριθμού επιχειρήσεων που κλείνουν· τονίζει πως παρά την κρίση, δημιουργήθηκαν συνεταιρισμοί σε νέους και καινοτόμους τομείς κι ότι υπάρχουν σημαντικά στοιχεία που αποδεικνύουν αυτή την ανθεκτικότητα, ιδίως σε ό, τι αφορά τις συνεταιριστικές τράπεζες και τους συνεταιρισμούς των τομέων της βιομηχανίας και των υπηρεσιών (εργατικοί συνεταιρισμοί, κοινωνικοί συνεταιρισμοί, και συνεταιρισμοί μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων)· επισημαίνει ότι, ως μοντέλο, οι ανάπτυξη συνεταιρισμών έχει αποδείξει ότι μπορεί να ανταποκριθεί σε νέες ανάγκες και να προκαλέσει τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης καλύτερα απ' ό, τι άλλα μοντέλα, χάρη στη μεγάλη ικανότητά τους να προσαρμόζονται στις αλλαγές και να συντηρούν οικονομικές δραστηριότητες ακόμη κι όταν αυτές διατρέχουν κίνδυνο, συμβάλλοντας έτσι στη συνέχιση της αποστολής τους· υπογραμμίζει επί πλέον τον στρατηγικό ρόλο των συνεταιρισμών που αποτελούνται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίοι μπορούν να διευκολύνουν τη συλλογική επίλυση κοινών προβλημάτων και την επίτευξη σημαντικών οικονομικών κλίμακα· διαπιστώνει ακόμη την αυξανόμενη σπουδαιότητα των «κοινοτικών συνεταιρισμών» που, ιδίως σε απόμακρες και μειονεκτικές περιοχές, επιτρέπουν την απευθείας συμμετοχή των πολιτών στην κάλυψη διαφόρων αναγκών όπως π.χ. στις κοινωνικές και υγειονομικές υπηρεσίες, στις εκπαιδευτικές υπηρεσίες, στις εμπορικές υπηρεσίες, στις επικοινωνίες κ.λπ.·
5. εκτιμά ότι οι συνεταιρισμοί μπορούν σε εποχές κρίσης να προαγάγουν αποτελεσματικά το επιχειρηματικό πνεύμα σε μικροοικονομική κλίμακα, δεδομένου ότι επιτρέπουν στους μικρούς επιχειρηματίες, συχνά και σε ομάδες πολιτών, να αναλάβουν επιχειρηματικές ευθύνες· υποστηρίζει από την άποψη αυτή την ανάπτυξη συνεταιρισμών στον κοινωνικό τομέα και της πρόνοιας καθώς αυτοί διασφαλίζουν στις ασθενέστερες ομάδες τη δυνατότητα μιας μεγαλύτερης κοινωνικής συμμετοχής·
6. υποστηρίζει πως χάρη στην αποκεντρωμένη φύση του το συνεταιριστικό μοντέλο συμβάλλει σημαντικά στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων για το 2020 που ορίζονται στην οδηγία (2009/28/ΕΚ) για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας καθώς και στην μετάβαση από την πυρηνική

και εξ ορυκτών πηγών ενέργεια στην ανανεώσιμη ενέργεια· σημειώνει σχετικά με το θέμα αυτό το γεγονός ότι πάνω από 1000 συνεταιρισμοί ανανεώσιμης ενέργειας έχουν δημιουργηθεί από πολίτες· πιστεύει πως οι συνεταιρισμοί οι ενεργοί στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας δίνουν στους πολίτες τη δυνατότητα να γίνουν συνεταιρικά μέλη τοπικών προγραμμάτων, και ενθαρρύνουν τις επενδύσεις σε έργα ανανεώσιμης ενέργειας, τα οποία με τη σειρά τους ενισχύουν την κοινωνική αποδοχή έναντι εγκαταστάσεων ανανεώσιμης ενέργειας· φρονεί πως η συμμετοχή στην παραγωγή ενέργειας μπορεί να αυξήσει τόσο την ευαισθητοποίησή τους όσον αφορά την ανάγκη βιώσιμης και αποδοτικής ενεργειακής κατανάλωσης όσο και τον έλεγχο επί των ενεργειακών τους δαπανών· ζητεί από την Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι συνεταιρισμοί του κλάδου της ενέργειας στην προσπάθεια αύξησης της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης·

7. εκτιμά πως αυτή η μεγαλύτερη ανθεκτικότητα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο συνεταιριστικό μοντέλο διακυβέρνησης, το οποίο βασίζεται στην συνιδιοκτησία, στη δημοκρατική συμμετοχή και στο δημοκρατικό έλεγχο, στην οργάνωση και στη διαχείριση από τα μέλη-μετόχους, και στη σύμπνοια με την κοινότητα· τονίζει πως η ανθεκτικότητα των συνεταιρισμών οφείλεται επίσης στη χαρακτηριστική τους μέθοδο κεφαλαιοποίησης, η οποία εξαρτάται λιγότερο από την εξέλιξη των χρηματοπιστωτικών αγορών και συνδέεται τόσο με την τοποθέτηση των πλεονασμάτων σε αποθεματικά, ει δυνατόν εν μέρει αδιαίρετα (και συγκεκριμένα υπό τη μορφή ενεργητικού που ενισχύει την συνεταιριστική κίνηση γενικότερα, μετά την αποπληρωμή οιασδήποτε χρεών σε υποθέσεις εκκαθάρισης), όσο και με την επίτευξη των στόχων της επιχείρησης, παρουσιάζοντας ισορροπημένους κοινωνικούς και οικονομικούς στόχους και με σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας και δραστηριότητάς τους· εκτιμά ότι το μοντέλο αυτό βοηθά τους συνεταιρισμούς να έχουν μια μακροπρόθεσμη προσέγγιση για πολλές γενεές και τις ενσωματώνει στην τοπική οικονομία, συμβάλλοντας στην τοπική βιώσιμη ανάπτυξη και αποθαρρύνοντας τη μετεγκατάστασή τους, ακόμη κι όταν αυτοί διεθνοποιούνται·
8. διαπιστώνει ότι οι συνεταιρισμοί είναι σε θέση να καλύπτουν υπάρχουσες ή νέες ανάγκες με τρόπο αποτελεσματικό και αποδοτικό, σε τομείς όπως η διαχείριση πολιτιστικών πόρων και της δημιουργικότητας, η περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε σχέση με νέους τρόπους ζωής και κατανάλωσης· διαπιστώνει ότι οι συνεταιρισμοί έχουν ορίσει μεταξύ άλλων αξίες όπως προστασία της νομιμότητας· ένα παράδειγμα αποτελεί η Ιταλία, όπου σε αυτούς ανατίθεται η διαχείριση των στοιχείων που κατάσχονται σε βάρος οργανώσεων τύπου μαφίας·
9. εκτιμά ότι οι συνεταιρισμοί πρέπει να ενταχθούν πλήρως στους στόχους των βιομηχανικών πολιτικών της ΕΕ και στις δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο αυτών των τελευταίων, λόγω μεταξύ άλλων της ουσιαδους συμβολής τους στις βιομηχανικές αναδιαρθρώσεις, που είναι ένα βασικό κεφάλαιο της νέας ευρωπαϊκής βιομηχανικής πολιτικής·
10. επισημαίνει επίσης ότι οι συνεταιρισμοί, συνεργαζόμενοι μεταξύ τους, μπορούν να επιτυγχάνουν οικονομίες κλίμακας και να μοιράζονται εμπειρία και καλές πρακτικές, όπως επίσης και να συγκεντρώνουν και μεταβιβάζουν ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους, όποτε τούτο είναι αναγκαίο· τονίζει ότι αυτή η εγγενής ευελιξία επιτρέπει στους συνεταιρισμούς να επιβιώνουν ακόμη και στους πιο δύσκολους καιρούς·
11. επισημαίνει ότι στα διάφορα κράτη μέλη υπάρχουν διάφορες καλές πρακτικές με άριστα αποτελέσματα από συνεταιριστικές επιχειρήσεις από άποψη μεγέθυνσης, απασχόλησης,

συντελεστών επιβίωσης και εκκίνησης νέων επιχειρήσεων, όπως π.χ. το σύστημα της «ενιαίας ενίσχυσης» στην Ισπανία, ο Νόμος Marcora στην Ιταλία, που επιτρέπουν τη χρηματοδότηση τη σύστασης νέων συνεταιρισμών μέσω των αποζημιώσεων ανεργίας, οι "συνεταιρισμοί απασχόλησης και δραστηριότητας" που δημιουργήθηκαν στη Γαλλία, την Ελβετία και το Βέλγιο· επισημαίνει επίσης τους ομίλους μεμονωμένων συνεταιρισμών που μπορούν να μετατραπούν σε εθελοντική βάση σε μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους που καλύπτουν τομείς όπως η βιομηχανία, η γεωργία, η διανομή, τα χρηματοπιστωτικά, η Έρευνα και Ανάπτυξη, και η εκπαίδευση υψηλού επιπέδου· επισημαίνει ότι η κατά τα πρότυπα της βρετανικής επιχείρησης Trust, συνεταιριστική επιχείρηση μπορεί να αποτελέσει και αποτελεσματικό υπόδειγμα χρηστής διαχείρισης επαγγελματικών ή ημι-επαγγελματικών αθλητικών οργανώσεων, καθιστώντας δυνατή μια στενή ανάμιξη των σημαντικότερων ενδιαφερομένων -των οπαδών- στη διαχείριση ενός επαγγελματικού ή μη σωματείου· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει εμπειριστατώμενα αυτές τις καλές πρακτικές και να αξιολογήσει τη σκοπιμότητα ενσωμάτωσής τους στις ευρωπαϊκές πολιτικές υπέρ των επιχειρήσεων·

12. θεωρεί σημαντική τη συμβολή των συνεταιρισμών στην ευρωπαϊκή οικονομία και στη σταθερότητα της απασχόλησης, ιδίως σε περιόδους κρίσης· καλεί την Επιτροπή να επαναξιολογήσει το ρόλο της ΕΣΕτ (Ευρωπαϊκής Συνεταιριστικής Εταιρίας-SCE) και να ενθαρρύνει τη σύσταση νέων συνεταιρισμών σε ευρωπαϊκή κλίμακα, μέσα από την προώθηση της ομιλοποίησης εθνικών συνεταιρισμών από διάφορα κράτη μέλη·
13. τονίζει την ανάγκη ανάπτυξης, μεταξύ άλλων, του μοντέλου του Συνεταιρισμού Δραστηριοτήτων και Εργαζομένων, το οποίο οικοδομείται σταδιακά για να ανταποκριθεί στις ανάγκες των μετόχων της και εξελίσσεται όσο αναπτύσσονται οι δραστηριότητές της·
14. παρατηρεί εντούτοις ότι οι συνεταιρισμοί δεν έχουν εξασφαλισμένη την επιτυχία·
15. επισημαίνει ότι στα διάφορα κράτη μέλη παρατηρούνται διαφορετικές καταστάσεις οι οποίες αντικατοπτρίζουν νομικές και εννοιολογικές διαφορές· ζητεί επομένως από την Επιτροπή να προβεί σε μια εξέταση των υφισταμένων νομοθεσιών, σε αναζήτηση κοινών κατευθύνσεων που, με σεβασμό προς την αρχή της επικουρικότητας, θα επιτρέψουν μια εναρμόνιση των βασικών στοιχείων, ώστε να αρθούν τα εμπόδια που παρεμβαίνουν στην ανάπτυξη των συνεταιρισμών·
16. επισημαίνει ότι, με τη σύσταση ενός συνεταιρισμού ή με τη μεταβίβαση μιας επιχείρησης στους εργαζομένους της, αυτοί αναλαμβάνουν ένα σημαντικό οικονομικό κίνδυνο· επισημαίνει ότι η χρηστή διαχείριση, ειδικά σε ένα συνεταιρισμό εργαζομένων, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την υποστήριξη και τον έλεγχο στη διαχείριση της επιχείρησης εκ μέρους των εργαζομένων·

Κανονιστικό πλαίσιο

17. εκτιμά πως αυτή η εγγενής ανθεκτικότητα θα πρέπει να ενισχυθεί με το να δώσουν τη σωστή προσοχή στους συνεταιρισμούς όλες οι σχετικές πολιτικές της ΕΕ που αποβλέπουν σε έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική μεγέθυνση, και μέσω ενός διαφορετικού μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης που θα σέβεται το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο αλλά και με το να εξορθολογιστεί η ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ που αφορά τους συνεταιρισμούς· συγκεκριμένα,

εκτιμά πως πρέπει να γίνει αναφορά στο σημαντικό ρόλο των συνεταιρισμών στο πρόγραμμα δράσης για την «Επιχειρηματικότητα 2020»: εκτιμά ότι θα πρέπει να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα που θα εξασφαλίσουν δίκαιους κανόνες παιχνιδιού μεταξύ των συνεταιρισμών και των άλλων μορφών επιχειρηματικής οργάνωσης, διαφυλάσσοντας ταυτόχρονα τους σκοπούς και τις μεθόδους λειτουργίας των συνεταιρισμών καθώς και τον κοινωνικό τους χαρακτήρα·

18. υπενθυμίζει την αναγκαιότητα του να αναγνωρίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση και να αντιμετωπίσει ισότιμα μέσω των νομοθετικών διατάξεων τις διαφορετικές μορφές επιχειρήσεων προκειμένου να επιτύχει το σεβασμό της ελεύθερης επιχειρηματικής πρωτοβουλίας ανεξαρτήτως του καταστατικού μιας επιχείρησης· θεωρεί λυπηρό το ότι, στο «Πρόγραμμα Δράσης για την Επιχειρηματικότητα 2020», η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν δίνει έμφαση στο ρόλο των επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας, περιοριζόμενη στο να υπενθυμίσει τη συμβολή τους στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην κοινωνική καινοτομία και τις μεγάλες δυσκολίες που συναντούν σε θέματα χρηματοδότησης συγκριτικά με τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις·
19. καλεί συνεπώς την Επιτροπή να ενισχύσει τις υπηρεσίες της ιδρύοντας μια μονάδα αρμόδια για τους συνεταιρισμούς και τις άλλες οργανώσεις της κοινωνικής οικονομίας (όπως οι αλληλασφαλιστικές, τα ιδρύματα και οι ενώσεις με οικονομικές δραστηριότητες) με σκοπό την καλύτερη κάλυψη των μέτρων με επαρκές επίπεδο πόρων και την εποπτεία και διεκπεραίωση της χάραξης πολιτικής για κοινωνικο-οικονομικές οργανώσεις· παροτρύνει την Επιτροπή να επικεντρώσει όπως πρέπει την προσοχή της στην συνεταιριστικοποίηση των βιομηχανικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών που είναι σε κρίση ή χωρίς διαδοχή, μέσω της δημιουργίας αυτού του είδους των υπηρεσιών·
20. καλεί την Επιτροπή να προσδώσει μεγαλύτερη ευελιξία στους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις υπέρ των επιχειρήσεων που διοικούνται από τους εργαζόμενους μέσω, λόγου χάρη, της πρόβλεψης κλειστής περιόδου υποβολής·
21. καλεί επιπλέον την Επιτροπή να μεριμνήσει για τον συντονισμό των προσπαθειών στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για την κοινωνική επιχειρηματικότητα και για την μείωση των διοικητικών φραγμών μεταξύ των δύο πρωτοβουλιών·
22. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τη Σύσταση 193/2002 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO) και να αναθεωρήσουν τη νομοθεσία τους εκείνη που αφορά τους συνεταιρισμούς γενικότερα και ειδικότερα σε ειδικές συνεταιριστικές τυπολογίες όπως οι εργατικοί συνεταιρισμοί, κοινωνικοί συνεταιρισμοί, βιοτεχνικοί συνεταιρισμοί, συνεταιριστικές τράπεζες, ώστε να υιοθετήσουν μια συνολική πολιτική που θα στηρίζει το συνεταιριστικό επιχειρηματικό μοντέλο και θα δημιουργεί ένα κανονιστικό πλαίσιο ευνοϊκό για την αναγνώριση και την ανάπτυξη του ρόλου των συνεταιρισμών και των διευθυντικών τους οργανώσεων και για την ανάπτυξη συνεταιρισμών, ιδίως σε τομείς και κλάδους στους οποίους το μοντέλο αυτό αποδεδειγμένα έχει κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική προστιθέμενη αξία· καλεί τα κράτη μέλη να προσδιορίσουν, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και τους λοιπούς κύκλους ενδιαφερομένων περιφερειακού και τοπικού επιπέδου, τους στρατηγικούς εκείνους τομείς που προσφέρονται για συνεταιριστικά σχήματα· τονίζει ότι στα ανωτέρω θα πρέπει να συμπεριληφθεί η δημιουργία των κατάλληλων χρηματοπιστωτικών μηχανισμών και η αναγνώριση του ρόλου των συνεταιρισμών στο εθνικό κοινωνικό διάλογο, πέρα από το ρόλο των τραπεζών συνεταιριστικής πίστωσης που ανέκαθεν δίνουν ιδιαίτερη σημασία στη βιώσιμη

και κοινωνικώς αποδεκτή χρηματοδότηση και που έχουν τοπικές ρίζες· ζητεί να ληφθεί υπόψη η σύσταση αυτή κατά την αναθεώρηση του κανονισμού που αφορά το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Συνεταιριστικής Εταιρίας (ΕΣΕτ/SCE)·

23. υπογραμμίζει ότι τα οποιαδήποτε κανονιστικά μέτρα πρέπει να εκπονηθούν στο πλαίσιο ενός εύρωστου και εναρμονισμένου με τα διεθνή πρότυπα νομοθετικού πλαισίου, έτσι ώστε να αποφευχθούν αποκλίνουσες εθνικές ερμηνείες και οι κίνδυνοι εμφάνισης ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων ή μειονεκτημάτων σε περιφερειακή, εθνική ή μακροπεριφερειακή κλίμακα·
24. επισημαίνει πόσο σημαντικό είναι να συμπεριλαμβάνονται οι συνεταιρισμοί σε όλα τα στάδια της διαδικασίας για μελλοντικές πρωτοβουλίες και επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει η Ένωση και οι οποίες άπτονται των συνεταιρισμών·

Μεταβιβάσεις επιχειρήσεων και αναδιάρθρωση

25. εκτιμά πως η μεταβίβαση της κυριότητας μιας επιχείρησης στους υπαλλήλους της μέσω της σύστασης ενός συνεταιρισμού και άλλων μορφών συμμετοχής των εργαζομένων μπορεί να αποδειχθεί η καλύτερη λύση για να διασφαλιστεί η αδιάπτωτη συνέχειά της μιας επιχείρησης· τονίζει ότι αυτού του είδους οι μεταβιβάσεις κυριότητας επιχειρήσεων στους μισθωτούς τους, ιδίως σε ό, τι αφορά τους συνεταιρισμούς εργαζομένων και τις εξαγορές από τους εργαζομένους (workers buy-out), θα πρέπει να λαμβάνουν στήριξη από ειδικό κονδύλι του προϋπολογισμού της ΕΕ που να περιλαμβάνει και χρηματοπιστωτικούς μηχανισμούς· ζητεί να δημιουργηθεί επειγόντως, με τη συνεργασία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ETE), των κοινωνικών εταίρων και των ενδιαφερόμενων κύκλων του συνεταιριστικού κινήματος, ένας ευρωπαϊκός μηχανισμός σχεδιασμένος να προαγάγει την ανάπτυξη των συνεταιρισμών και ειδικότερα τη μεταβίβαση της κυριότητας επιχειρήσεων μέσα από τη συνεταιριστική μορφή και, για παράδειγμα, με τη βοήθεια του μηχανισμού των αλληλασφαλιστικών ταμείων·
26. τονίζει ότι η εξαγορά από τους εργαζομένους (workers buy-out) γίνεται μια όλο και πιο διαδεδομένη πρακτική στα κράτη μέλη, απέναντι στην οικονομική κρίση· καλεί συνεπώς την Επιτροπή να ορίσει χρηματοδοτικούς μηχανισμούς ή να επεκτείνει τους ήδη υπάρχοντες, ως κίνητρο υπέρ αυτής της πρακτικής·
27. τονίζει τον ενεργό ρόλο των συνεταιρισμών κοινωνικής οικονομίας στην αναδιάρθρωση των ΜΜΕ, ειδικά μέσω των «κοινωνικών παρελκόμενων» (spin-off) που διευκολύνουν την ένταξη όσων εργαζομένων μπορούν να χαρακτηρισθούν ως άτομα σε μειονεκτική θέση που αντιμετωπίζουν κρίσιμες εργασιακές συνθήκες, χάρη στο ότι μέσω της αλληλεγγύης ενισχύουν μια βελτιούμενη ικανότητα ανταπόκρισης στην κοινωνική ζήτηση·
28. επισημαίνει ότι πολύ συχνά το πρόβλημα στο οποίο προσκρούει η μεταβίβαση της κυριότητας μιας επιχείρησης στους υπαλλήλους της δεν είναι μόνο πρόβλημα των μακρών διαδικασιών αλλά, ίσως και πιο σημαντικό, είναι και πρόβλημα έλλειψης γνώσεων στον τομέα του "επιχειρηματικού σεναρίου" μεταξύ των αρμοδίων επαγγελματιών (π.χ. δικηγόρων και λογιστών) και εντός του νομικού και εκπαιδευτικού συστήματος· τονίζει ότι η επιμόρφωση και η ευαισθητοποίηση όλων των συντελεστών που εμπλέκονται στη σύσταση ή τη μεταβίβαση της

κυριότητας των επιχειρήσεων θα μπορούσαν να συμβάλουν τα μέγιστα στην προαγωγή αυτής της πρακτικής· συνιστά συνεπώς να αφιερώσουν τα οικεία προγράμματα σπουδών των πανεπιστημίων και των σχολών διαχείρισης επιχειρήσεων εκτενή χώρο στη μορφή της συνεταιριστικής επιχείρησης· εκτιμά ακόμη ότι θα πρέπει επίσης να προωθηθεί μια καλύτερη γνώση του θέματος των συνεταιρισμών και να υποστηριχθεί οικονομικά η μεταβίβαση της κυριότητας επιχειρήσεων στους εργαζόμενους υπό συνεταιριστική μορφή, ακόμη και μέσω της στοχοθετημένης και έξυπνης χρήσης των διαρθρωτικών ταμείων, μεταξύ των συνδικάτων και των φορέων που αναλαμβάνουν την παροχή πληροφοριών σχετικά με την ίδρυση ή μεταβίβαση της κυριότητας επιχειρήσεων· τονίζει την πραγματογνωμοσύνη που έχουν αποκτήσει οι συνεταιριστικές ομοσπονδίες σε ορισμένα κράτη μέλη σε θέματα σύστασης και μεταβίβασης επιχειρήσεων υπό μορφή συνεταιρισμού και ζητεί από την Επιτροπή να καταρτίσει διατάξεις για να διευκολύνει κυρίως τη συνεργασία και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και μεθόδων μεταξύ των επιχειρήσεων στο θέμα αυτό και να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο σχετικά με το αποτέλεσμα·

29. καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν ένα πλαίσιο που θα διευκολύνει τις μεταβιβάσεις επιχειρήσεων στους υπαλλήλους, συμπεριλαμβανομένων χρηματοπιστωτικών μηχανισμών σχεδιασμένων για να βοηθήσουν τους υπαλλήλους να επενδύσουν σε επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν κρίση ή είναι χωρίς διαδοχή, καθώς και να θεσπίσουν προτιμησιακά δικαιώματα για τους υπαλλήλους, προκειμένου να δημιουργηθούν οι καλύτερες συνθήκες εν όψει της κατάθεσης μιας προσφοράς εξαγοράς για μια επιχείρηση που ετοιμάζεται να κλείσει·
30. εκτιμά επίσης ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να υιοθετήσουν πολιτικές που να διευκολύνουν τους υπαλλήλους να συμμετέχουν στο κεφάλαιο και στα αποτελέσματα των επιχειρήσεών τους, μέσω συγκεκριμένων φορολογικών μηχανισμών υπό άλλες μορφές επίσης και στις επιχειρήσεις του βιομηχανικού κλάδου και του κλάδου των υπηρεσιών, και με την αναγκαία νομική προστασία και το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής στη διοίκηση, στην εποπτεία, στη λήψη αποφάσεων και στην ευθύνη της επιχείρησης· υπενθυμίζει ότι παρόμοιες δραστηριότητες θα αυξήσουν ενδεχομένως την ανταγωνιστικότητα του αντίστοιχου τομέα στο σύνολό του·
31. υπογραμμίζει το θετικό στοιχείο μηχανισμών τυπικών του συνεταιριστικού μοντέλου, όπως είναι το αδιαίρετο των αποθεματικών, που επομένως δεν μπορούν να διανεμηθούν στα μέλη ούτε καν σε περίπτωση εκκαθάρισης, αλλά πρέπει να χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη του συνεταιριστικού κινήματος, και οι νομικές διατάξεις που διέπουν τη δυνατότητα τρίτων να εισφέρουν σε συνεταιρισμούς σε κεφάλαια κινδύνου, με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου, όπως π.χ. ισχύει για τα αλληλασφαλιστικά ταμεία και την Cooperazione Finanza Impresa (CFI) στην Ιταλία, το Institut de Développement de l'Economie Sociale (ESFIN-IDES) στη Γαλλία, και η επενδυτική δομή της Mondragon Corporation στην Ισπανία·
32. καλεί την Επιτροπή να προαγάγει πολιτικές και μέτρα υπέρ της διαφύλαξης των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης και όχι μόνο υπέρ της δημιουργίας νέων θέσεων σε νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις· ζητεί από την Επιτροπή να δημιουργήσει νέες υπηρεσίες για τις νέες επιχειρήσεις προκειμένου να υποστηριχθεί ο συνεταιριστικός τύπος επιχειρήσεων μέσω της αυξημένης ευαισθητοποίησης και των πρωτοβουλιών κατάρτισης·
33. τονίζει ότι η μετατροπή μιας επιχείρησης που είναι σε κρίση σε έναν οικονομικώς βιώσιμο συνεταιρισμό απαιτεί επακριβή και έγκαιρη ανάλυση· καλεί τις αρχές όλων των επιπέδων να

συνεργάζονται με τους κοινωνικούς εταίρους και το συνεταιριστικό κίνημα για τη διενέργεια τέτοιων έγκαιρων αναλύσεων και για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας και χρησιμότητας της μετατροπής μιας επιχείρησης σε συνεταιρισμό· πιστεύει ότι τα συνδικάτα και οι ομοσπονδίες συνεταιρισμών πρέπει επίσης να ενταχθούν σε αυτή τη διαδικασία·

34. προτείνει να κάνει η Επιτροπή μια λεπτομερή απογραφή των καλύτερων πρακτικών που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη, και των εθνικών νόμων που ευνοούν την αναδιάρθρωση επιχειρήσεων υπό μορφή συνεταιρισμού, και ιδίως τους νόμους που αφορούν την εξαγορά επιχειρήσεων, το νομικό καθεστώς της πτώχευσης, τους χρηματοπιστωτικούς μηχανισμούς, τους φορείς στήριξης της επιχειρηματικότητας, και την "οριζόντια" επιχειρηματική ομαδοποίηση συνεταιριστικών επιχειρήσεων· τονίζει πόσο σημαντική είναι η συμμετοχή των συνεταιρισμών σε μια τέτοια απογραφή για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων· καλεί, προς τούτο, την Επιτροπή να μελετήσει την ανάπτυξη μιας βάσης δεδομένων που θα συλλέγει συστηματικά τις περιπτώσεις και πληροφορίες σχετικά με τη συνεταιριστικοποίηση με σκοπό τη διάχυση των βέλτιστων πρακτικών και τη συλλογή συνεκτικών δεδομένων·
35. ζητεί από την Επιτροπή κι από τα κράτη μέλη να διευκολύνουν και να προαγάγουν τη δημιουργία συσπειρώσεων (clusters) συνεταιρισμών και επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας για να τις βοηθήσουν να συγκεντρώσουν τους πόρους που χρειάζονται για να διαδραματίσουν σημαντικότερο ρόλο στην αλυσίδα παραγωγής και διανομής και να επιτυγχάνουν τις απαιτούμενες οικονομίες κλίμακας για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας·

Πρόσβαση στη χρηματοδότηση και στην επιχειρηματική στήριξη

36. τονίζει ότι οι συνεταιριστικές επιχειρήσεις του βιομηχανικού κλάδου και του κλάδου των υπηρεσιών, και ιδίως οι μικρές και μεσαίες εξ αυτών, δεν είναι σε θέση, για διάφορους λόγους μεταξύ των οποίων και η φύση της επιχειρηματικής τους μορφής, να βρουν επιχειρηματικά κεφάλαια και πιστώσεις στην κεφαλαιαγορά· επισημαίνει επίσης ότι οι συνεταιρισμοί των εργαζομένων σε τομείς έντασης κεφαλαίου δεν μπορούν συνήθως να αντλήσουν μεγάλες ποσότητες κεφαλαίων από τα μέλη τους κι ότι ενδείκνυται επομένως να δημιουργηθούν κατάλληλοι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί που θα επιτρέπουν να γίνουν σεβαστές οι δικές τους επιχειρηματικές μορφές·
37. υπενθυμίζει ότι το θέμα της πρόσβασης στις πιστώσεις για τους συνεταιρισμούς έχει ιδιαίτερη σημασία λόγω της ιδιαίτερης δομής τους· καλεί επομένως την Επιτροπή, την Επιτροπή της Βασιλείας και την ΕΤΕ να καταρτίσουν και να εφαρμόσουν ποιοτικές παραμέτρους, επίσης σε ό, τι αφορά την χορήγηση πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων, ώστε να διαφοροποιηθεί ο ρόλος των συνεταιρισμών, μεταξύ των οποίων είναι και οι συνεταιρισμοί κοινωνικής οικονομίας, έναντι των άλλων επιχειρηματικών μορφών·
38. θεωρεί αναγκαία την ενίσχυση της κεφαλαιοποίησης και αυτοχρηματοδότησης των συνεταιρισμών που αξιοποιούν καλύτερα τους πόρους που μπορούν να συνεισφέρουν οι συνεταιίροι· καλεί την Επιτροπή να προωθήσει πρωτοβουλίες υπέρ της αυτοχρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων φορολογικών πλεονεκτημάτων, έστω χρονικά περιορισμένων, μετά τη σύσταση ή τη διενέργεια εξαγοράς (buy-out), χωρίς τούτο να θεωρείται κρατική ενίσχυση·

39. επισημαίνει ότι σε μερικά κράτη μέλη οι εξωτερικοί συμβαλλόμενοι μπορούν να παράσχουν επιχειρηματικά κεφάλαια σε συνεταιρισμούς αποκτώντας μόνο περιορισμένα ή και μηδενικά δικαιώματα ψήφου, προκειμένου να γίνονται σεβαστά τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα των μελών και οι δομές ελέγχου, κι ότι αυτή η δυνατότητα επέτρεψε σε συνεταιρισμούς να βελτιώσουν το διάλογο με άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς· επιδοκιμάζει αυτές τις πολιτικές και προτρέπει τα κράτη μέλη να διευκολύνουν την πρόσβαση των συνεταιρισμών στην πίστωση·
40. εκτιμά πως η Επιτροπή, από κοινού με την ΕΤΕ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων θα πρέπει να φροντίσουν ώστε οι συνεταιρισμοί να έχουν πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικούς μηχανισμούς ευρωπαϊκού επιπέδου -συμπεριλαμβανομένου, όπου είναι σκόπιμο, του Σχεδίου Δράσης για τη χρηματοδότηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που είχε προταθεί από την Πράξη για την Ενιαία Αγορά – και να κάνουν μια ιδιαίτερη προσπάθεια μαζί με τον τραπεζικό συνεταιριστικό τομέα ώστε τούτο να καταστεί όντως δυνατό· επισημαίνει ότι παρόμοιες δραστηριότητες μπορούν να βελτιώσουν την λειτουργία της ενιαίας αγοράς·
41. εκτιμά ότι τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά των συνεταιριστικών τραπεζών πρέπει να ληφθούν υπόψη στον κανονισμό για τις χρηματοπιστωτικές αγορές και στην εκτελεστική νομοθεσία που ακολουθεί·
42. τονίζει πως τα προγράμματα και ταμεία που δημιουργούνται βάσει του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (2014-2020) θα πρέπει να παίζουν σημαντικό ρόλο ως μηχανισμοί στήριξης των συνεταιρισμών· υποστηρίζει ότι, κατά την κατάρτιση των διαφόρων επιχειρησιακών προγραμμάτων, θα πρέπει να δίνεται έμφαση στη διευκόλυνση της ίδρυσης νέων συνεταιρισμών, παρέχοντας στήριξη για την ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρήσεων και για μια υπεύθυνη αναδιάρθρωση, συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένα μέτρων σχετικά με τη μεταβίβαση της κυριότητας των επιχειρήσεων στους υπαλλήλους, τους κοινωνικούς συνεταιρισμούς, στην τοπική ανάπτυξη και στην κοινωνική, τεχνολογική και διαδικαστική καινοτομία, με τη χρήση συνολικών επιχορηγήσεων και άλλων χρηματοπιστωτικών μηχανισμών, συμπεριλαμβανομένου του Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση·
43. εκτιμά πως στο πλαίσιο του ενωσιακού και εθνικού χρηματοδοτικού σχεδιασμού ιδιαίτερη προσοχή (ή ένα συγκεκριμένο ποσοστό) θα πρέπει να δοθεί στους συνεταιρισμούς που έχουν ως σκοπό να διευκολύνουν να έχουν πρόσβαση στην απασχόληση οι "εργαζόμενοι σε μειονεκτική θέση" σύμφωνα με τον ορισμό του Κανονισμού ΕΚ 2204/2002, ώστε να παγιωθούν και να αναπτυχθούν υψηλότερα και καλύτερα επίπεδα κοινωνικής προστασίας·
44. ζητεί από την Επιτροπή να στηρίξει, στο πλαίσιο της επόμενης οικονομικής χρήσης, ένα πιλοτικό πρόγραμμα στήριξης της μεταβίβασης της κυριότητας των επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν κρίση στους εργαζομένους τους, ώστε αυτοί να μπορούν να συνεχίζουν τις δραστηριότητές τους, και με τον τρόπο αυτό να δημιουργούν νέους συνεταιρισμούς που θα μπορούν να ανορθώσουν τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν κρίση ή είναι υπό πτώχευση·
45. καλεί την Επιτροπή να λάβει μέτρα για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων στον τομέα των συνεταιρισμών· καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει την εντός των κρατών μελών εξάπλωση του συνεταιριστικού μοντέλου, ως προνομιακού μέσου για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας·

46. πιστεύει ότι τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να λάβουν μέτρα για να διευκολύνουν την πρόσβαση των συνεταιρισμών σε ολόκληρο το φάσμα των υπηρεσιών επιχειρηματικής στήριξης, διότι τούτο θα τους βοηθήσει να συμβάλουν περαιτέρω σε μια βιώσιμη ανάπτυξη των οικονομιών τους· προτρέπει επομένως τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μέτρα που θα διευκολύνουν την πρόσβαση των συνεταιρισμών στις πιστώσεις, ιδίως δε των συνεταιρισμών εργαζομένων, των κοινωνικών συνεταιρισμών, των βιοτεχνικών συνεταιρισμών και των συνεταιρισμών που σχηματίζονται από μικροσκοπικές επιχειρήσεις·
47. εκτιμά πως τα κράτη μέλη θα πρέπει να υιοθετήσουν μέτρα για την άρση κάθε φραγμού νομικής, διοικητικής ή γραφειοκρατικής φύσης που εμποδίζει ή περιορίζει την ανάπτυξη των συνεταιρισμών·
48. φρονεί ότι η πρόσβαση των μικρών συνεταιριστικών πιστωτικών ενώσεων στις αγορές πρέπει να διευκολυνθεί σε ολόκληρη την Ευρώπη·
49. εκτιμά ακόμη ότι τα δίκτυα συνεργασίας μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, όπως εκείνα που ήδη υπάρχουν στην ΕΕ υπό συνεταιριστική μορφή (βιοτεχνικοί συνεταιρισμοί, συνεταιρισμοί μικρομεσαίων επιχειρήσεων, συνεταιρισμοί δημιουργίας δραστηριοτήτων και απασχόλησης κ.λπ.), θα πρέπει να ενθαρρύνονται, δεδομένου ότι ενισχύουν σημαντικά τη δημιουργία και βιωσιμότητα των μικροσκοπικών και μικρών επιχειρήσεων μέσα από το κοινό μάρκετινγκ, τις κοινές αγορές ή άλλες υπηρεσίες και βοηθούν τις εν λόγω επιχειρήσεις να καταστούν πηγές καινοτομιών·
50. πιστεύει ότι, για να υποστηριχθεί η δημιουργία νέων συνεταιρισμών, πρέπει να αναπτυχθούν υπηρεσίες για τις νέες συνεταιριστικές επιχειρήσεις· πιστεύει επιπλέον ότι πρέπει να ενθαρρυνθούν τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο πρωτοβουλίες που προάγουν το συνεταιριστικό μοντέλο μεταξύ επίδοξων νέων επιχειρηματιών (π.χ. σε προγράμματα σπουδών πανεπιστημίων)·
51. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, και στις κυβερνήσεις και κοινοβούλια των κρατών μελών

- Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6_TA(2009)0062
- Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0071
- Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0005
- ΕΕ L 207, 18.8.2003, σ. 1
- ΕΕ L 385, 31.12.1994, σ. 14
- ΕΕ C 93, 28.3.1998, σ. 2
- CCMI/093

Θανάσης Βακάλης – Εμπνευστής ενός συνεταιριστικού θαύματος

Σπούδασε γιατρός αλλά το κέρδισε ένας άλλος κλάδος, του πρωτογενή τομέα. Κατάφερε να ενώσει 100 και πλέον κτηνοτρόφους σε ένα συνεταιρισμό-πρότυπο. Μας μιλάει για τη «δική του» Ελλάδα: της παραγωγής ποιοτικών και ανταγωνιστικών προϊόντων.

- Της Κατερίνας Μπακογιάννη
- (Περιοδικό «Κ» της Καθημερινής)

Η συνάντηση με τον πρόεδρο του Αγροτικού Συνεταιρισμού ΘΕΣγάλα έγινε με αφορμή την πρόσφατη βράβευση του συνεταιρισμού από το περιοδικό «Γαστρονόμος» της «Καθημερινής» με το Βραβείο Καινοτομίας 2015 για την εισαγωγή στην Ελλάδα των ΑΤΜ γάλακτος, τα οποία έχουν κατακτήσει τις αγορές της Λάρισας και της Θεσσαλονίκης. Ο Α.Σ. ΘΕΣγάλα ιδρύθηκε το 2011 από 35 παραγωγούς. Σήμερα αριθμεί περισσότερα από 100 μέλη και παράγει περίπου 130 τόνους γάλακτος ημερησίως - οι οποίοι αντιστοιχούν στο 10% της εγχώριας παραγωγής. Ο κ. Θανάσης Βακάλης σπούδασε Ιατρική στο Βουκουρέστι πριν επιστρέψει στην Ελλάδα για να ασχοληθεί με τη φάρμα του πατέρα του, στη Λάρισα. Σήμερα εξακολουθεί να ζει εκεί με τη σύζυγό του -η οποία είναι οδοντίατρος- και τα δύο παιδιά τους.

Δική σας ιδέα ήταν να πουλάτε γάλα από ΑΤΜ; Ο ΘΕΣγάλα δεν είναι προσωπική υπόθεση. Για μένα, η καινοτομία δεν είναι τα ΑΤΜ γάλακτος, αλλά η ίδρυση του συνεταιρισμού, το γεγονός ότι καταφέραμε να κάνουμε πράξη το συνεργατισμό και να έχουμε απτά αποτελέσματα. Αυτό είναι ένα θεμελιώδες ζήτημα για τη χώρα μας. Στην Ελλάδα οι κλήροι είναι πολύ μικροί και μόνο με οικονομίες κλίμακας μπορούμε να γίνουμε ανταγωνιστικοί.

Πώς τα καταφέρατε; Λειτουργούμε με καθαρά ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Η επιχείρηση δουλεύει στον... αυτόματο με εξειδικευμένα στελέχη: οικονομολόγους, μαρκετίστες και κτηνιάτρους με πτυχία και μεταπτυχιακά. Δεν προωθήσαμε τα «δικά μας παιδιά».

Η κρίση και η αβεβαιότητα σας επηρεάζουν ή λειτουργείτε σε ένα παράλληλο σύμπαν; Μα η ίδρυση του συνεταιρισμού ήταν αποτέλεσμα της κρίσης! Η ανάγκη μάς οδήγησε να συνασπιστούμε. Το γενικότερο κλίμα μάς ανησυχεί, αλλά δεν το βάζουμε κάτω.

Εσείς προσωπικά βγάζετε σήμερα περισσότερα χρήματα από ό,τι εάν είχατε ακολουθήσει το ιατρικό επάγγελμα; Με... φακελάκι ή χωρίς; Δεν νομίζω ότι έχω βγάλει παραπάνω χρήματα από ό,τι θα έβγαζα στην Ιατρική.

Τι ήταν, λοιπόν, εκείνο που σας έκανε να επιστρέψετε στο χωριό σας σε μια εποχή που

οι περισσότεροι συνομήλικοί σας δεν έβλεπαν μέλλον στην κτηνοτροφία; Από μικρό παιδί είχα βιωματική σχέση με τη φύση. Τους καλοκαιρινούς μήνες ήμουν καθημερινά στη φάρμα του πατέρα μου και βοηθούσα στο άρμεγμα των ζώων. Πίστευα και πιστεύω ότι ο πρωτογενής τομέας είναι ο πιο δυναμικός στη χώρα και ότι σε αυτόν πρέπει να στηριχθούμε εάν θέλουμε να μιλάμε για ανάπτυξη.

Μπορεί η Ελλάδα να συναγωνιστεί στην κτηνοτροφία άλλες χώρες με τεράστιες εκτάσεις; Ε, δεν μπορούμε να... επεκταθούμε και στη θάλασσα. Όμως την αγελαδοτροφία τη χρειαζόμαστε. Η αυτονομία μιας χώρας εξαρτάται και από το εάν μπορεί να παράγει βασικά προϊόντα διατροφής. Η κτηνοτροφία και η γεωργία στην Ελλάδα δομήθηκαν λάθος από την αρχή. Με τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα δόθηκαν χρήματα σε ανθρώπους που ήταν άσχετοι με το αντικείμενο και δεν είχαν δική τους γη. Με αποτέλεσμα να έχουμε σήμερα υψηλό κόστος ζωοτροφών και αγελάδες σε ημιορεινές περιοχές!

Οι ελληνικές αγελάδες βγάζουν χειρότερο γάλα από τις ολλανδικές που βόσκουν στο απέραντο χορτάρι; Δεν νομίζω. Η χώρα μας είναι ευλογημένη στην παραγωγή και ζωικών και φυτικών προϊόντων. Και αυτό που ξέρω σίγουρα είναι ότι το φρέσκο γάλα, αυτό που διατίθεται όσο γίνεται πιο κοντά στην παραγωγή και έχει υποστεί όσο το δυνατόν μικρότερη θερμική επεξεργασία -αυτό που κάνουμε εμείς δηλαδή-, είναι και πιο υγιεινό, και πιο νόστιμο.

Τότε γιατί δεν σας προτιμούν οι περισσότερες μεγάλες ελληνικές γαλακτοβιομηχανίες; Διότι από εκεί που ουσιαστικά έκαναν ό,τι ήθελαν, ξαφνικά μπήκε ένας κρίκος στην αλυσίδα ο οποίος επιβάλλει κατά κάποιον τρόπο τη διαπραγματεύση σε ό,τι έχει να κάνει με την προμήθεια της πρώτης ύλης. Ε, αυτό δεν είναι τόσο ευχάριστο για έναν επιχειρηματία.

Τώρα επιβάλλετε εσείς την τιμή ανά κιλό γάλακτος; Η τιμή που παίρνουμε ανά κιλό εξαρτάται από τη μεσοσταθμική τιμή του ΕΛΟΓΑΚ.

Γιατί είναι πιο ακριβό το ελληνικό γάλα; Εκτός από το δομικό ζήτημα της ελληνικής κτηνοτροφίας, φανταστείτε ότι στην Αγγλία δεν υπάρχει ΦΠΑ στο γάλα και στη Γερμανία είναι 7%. Στη Δανία η τράπεζα δανείζει τους παραγωγούς με 2% επιτόκιο, ενώ εδώ ή δεν μας δανείζουν ή το επιτόκιο είναι 10%.

Είναι αλήθεια ότι στα νιάτα σας ήσασταν ΠΑΣΟΚ; Με το ΠΑΣΟΚ ασχολήθηκα πριν από πολλά χρόνια διότι πίστευα ότι υπήρχαν εκεί κάποιοι άνθρωποι που ενδιαφέρονταν για τον πρωτογενή τομέα. Αλλά απογοητεύτηκα. Δεν μπορείς να ελέγχεις κομματικά 5.000 συνεταιρισμούς στη χώρα επειδή είναι η πελατεία σου και όταν χρεοκοπούν να αφήνεις τους αγρότες απροστάτευτους. Θα μου πείτε, από το κράτος περιμένουμε;

Δεν έχει ρόλο το κράτος; Ελεγκτικό, όπως σε όλες τις χώρες της Ευρώπης. Αλλά αυτός ο ρόλος δεν λειτούργησε ποτέ στην Ελλάδα και δεν βλέπω να υπάρχει ελπίδα να λειτουργήσει στο μέλλον όσο υπάρχει αυτός ο εναγκαλισμός του πολιτικού συστήματος με διάφορα οικονομικά συμφέροντα.

Εννοείτε ότι μπορεί να πίνουμε και κακό γάλα; Νομίζω ότι θα έπρεπε να ξέρετε εάν το προϊόν που αγοράζετε προέρχεται από ελληνικό γάλα ή από σκόνη του εξωτερικού. Να σας φέρω ένα παράδειγμα; Η εκτίμησή μου είναι ότι δεν υπάρχει -ούτε εισάγεται- η ποσότητα βιολογικού γάλακτος που βγαίνει στην αγορά. Δεν λέω ότι μόνο εμείς παράγουμε καλό γάλα, αλλά σίγουρα υποχρεώνουμε τα μέλη μας να τηρούν πολύ αυστηρά ποιοτικά κριτήρια.

Ο πατέρας σας τι λέει για όλα αυτά ως παλιός κτηνοτρόφος; Αρχικά μου έλεγε ότι είμαι τρελός. Τώρα νομίζω ότι είναι χαρούμενος. Ήταν απόφοιτος της Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης και είχε πολύ σύγχρονη φάρμα για την εποχή της.

Η δική σας φάρμα σήμερα; Όχι μόνο εγώ, αλλά και πολλά μέλη του συνεταιρισμού έχουμε σύγχρονες εγκαταστάσεις, σύμφωνα με τα αμερικανικά πρότυπα. Κάποιες από τις φάρμες μας είναι από τις μεγαλύτερες στη χώρα, με 300 αγελάδες. Προσωπικά έχω περίπου 140 αγελάδες.

Τις ξεχωρίζετε μεταξύ τους; Ναι, η αγελάδα δεν είναι ένα αδιάφορο ζώο.

Αξίζει να ασχοληθεί ένας νέος με την κτηνοτροφία σήμερα; Εμείς έχουμε καταφέρει να καταστήσουμε όλες τις φάρμες του συνεταιρισμού βιώσιμες. Εάν με ρωτάτε εάν αξίζει κάποιος που έχει σήμερα κεφάλαιο 600.000 ευρώ να αγοράσει 100 αγελάδες, θα έλεγα όχι, καλύτερα να αφήσει τα χρήματά του στην Ελβετία.

Ως παιδί τη δεκαετία του '80 είχατε κόμπλεξ που μεγαλώνετε σε κτηνοτροφική οικογένεια; Ζούσα πάντα ανάμεσα σε ανθρώπους του χωριού, οπότε δεν είχα πρόβλημα. Ο Πλατύκαμπος είναι προάστιο της Λάρισας. Μη φανταστείτε βέβαια πως είναι Εκάλη!

Έχετε ακόμα το σαράκι της πολιτικής; Όχι! Θα το θεωρούσα προδοσία απέναντι στους ανθρώπους που με εμπιστεύονται για την πορεία αυτού του εγχειρήματος να εκμεταλλευόμουν τη δημοσιότητα.

Επόμενα σχέδια; Σε λίγες ημέρες θα κυκλοφορήσουμε σοκολατούχο γάλα. Φυσικά, μελετάμε την επέκτασή μας σε άλλες αγορές στην Ελλάδα -ίσως και στην Αθήνα- και νέα προϊόντα.

Περιοδικό "Κ"

Αγροτικός Συνεταιρισμός Βελβεντού

Ο Βελβεντός, κωμόπολη 4.000 κατοίκων με μεγάλη συνεταιριστική παράδοση, 33 χιλιόμετρα Β.Α της Κοζάνης, είναι χτισμένος στους πρόποδες των Δυτικών Πιερίων, ενώ στα πόδια του απλώνεται η τεχνητή λίμνη του Πολυφύτου, συνθέτοντας ένα οικοσύστημα μοναδικής ομορφιάς, ιδανικό για την ανάπτυξη γεωργικών καλλιεργειών, με κυρίαρχη την καλλιέργεια του ροδάκινου

Το 1958, μια ομάδα παραγωγών από τον Βελβεντό Κοζάνης, ιδρύει τον ΑΣΕΠΟΠ (Αγροτικό Συνεταιρισμό Επεξεργασίας και Πωλήσεως Οπωροκηπευτικών) ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ με σκοπό την καλύτερη καλλιέργεια και προώθηση των αγροτικών προϊόντων της περιοχής του Βελβεντού. Με την πάροδο των χρόνων, το ροδάκινο έγινε η κύρια καλλιέργεια της περιοχής.

Μετά από μισό αιώνα ανοδικής πορείας, ο ΑΣΕΠΟΠ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ, αριθμεί περίπου 400 ενεργά μέλη και αποτελεί έναν υγιή συνεταιρισμό που έχει καταφέρει να είναι γνωστός και εκτός των συνόρων, χάρη στα άριστα ποιοτικά προϊόντα που παράγει και όλες τις σύγχρονες μεθόδους καλλιέργειας που εφαρμόζει.

Ο ΑΣΕΠΟΠ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς κινητήριους μοχλούς για την οικονομική ανάπτυξη του τόπου, όχι μόνο γιατί διασφαλίζει το εισόδημα εκατοντάδων παραγωγών, αλλά και γιατί προσφέρει θέσεις εργασίας σε δεκάδες ανθρώπους, κυρίως κατά την θερινή περίοδο. Ο ΑΣΕΠΟΠ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ απασχολεί σε μόνιμη βάση 15 υπαλλήλους και κατά την θερινή περίοδο αιχμής φτάνει να απασχολεί μέχρι και 80 εποχικούς υπαλλήλους. Όλες οι διαχειρίσεις του Συνεταιρισμού λειτουργούν και ελέγχονται από πλήρως μηχανογραφημένο σύστημα οργάνωσης που συνεχώς αναβαθμίζεται, για να καλύπτει τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες του συνεταιρισμού τόσο από πλευράς νέων προϊόντων, όσο και από πλευράς κατηγοριοποίησής τους. Οι εποχικοί υπάλληλοι εργάζονται σε θέσεις ποιοτικών ελεγκτών, εργατών ράμπας, χειριστών κλαρκ.

Οι παραγωγοί του ΑΣΕΠΟΠ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ καλλιεργούν σήμερα περίπου 6.500 στρέμματα. Οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις είναι οικογενειακής μορφής, με αποτέλεσμα να γίνονται με πολύ μεγάλη προσοχή όλες οι καλλιεργητικές φροντίδες που αφορούν το ροδάκινο.

Ο ΑΣΕΠΟΠ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ απασχολεί μόνιμα δύο γεωπόνους και παράλληλα συμβουλευεται εξωτερικό συνεργάτη γεωπόνο, προσφέροντας συμβουλές για πιο αποδοτικές και ασφαλείς μεθόδους καλλιέργειας.

Ο ΑΣΕΠΟΠ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ τροφοδοτεί όλες τις μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ (ΒΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΕΤΡΟ, ΜΑΣΟΥΤΗΣ, ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ, ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ, ΙΝΚΑ ΧΑΝΙΩΝ). Τα προϊόντα του βρίσκονται σε όλα τα μέρη της Ελλάδας με πωλήσεις που γίνονται, μέσω εμπόρων, ενώ πραγματοποιεί και σημαντικές εξαγωγές σε χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης με κύρια αγορά αυτή της Ρωσίας. Ο συνολικός όγκος εξαγωγών ξεπερνάει τους 3.250 τόνους. Το ποσοστό εξαγωγών αγγίζει το 40% των συνολικών πωλήσεων.

Επιστημονικό Συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης για τους Συνεταιρισμούς

Πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι, από 27-30 Μαΐου 2015. το Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης (ICA) με θέμα «Το μέλλον του συνεταιριστικού μοντέλου: δημιουργικότητα, καινοτομία και έρευνα».

Στο Συνέδριο συμμετείχαν 148 σύνεδροι από περισσότερες από 30 χώρες, καθώς και συνεταιριστικές οργανώσεις και συνεταιριστικές επιχειρήσεις, από Ευρώπη, ΗΠΑ, Καναδά, Ιαπωνία. Εντυπωσιακή επίσης ήταν η παρουσία συνέδρων από αφρικανικές χώρες. Από ελληνικής πλευράς συμμετείχαν ερευνητές από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Πάντειο Πανεπιστήμιο, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας και το Ινστιτούτο Αγροτικής Οικονομίας και Κοινωνιολογίας του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού (ΕΛ.Γ.Ο.) - "ΔΗΜΗΤΡΑ". Οι εργασίες του Συνεδρίου διεξήχθησαν στο Αγρονομικό Τεχνολογικό Ινστιτούτο του Παρισιού.

Βασικός στόχος του Συνεδρίου ήταν να γίνουν γνωστές εμπειρίες των συνεταιρισμών από δημιουργικές και καινοτόμες πρωτοβουλίες τους. Για το λόγο αυτό η I.C.A. θέλησε να φέρει σε επαφή ερευνητές, διαμορφωτές πολιτικής και επαγγελματίες από διάφορες κατηγορίες συνεταιρισμών και από διαφορετικές χώρες, ώστε να πραγματοποιηθεί διάλογος πάνω στις δημιουργικές και καινοτόμες αυτές πρωτοβουλίες που χρησιμοποιούν παγκόσμια οι συνεταιρισμοί για να εξυπηρετήσουν καλύτερα τα μέλη τους. Σκοπός του Συνεδρίου επίσης ήταν να γίνει γνωστή η έρευνα που γίνεται πάνω σε θέματα συνεταιρισμών και κοινωνικής οικονομίας. Ποιοι είναι οι άξονες της έρευνας, σε ποια πανεπιστημιακά προγράμματα γίνονται έρευνες για συνεταιριστικά θέματα και πώς θα μπορούσαν οι έρευνες αυτές να γίνουν πιο αποδοτικές.

Το Συνέδριο κρίθηκε επιτυχές, τόσο από την ευρεία συμμετοχή συνέδρων και ομιλητών, όσο και από την υψηλή επιστημονική τεκμηρίωση των εργασιών που παρουσιάστηκαν. Οι κύριες θεματικές ενότητες αφορούσαν τη διοίκηση στους συνεταιρισμούς, τη δέσμευση των μελών, τις καινοτομίες και την τοπική ανάπτυξη, τους συνεταιρισμούς στις Ανατολικές χώρες, συνεταιρισμούς και παγκοσμιοποίηση, χρηματοδότηση, συνεταιριστικές αξίες, συνεταιριστική διακυβέρνηση, συνεταιριστική εκπαίδευση κ.α.

Στα πλαίσια του Συνεδρίου, μεγάλες συνεταιριστικοί κολοσσοί όπως η SODIAAL και η CoopNorway παρουσίασαν τα επιτεύγματά τους.

Οι περισσότερες από τις εργασίες που παρουσιάστηκαν θα δημοσιευθούν σε έγκριτα επιστημονικά συνεταιριστικά περιοδικά ώστε να μελετηθούν από όλους.

Ο. Κλήμη - Καμινάρη

Οι συνέπειες της κρίσης στην αποταμιευτική συμπεριφορά των νοικοκυριών (του Φ. Παναγιωτόπουλου³⁴)

Δύο βασικοί πυλώνες στους οποίους στηριζόταν η αποταμιευτική συμπεριφορά των νοικοκυριών, η εμπιστοσύνη στα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου και η εμπιστοσύνη στις τραπεζικές καταθέσεις, ο μὲν πρώτος κατέρρευσε ο δε δεύτερος αποδυναμώθηκε σε μεγάλο βαθμό, λόγω της οικονομικής κρίσης που μαστιάζει επί πενταετία τη χώρα.

Τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου χαρακτηρίζονταν ασφαλής τοποθέτηση των αποταμιεύσεων και συνιστούσαν ανεπιφύλακτα από ειδικούς και μη. Αυτά που οι τράπεζες κατείχαν στα χαρτοφυλάκιά τους εθεωρούντο με βάση κοινοτική οδηγία, μηδενικού κινδύνου. Ο πυλώνας αυτός κατέρρευσε μετά το PSI³⁵, γνωστό ως κούρεμα, στο οποίο περιελήφθησαν και τα ομόλογα που κατείχαν οι ιδιώτες, κατά κανόνα μικροομολογιούχοι.

Συνέπεια της εξέλιξης αυτής είναι η στροφή προς ομόλογα χωρών με ισχυρές οικονομίες ή σε άλλες μορφές επενδύσεων, όπως τα Αμοιβαία Κεφάλαια, το ρίσκο των οποίων οι μικροαποταμιευτές δεν είναι σε θέση να αξιολογήσουν.

Η αντιμετώπιση από την Ε.Ε. και το Δ.Ν.Τ. της κρίσης στην Κύπρο, με την απώλεια καταθέσεων ύψους άνω των 100.000€ και τους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων, κλόνισε την εμπιστοσύνη των αποταμιευτών στις τραπεζικές καταθέσεις, που αποτελούν το δεύτερο πυλώνα της αποταμιευτικής συμπεριφοράς των νοικοκυριών. Ο κλονισμός επιτάχθηκε από την αβεβαιότητα περί την κατάληξη των διαπραγματεύσεων μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης και των πιστωτών (Ε.Ε. , Ε.Κ.Τ. , Δ.Ν.Τ.), για το κλείσιμο του τρέχοντος προγράμματος και τη σύναψη νέου δανείου.

Ήδη , με την κοινή ευρωπαϊκή τραπεζική πολιτική που προβλέπει εγγύηση των καταθέσεων μέχρι 100.000€ ανά δικαιούχο καταθετικού λογαριασμού και ανά τράπεζα, σε συνδυασμό με την εποπτεία των συστημικών τραπεζών από τον ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό της Ε.Ε. δημιουργούνται προϋποθέσεις για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των αποταμιευτών προς τις τραπεζικές καταθέσεις.

Οι προϋποθέσεις αυτές, που ισχύουν σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, θα πρέπει να συμπληρωθούν και από μέτρα της Ελληνικής Πολιτείας, ώστε να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των αποταμιευτών και των επενδυτών στους παραδοσιακούς πυλώνες που καθόριζαν την συμπεριφορά των αποταμιευτών και των επενδυτών. Αλλά και οι άμεσα εμπλεκόμενες στις αποταμιεύσεις και επενδύσεις τράπεζες θα πρέπει με δική τους πρωτοβουλία να διαμορφώσουν και να εφαρμόσουν πολιτική που να οδηγεί στην αποκατάσταση προς αυτές της εμπιστοσύνης των καταθετών και των επενδυτών. Η αναμονή από τις τράπεζες πρωτοβουλιών της εκάστοτε κυβέρνησης και για μέτρα της αρμοδιότητάς τους, μειώνει το κύρος τους και δεν συμβάλλει, με τον επικοινωνιακό χαρακτήρα που συνοδεύει την εξαγγελία τους, στην εξασφάλιση της εμπιστοσύνης της κοινής γνώμης προς το τραπεζικό σύστημα της χώρας.

Ιούνιος 2015

³⁴ Ο Φώτης Παναγιωτόπουλος είναι πρώην Διοικητής της πρώην ΑΤΕ και μέλος του ΙΣΕΜ.

³⁵ PSI είναι ένας οικονομικός όρος προερχόμενος από τα αρχικά των λέξεων Private Sector Involvement (Εμπλοκή Ιδιωτικού Τομέα). Πρόκειται για τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στο δανεισμό μίας χώρας και για την ακρίβεια, στην αγορά ομολόγων της χώρας αυτής.

Προς νέο νόμο για τους συνεταιρισμούς; (του Κ. Παπαγεωργίου³⁶)

Πληροφορίες προερχόμενες από διάφορες πλευρές και κυρίως από τα υπουργεία Οικονομικών, Εργασίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναφέρουν ότι ετοιμάζεται νέος νόμος για τους συνεταιρισμούς, που να αναφέρεται σε όλες τις κατηγορίες συνεταιρισμών, δηλ. ένας νόμος πλαίσιο. Αν οι πληροφορίες είναι βάσιμες, θα πρέπει να χαιρετισθεί η πρωτοβουλία, αφού θα πρόκειται για συνεργασία μεταξύ αρμοδίων εμπειρογνομόνων των επιμέρους υπουργείων, κάτι στο οποίο δεν έχουμε εθισθεί. Παράλληλα, όμως, θα πρέπει να γίνουν ορισμένες επισημάνσεις, που ίσως φανούν χρήσιμες στους υπεύθυνους αυτής της πρωτοβουλίας.

α) Για τη σύνταξη ενός νομοσχεδίου για τους συνεταιρισμούς απαιτείται σύζευξη θεωρητικής γνώσης και εφαρμοστικής εμπειρίας. Ο συνεταιριστικός θεσμός έχει παγιωμένες διεθνείς αρχές, οι οποίες είναι δεσμευτικές για τους νομοθέτες, με βάση τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η χώρα μας. Οι δεσμευτικοί κανόνες με τις εφαρμοστικές επεξεργασίες που υπάρχουν στη διεθνή βιβλιογραφία, αποτελούν πολύτιμο υπόβαθρο για τη νομοθεσία. Είναι μάλιστα εξαιρετικά επίκαιρο το γεγονός ότι η Διεθνής Συνεταιριστική Ένωση (I.C.A.) έχει πολύ προσφάτως (Μάιος 2015) επεξεργασθεί σχέδιο Αρχών για τη συνεταιριστική νομοθεσία.

β) Πριν από αρκετό καιρό, το Υπουργείο Οικονομικών είχε ζητήσει τη συνδρομή του Ευρωπαϊκού Τμήματος της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης (Cooperatives Europe) στην επεξεργασία σχεδίου νόμου για τους συνεταιρισμούς. Παρά το γεγονός ότι υπήρξε θετική ανταπόκριση, με την προϋπόθεση να καλυφθούν μόνο οι δαπάνες για συγκεκριμένες ημέρες εργασίας μιας ομάδας ξένων εμπειρογνομόνων, δεν υπήρξε συνέχεια στο θέμα και αυτό συνιστά αρνητικό προηγούμενο.

γ) Για την κατάρτιση ενός σχεδίου νόμου για όλες τις κατηγορίες συνεταιρισμών απαιτείται η συνεργασία Ελλήνων που έχουν ασχοληθεί με το θέμα, τόσο από τη νομική πλευρά όσο και από την οικονομική και κοινωνική, καθώς και στελεχών των συνεταιρισμών, που έχουν βιώματα από την εφαρμογή του συνεταιριστικού θεσμού στην πράξη, όπου συνήθως εμφανίζονται οι ενδεχόμενες αδυναμίες των νόμων.

δ) Στην κατάρτιση σχεδίου νόμου θα πρέπει να αποφευχθούν λάθη του παρελθόντος, όταν τότε ζητείτο η κατάρτιση νομοσχεδίου σε πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα. Πρέπει να συνειδητοποιηθεί ότι ένα νομοσχέδιο για έναν σύνθετο οικονομικοκοινωνικό θεσμό που αφορά μεγάλο μέρος του οικονομικώς ενεργού πληθυσμού, πρέπει να συνταχθεί με πολλή προσοχή και σχολαστικότητα.

ε) Αν το έργο ανατεθεί σε επιτροπή (ή Ομάδα Εργασίας), πρέπει να αποφευχθεί η άνευ αμοιβής συμμετοχή. Όσο και αν ο τόπος μας πάσχει πολύπλευρα, ας αποφύγουμε να προχειρολογήσουμε στα θέματα νομοθεσίας, διότι οι επιπτώσεις είναι σοβαρές, όπως έχει δείξει το πρόσφατο παρελθόν. Όσοι δεχθούν να συμβάλουν δεν πρέπει να θεωρήσουν ως πάρεργο τη συμμετοχή τους, και τέλος,

στ) Ας αποφευχθούν οι ερασιτεχνισμοί, οι ιδεοληψίες και οι λαϊκισμοί των πολιτικών, οι οποίοι νομίζουν ότι γνωρίζουν τον συνεταιριστικό θεσμό επειδή έχουν τις εντυπώσεις του συνεταιρισμού της περιοχής τους. Ο θεσμός είναι κάτι περισσότερο από αυτό.

³⁶ Ο Κ. Παπαγεωργίου είναι Ομότιμος Καθηγητής Συνεταιριστικής Οικονομίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου

Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και Αγορές Παραγωγών (του Κ. Παπαγεωργίου³⁷)

Οι «Αγορές Παραγωγών», που στη Θεσσαλονίκη ξεκίνησαν τον Μάρτιο 2012 με πρωτοβουλία του Ομότιμου Καθηγητή Μάρκετινγκ Γεωργικών Προϊόντων του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και μέλους του ΙΣΕΜ Χρ. Καμενίδη, έχουν γνωρίσει σημαντική επιτυχία, καθώς παρουσιάζουν σημαντικά πλεονεκτήματα για παραγωγούς και καταναλωτές. Πρόκειται για άμεση πώληση αγροτικών προϊόντων από τους παραγωγούς στους καταναλωτές. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγονται οι μεσάζοντες και οι τιμές διαμορφώνονται σε επίπεδα υψηλότερα για τους παραγωγούς και χαμηλότερα για τους καταναλωτές.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το σύστημα της άμεσης επαφής παραγωγών και καταναλωτών ωφελεί όχι μόνο παραγωγούς και καταναλωτές αλλά και την εθνική οικονομία, διότι καθιστά βιώσιμη την ελληνική γεωργική παραγωγή και τα ελληνικά γεωργικά προϊόντα ανταγωνιστικά έναντι εισαγωγών, οπότε και η απασχόληση στο γεωργικό τομέα αυξάνεται. Επιπλέον, οι τιμές των Αγορών Παραγωγών θα επηρεάζουν τη διαμόρφωση των τιμών στην αγορά γενικότερα, διότι ο καταναλωτής θα έχει βάση σύγκρισης.

Η εμπειρία τριών χρόνων «πειραματικής» εφαρμογής του θεσμού την «Αγορών Παραγωγών», επιτρέπει τη διατύπωση κάποιων επισημάνσεων:

Πρώτον, οφείλουν οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί (πρωτίστως) αλλά και η οργανωμένη (;) Πολιτεία να εποπτεύουν για την τήρηση κανόνων, που πρέπει να διατυπωθούν, αναφορικά με τη διασφάλιση της ποιότητας των προϊόντων και την τήρηση των νόμιμων διαδικασιών.

Δεύτερον, πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα προϊόντα δεν τα διαθέτουν ψευδο-παραγωγοί, δηλ. παραγωγοί που παράγουν κάποιο προϊόν αλλά αγοράζουν και πρόσθετες ποσότητες από τρίτους ή και άλλα προϊόντα τα οποία παρουσιάζουν ως δικά τους, αποκομίζοντας κέρδος. Και

Τρίτον, πρέπει να εξασφαλισθεί η συμμετοχή των παραγωγών μέσω των συνεταιρισμών τους (για να επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας), χωρίς να εμποδίζεται η συμμετοχή μεμονωμένων παραγωγών, όταν δεν είναι μέλη συνεταιρισμού ή ο συνεταιρισμός τους δηλώνει αδυναμία ανάληψης σχετικής πρωτοβουλίας. Η συμμετοχή μέσω συνεταιρισμών περιορίζει τις δαπάνες διάθεσης (για πωλητές, μεταφορές, κλπ.), οπότε και η προσφερόμενη τιμή μπορεί να διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα.

³⁷ Ο Κ. Παπαγεωργίου είναι Ομότιμος Καθηγητής Συνεταιριστικής Οικονομίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου

Ν. 2810/2000: ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

ΦΕΚ Α' 61 9.3.2000 Βλ. και Ν. 4015/2011,4277/2014

Ανεπίσημη κωδικοποίηση 31.12.2014

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 16 παρ.1 Ν.4015/2011,ΦΕΚ Α 210/21.9.2011:

"Όπου στο ν. 2810/2000 αναφέρεται ο όρος «Αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση» (ΑΣΟ), ο όρος αυτός αντικαθίσταται με τον όρο «Αγροτικός Συνεταιρισμός» (ΑΣ)".

*** ΠΡΟΣΟΧΗ: Με το άρθρο 18 παρ.7 Ν.4015/2011 ορίζεται ότι:

"Οι διατάξεις του ν. 2810/2000 εξακολουθούν να ισχύουν ως έχουν πριν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου για τους δασικούς συνεταιρισμούς, καθώς και για τις ήδη υφιστάμενες ενώσεις δασικών συνεταιρισμών και μέχρι την αντικατάστασή τους με ειδικό νόμο". Βλ. και λοιπές διατάξεις του αυτού άρθρου και νόμου."

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με τη παρ.3α περ. ββ` του άρθρου τρίτου του Ν. 4171/2013 (ΦΕΚ Α 166/23.7.2013) ορίζεται ότι:

α) Καταργούνται, από τότε που ίσχυαν, οι διατάξεις του ν. 4015/2011 και του ν. 2810/2000 (Α 61), όπως αυτές ισχύουν, που αφορούν τις Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ). Ειδικότερα από τις 21.9.2011:

"ββ) Διαγράφονται οι συντομογραφίες «ΟΠ» και «Ο.Π.», όπου αυτές αναφέρονται στο σύνολο των διατάξεων του ν. 4015/2011, και από την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2810/2000, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4015/2011. Ομάδες Παραγωγών που τυχόν αναγνωρίστηκαν ή/και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του

ν. 4015/2011, εξακολουθούν να εφαρμόζουν τις ανωτέρω διατάξεις, μόνο για την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων και οποιωνδήποτε άλλων δραστηριοτήτων έχουν τυχόν αναλάβει, και μέχρι την ολοκλήρωσή τους."

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α` ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

«Άρθρο 1

Ορισμός - Σκοπός - Νομική Μορφή Δραστηριότητες

1. Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός (ΑΣ) είναι αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει, με την αμοιβαία βοήθεια των μελών της, την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μιας συνιδιοκτήτης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης. Ως ΑΣ θεωρούνται και οι αλιευτικοί, κτηνοτροφικοί, πτηνοτροφικοί, μελισσο-κομικοί, σηροτροφικοί, αγροτουριστικοί, αγροβιοτεχνικοί, οικοτεχνικοί και άλλοι συνεταιρισμοί, οποιουδήποτε κλάδου ή δραστηριότητας της αγροτικής οικονομίας.

2. Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ) οφείλουν να ανταποκρίνονται στις παρακάτω βασικές αρχές ως προς την εσωτερική οργάνωση και τη γενικότερη λειτουργία τους:

α) Την εθελοντική συμμετοχή των αγροτών - φυσικών προσώπων, οι οποίοι καθίστανται Μέλη του οικείου

ΑΣ.

β) Τη δημοκρατική οργάνωση και λειτουργία, η οποία απαραίτητως προϋποθέτει την άμεση εκλογή όλων ανεξαιρέτως των οργάνων διοίκησης, χωρίς περιορισμούς ή αποκλεισμούς, ενώ η αξιοπιστία και το κύρος των εκλογικών αρχαιρεσιών επιβλέπεται υποχρεωτικά από αρμόδιο δικαστικό λειτουργό. Σε κάθε περίπτωση, το Διοικητικό Συμβούλιο των ΑΣ πρέπει να εκλέγεται άμεσα από τα Μέλη - φυσικά πρόσωπα του κάθε συνεταιρισμού.

γ) Ποσοστό διάθεσης τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) της παραγωγής των αγροτικών προϊόντων που παράγουν τα Μέλη του και διακινεί ο οικείος ΑΣ.

δ) Την οικονομική βιωσιμότητα, ανάπτυξη και αξιοπιστία, η διαπίστωση των οποίων τεκμηριώνεται με βάση τα οικονομικά και περιουσιακά στοιχεία του κάθε ΑΣ.

ε) Την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων νόμιμης λειτουργίας του ΑΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Οι ΑΣ είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και έχουν εμπορική ιδιότητα. Αναπτύσσουν κάθε είδους δραστηριότητα για την επίτευξη των σκοπών τους στο πλαίσιο του νόμου και του καταστατικού τους.

4. Για την εκπλήρωση των σκοπών τους, οι ΑΣ μπορεί να ιδρύουν υποκαταστήματα, παραρτήματα ή γραφεία στο εσωτερικό και το εξωτερικό, να συνιστούν νομικά πρόσωπα, να συμπράττουν σε κοινές επιχειρήσεις, με καταναλωτικούς ή άλλους συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, με κοινωφελείς οργανισμούς, με επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), με συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, στα πλαίσια της διακρατικής ή και διεπαγγελματικής συνεργασίας.

5. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του Εμπορικού Δικαίου και του Αστικού Κώδικα.»

[Το άρθρο 1, όπως είχε συμπληρωθεί με την παρ.1 άρθρ.18 Ν. 3147/2003, ΦΕΚ Α 135/5.6.2003, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 16 παρ.2 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011].

;Άρθρο 2 Περιφέρεια - Έδρα - Επωνυμία

1. Η περιφέρεια της Α.Σ.Ο. ορίζεται από το καταστατικό της.

2. Έδρα της Α.Σ.Ο. είναι ο δήμος ή η κοινότητα, όπου είναι εγκατεστημένη η διοίκησή της.

3. Η επωνυμία της Α.Σ.Ο. εκφράζει τον κύριο σκοπό ή τα αντικείμενα δραστηριότητας της Α.Σ.Ο. και περιλαμβάνει την ιδιότητά της ως αγροτικής, καθώς και την έδρα της.
"Στην επωνυμία της Α.Σ.Ο., μπορεί να περιλαμβάνεται διακριτικός τίτλος."

[Το δεύτερο εδάφιο προστέθηκε με την παρ 2 άρθρ.18 Ν. 3147/2003, ΦΕΚ Α 135/5.6.2003.]

Η επωνυμία πρέπει να διακρίνεται από την επωνυμία άλλης Α.Σ.Ο. που έχει την ίδια περιφέρεια και τον ίδιο σκοπό.

Η επωνυμία χρησιμοποιείται υποχρεωτικά στις συναλλαγές και τις νομικές πράξεις της Α.Σ.Ο..

Τα έντυπα της Α.Σ.Ο. αναφέρουν την επωνυμία, την έδρα και τον αριθμό του φορολογικού της μητρώου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β` ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 3

Όροι σύστασης - Έγκριση
Καχώρηση καταστατικού

«1. Για τη σύσταση αγροτικού συνεταιρισμού απαιτείται η σύνταξη καταστατικού και η υπογραφή του από δέκα (10) τουλάχιστον φυσικά πρόσωπα. Τα άνω πρόσωπα πρέπει να συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του ν. 2810/2000. Το καταστατικό εγκρίνεται από το Ειρηνοδικείο της έδρας του Αγροτικού Συνεταιρισμού.»

[Η παράγραφος 1, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 16 παρ. 3 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ. 12α Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

2. Για την έγκριση του καταστατικού κατατίθεται από το προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο αίτηση στο Ειρηνοδικείο, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας.

3. Αν το καταστατικό δεν είναι σύννομο, το Ειρηνοδικείο αναβάλλει τη λήψη της Απόφασης και εκδίδει μη οριστική Απόφαση με την οποία καλεί το προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο να προβεί στις απαραίτητες διορθώσεις ή να συμπληρώσει τις ελλείψεις μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες, από τη δημοσίευση της παραπάνω αποφάσεως.

Στη συνέχεια εκδίδεται η Απόφαση του Ειρηνοδικείου. Εάν με την Απόφαση γίνει δεκτή η αίτηση, καταχωρείται το καταστατικό στο Βιβλίο Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών, που τηρείται στο Ειρηνοδικείο, με μνεία του αριθμού της σχετικής Απόφασης. Από την καταχώρηση αυτήν, ο Α.Σ. αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα. Η ίδια διαδικασία τηρείται και για την τροποποίηση του καταστατικού. Κυρωμένο αντίγραφο της εγκριτικής Απόφασης του Ειρηνοδικείου και του καταστατικού αποστέλλει η Γραμματεία του Ειρηνοδικείου στην εποπτεύουσα αρχή, εντός ενός (1) μηνός από την καταχώρηση της Απόφασης.

4. Κατά της Απόφασης του Ειρηνοδικείου μπορεί να ασκηθεί έφεση στο αρμόδιο δικαστήριο.

Άρθρο 4

Τύπος - Περιεχόμενο καταστατικού

1. Το καταστατικό του αγροτικού συνεταιρισμού καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, που χρονολογείται και υπογράφεται από τα ιδρυτικά Μέλη και για να είναι έγκυρο πρέπει να καθορίζει τουλάχιστον.

α) Το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο ή επωνυμία και κατοικία ή έδρα των ιδρυτικών μελών.

β) Την επωνυμία, την έδρα και την περιφέρεια του συνεταιρισμού.

γ) Το σκοπό και τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού.

δ) Τις προϋποθέσεις εισόδου, εξόδου και διαγραφής των μελών, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών.

ε) Το ύψος της συνεταιρικής μερίδας, τον αριθμό των πρόσθετων υποχρεωτικών και των προαιρετικών μερίδων που μπορεί να αποκτήσει το μέλος, τον τρόπο καταβολής της αξίας τους και τη διαδικασία απόδοσης των μερίδων.

στ) Την έκταση ευθύνης των μελών.

ζ) Τους όρους σύγκλησης και λειτουργίας και τις αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης (Γενική Συνέλευση, Διοικητικό Συμβούλιο).

η) Τον καθορισμό των ελαχίστων ποσοστών επί των πλεονασμάτων χρήσεως για το σχηματισμό αποθεματικών.

θ) Τη χρονική διάρκεια του συνεταιρισμού.

ι) Τον ορισμό προσωρινής διοίκησης για την έγκριση του καταστατικού και το χρόνο σύγκλησης της πρώτης γενικής συνέλευσης, για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης.

ια) Τον τρόπο ορισμού των ελεγκτών.

ιβ) Τη Λύση και Εκκαθάριση του Α.Σ..

2. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει και να ρυθμίζει θέματα που δεν ρυθμίζονται με το νόμο αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΜΕΛΗ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 5 - Μέλη

Μέλη του ΑΣ μπορεί να γίνουν φυσικά πρόσωπα, που έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία, απασχολούνται σε οποιονδήποτε κλάδο ή δραστηριότητα της αγροτικής οικονομίας που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του ΑΣ, πληρούν τους όρους του καταστατικού του και αποδέχονται να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του. Επίσης, μέλος ΑΣ μπορεί να γίνει και άλλος ΑΣ κατά τους όρους που θα ορίσει το καταστατικό του συνεταιρισμού.»

[Το άρθρο 5, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 16 παρ. 4 Ν.4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ. 12β Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

Άρθρο 6 Εγγραφή - Αποχώρηση - Διαγραφή μέλους

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο του αγροτικού συνεταιρισμού αποφασίζει αιτιολογημένα για την αποδοχή ή όχι της αίτησης εγγραφής προσώπου ως μέλους του συνεταιρισμού, εντός προθεσμίας που ορίζεται από το καταστατικό.

2. Αν η αίτηση απορριφθεί ή αν το Διοικητικό Συμβούλιο δεν αποφασίσει εντός της παραπάνω προθεσμίας, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προσφύγει εγγράφως στην πρώτη τακτική γενική συνέλευση, η οποία επιλαμβάνεται του αιτήματος και αποφασίζει οριστικά. "Η συνεταιριστική ιδιότητα αποκτάται από την ημερομηνία που λαμβάνεται η Απόφαση για την αποδοχή της αίτησης εγγραφής και με την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει καταβάλει τη συνεταιριστική μερίδα ή το ποσό που αντιστοιχεί στην πρώτη δόση, αν η καταβολή της συνεταιριστικής μερίδας προβλέπεται από το καταστατικό σε δόσεις. Τα ιδρυτικά Μέλη αποκτούν τη συνεταιριστική ιδιότητα από την καταχώριση του καταστατικού στο Βιβλίο Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών που τηρείται στο Ειρηνοδικείο, με την προϋπόθεση ότι κατέβαλαν τη συνεταιριστική μερίδα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο."

[Τα άνω εντός εισαγωγικών εδάφια προστέθηκαν με την παρ. 3 άρθρ. 18 Ν. 3147/2003, ΦΕΚ Α 135/5.6.2003.]

3. Το καταστατικό ορίζει τα κωλύματα για την εγγραφή μέλους, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις αποχώρησης και διαγραφής του, την ελάχιστη χρονική διάρκεια της παραμονής του και τους όρους και το χρόνο απόδοσης των συνεταιρικών μερίδων.

«Άρθρο 7 Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών

1. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών προς το συνεταιρισμό ορίζονται από το καταστατικό, το οποίο πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά διατάξεις που ρυθμίζουν:

α) Τη συμμετοχή των μελών στις γενικές συνελεύσεις του συνεταιρισμού.

β) Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, το οποίο αναγνωρίζεται και ισχύει μόνον για φυσικά πρόσωπα.

γ) Τη συμμετοχή στη διανομή των πλεονασμάτων της διαχειριστικής χρήσεως.

δ) Τη συμμετοχή του μέλους στις δραστηριότητες και στις συναλλαγές του συνεταιρισμού.

2. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει κυρώσεις κατά των μελών, για τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους προς το συνεταιρισμό.

3. Η εθελοντική εργασία που παρέχουν τα Μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού προς το Συνεταιρισμό τους, ανάλογα με τις ανάγκες του, δεν θεωρείται ότι παρέχεται στα πλαίσια σχέσης εξαρτημένης εργασίας. Ο

Συνεταιρισμός εκδίδει αποδείξεις δαπάνης για την καταβαλλόμενη αμοιβή της προσωπικής εργασίας που παρέχεται από τα Μέλη του, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 15 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ), ανεξάρτητα από το ύψος του ποσού που καταβάλλεται και εφόσον ο δικαιούχος δεν είναι επιτηδευματίας από άλλη αιτία.»

«Το εισόδημα της παραγράφου αυτής θεωρείται γεωργικό εισόδημα.»

[Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 προστέθηκε με το άρθρο 61 παρ. 12γ Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

[Το άρθρο 7, όπως είχε συμπληρωθεί με την παρ. 4 άρθρ.18 Ν. 3147/2003, ΦΕΚ Α 135, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 16 παρ. 5 Ν.4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ` ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

«Άρθρο 8 Συνεταιριστικό κεφάλαιο - Συνεταιρική μερίδα

«1. Το συνεταιριστικό κεφάλαιο των ΑΣ ανέρχεται κατ' ελάχιστο στο ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.»

[Η παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ. 12δ Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

2. Η συνεταιρική μερίδα είναι το ελάχιστο χρηματικό ποσό συμμετοχής κάθε μέλους στο κεφάλαιο του συνεταιρισμού. Κάθε μέλος συμμετέχει στο συνεταιρισμό με μία (1) υποχρεωτική μερίδα και έχει μία ψήφο, το ύψος και οι προϋποθέσεις καταβολής της αξίας της ορίζονται από το καταστατικό. Η συνεταιρική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλα τα Μέλη.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει όρους και προϋποθέσεις για την απόκτηση από κάθε μέλος πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων, ανάλογα με το ύψος των συναλλαγών του με το συνεταιρισμό. Στην έννοια της συναλλαγής περιλαμβάνεται το άθροισμα της αξίας των προϊόντων, των εφοδίων και των υπηρεσιών που παρέχονται στα Μέλη από το συνεταιρισμό, καθώς και των προϊόντων που διαθέτουν σε αυτόν ή μέσω αυτού σε τρίτους.

Στην περίπτωση αυτήν το καταστατικό ορίζει τις ψήφους που αντιστοιχούν στις πρόσθετες μερίδες. Ο συνολικός αριθμός των ψήφων στους ΑΣ δεν μπορεί, σε καμιά περίπτωση, να υπερβεί τις τρεις (3).

«3. Η αύξηση ή η μείωση της αξίας της μερίδας γίνεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης και τροποποίηση του καταστατικού.»

[Η παρ. 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ. 12δ Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

4. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απόκτηση προαιρετικών μερίδων από τα Μέλη, τους εργαζόμενους στο συνεταιρισμό και τρίτους. Στην περίπτωση αυτήν μπορεί να προβλέπει προνόμια υπέρ των προαιρετικών μερίδων. Οι προαιρετικές μερίδες δεν παρέχουν δικαίωμα ψήφου.

5. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι οι υποχρεωτικές μερίδες είναι έντοκες.

Ο χρόνος και ο τρόπος απόδοσης των τόκων ορίζεται στο καταστατικό.

6. Εάν το καταστατικό δεν απαγορεύει τη μεταβίβαση της συνεταιρικής μερίδας, αυτή είναι δυνατή μόνο με Απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του συνεταιρισμού, σε πρόσωπο που έχει τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του νόμου αυτού.

7. Σε περίπτωση θανάτου μέλους του συνεταιρισμού, ο κληρονόμος, ή όταν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, αυτός που υποδείχθηκε με έγγραφη συμφωνία τους, εφόσον έχει τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του νόμου αυτού, υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πέθανε. Αν δεν υποδειχθεί, η ονομαστική αξία της μερίδας, όπως τυχόν έχει προσαυξηθεί ή μειωθεί ανάλογα, όταν υπάρχει ζημία, αποδίδεται στους κληρονόμους στο τέλος της χρήσης.»

[Το άρθρο 8 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 16 παρ. 6 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

Άρθρο 9

Ευθύνη και υποχρεώσεις των μελών προς τρίτους

1. Η ευθύνη των μελών του αγροτικού συνεταιρισμού για τις υποχρεώσεις του προς τρίτους είναι επικουρική και περιορίζεται μέχρι του ορίου που ορίζει το καταστατικό. Η έκταση της ευθύνης αυτής ορίζεται από το καταστατικό ως ίση με το ποσό της υποχρεωτικής και των τυχόν πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων ή με ακέραιο πολλαπλάσιο του ποσού αυτού.

2. Τα Μέλη έχουν την ευθύνη της προηγούμενης παραγράφου και μετά την έξοδό τους από το συνεταιρισμό, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν όταν Μέλη ή για προηγούμενες υποχρεώσεις, τις οποίες αποδέχθηκαν κατά την εγγραφή τους.

3. Αξιώσεις τρίτων, από την ευθύνη των μελών του συνεταιρισμού κατά τις παραγράφους 1 και 2, παραγράφονται μετά παρέλευση πενταετίας από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν.

4. Η ευθύνη των μελών παύει οπωσδήποτε μετά την πάροδο ενός έτους από το πέρας της πτωχεύσεως ή της εκκαθαρίσεως του συνεταιρισμού, εκτός αν μέσα στο έτος έχει ασκηθεί εναντίον τους αγωγή.

5. Δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση των μελών και των οργάνων του συνεταιρισμού, για υποχρεώσεις του συνεταιρισμού προς τρίτους και το Δημόσιο, καθώς και για υποχρεώσεις μεταξύ μελών και συνεταιρισμού.

6. Οι δανειστές μέλους αγροτικού συνεταιρισμού δεν έχουν δικαίωμα επί της περιουσίας του συνεταιρισμού ή των πλεονασμάτων χρήσεων ή των συνεταιρικών μερίδων, υποχρεωτικών ή προαιρετικών, για οφειλές του μέλους προς αυτούς.

7. Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση ή στη λήψη ασφαλιστικού μέτρου, για οφειλές των μελών προς τρίτους:

α) Το αντάλλαγμα για τη χρήση των περιουσιακών στοιχείων, που έχουν παραχωρηθεί στο συνεταιρισμό.

β) Τα προϊόντα της παραγωγής των μελών, που παραδόθηκαν στο συνεταιρισμό για πώληση ή διάθεση στην αγορά, αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία.

γ) Το τίμημα των προϊόντων της περίπτωσης β .

8. Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση στα χέρια του συνεταιρισμού, ως τρίτου, χρημάτων τα οποία έχουν ληφθεί από πιστωτικά ιδρύματα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους, καθώς και παροχές σε είδος του αγροτικού συνεταιρισμού προς τα Μέλη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Άρθρο 10 Γενική Συνέλευση - Αρμοδιότητες - Σύγκληση

«1. Η γενική συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο του συνεταιρισμού. Στη γενική συνέλευση μετέχουν όλα τα Μέλη που έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οικονομικές τους υποχρεώσεις προς το συνεταιρισμό. Σε περιπτώσεις ΑΣ με μεγάλο αριθμό μελών μπορεί με το καταστατικό τους να προβλέπεται αντιπροσωπευτική γενική συνέλευση, τα μέλη της οποίας εκλέγονται με άμεση ψηφοφορία μεταξύ των μελών του ΑΣ. Στην ψηφοφορία για την εκλογή των αντιπροσώπων στη γενική συνέλευση λαμβάνουν μέρος μόνο τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι μέλη του ΑΣ. Για την εκλογή ενός αντιπροσώπου στη γενική συνέλευση απαιτούνται τουλάχιστον είκοσι εγγεγραμμένα και οικονομικά τακτοποιημένα Μέλη.

Στη γενική συνέλευση κάθε μέλος έχει μία (1) ψήφο.

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι ο συνέταιρος διαθέτει περισσότερες από μία (1) ψήφους και μέχρι τρεις (3), σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 8 του νόμου αυτού.

Η γενική συνέλευση αποφασίζει για κάθε θέμα για το οποίο δεν προβλέπεται άλλο αρμόδιο όργανο.»

[Η παράγραφος 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 16 παρ. 7 Ν.4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

2. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης ανήκουν.

α) Η τροποποίηση του καταστατικού.

β) Η συγχώνευση, η μετατροπή, η παράταση της διάρκειας και η διάλυση του συνεταιρισμού.

γ) Η εκλογή και η ανάκληση των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

δ) Η έγκριση του ισολογισμού και του λογαριασμού "Αποτελέσματα Χρήσης" και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πλεονασμάτων της χρήσης.

ε) Η επιβάρυνση των μελών από τυχόν ζημίες.

στ) Η μεταβολή του ύψους της συνεταιρικής μερίδας.

ζ) Η επιβολή εισφοράς στα Μέλη.

η) Η έγκριση του προγράμματος επιχειρηματικής δράσης και ανάπτυξης του συνεταιρισμού και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός.

θ) Η έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων .

ι) Η απαλλαγή από κάθε ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

ια) Η ψήφιση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως Προσωπικού.

ιβ) Η Απόφαση για την αγορά και πώληση ακινήτων.

ιγ) Η Απόφαση για τη συγκρότηση και λειτουργία από τα Μέλη του συνεταιρισμού Κλαδικών Οργανώσεων Παραγωγής Αγροτικού Συνεταιρισμού (Κ.Ο.Π.Α.Σ.), που αντιστοιχούν στους κλάδους παραγωγής και στα βασικά προϊόντα ή δραστηριότητες του συνεταιρισμού.

ιδ) Ο ορισμός των ελεγκτών του άρθρου 17 για την επόμενη οικονομική χρήση και ο καθορισμός της αμοιβής τους.

ιε) Κάθε άλλο θέμα, που προβλέπεται στο καταστατικό.

3. Η γενική συνέλευση μπορεί, με απόφασή της, να μεταβιβάζει στο Διοικητικό Συμβούλιο την αρμοδιότητα για την άσκηση των, με στοιχεία ια. και ιβ` της προηγούμενης παραγράφου, αρμοδιοτήτων της.

4. Η γενική συνέλευση συγκαλείται από το διοικητικό συμβούλιο σε τακτική σύνοδο μια φορά το χρόνο και συνεδριάζει στην έδρα του συνεταιρισμού μέσα σε έξι (6) το πολύ μήνες από τη λήξη της χρήσεως.

Η διαδικασία σύγκλησης της γενικής συνέλευσης και διεύθυνσης των εργασιών της, ορίζεται από το καταστατικό.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλεί έκτακτη γενική συνέλευση για λόγους, που προβλέπονται από το νόμο ή το καταστατικό ή όταν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του συνεταιρισμού.

6. Το ένα πέμπτο (1/5) των μελών του συνεταιρισμού μπορεί να ζητήσει από το Διοικητικό Συμβούλιο τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης, αναφέροντας υποχρεωτικά στην αίτησή του τα προς συζήτηση θέματα.

Αν το Διοικητικό Συμβούλιο δεν συγκαλέσει τη γενική συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, τα παραπάνω Μέλη έχουν το δικαίωμα σύγκλησής της.

"7. Σε συνεταιρισμούς που έχουν περισσότερα από 500 Μέλη, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει γενική συνέλευση από αντιπροσώπους Μέλη του συνεταιρισμού, που εκλέγονται από περιφερειακές (τοπικές, διαμερισματικές) συνελεύσεις, ανάλογα με τον αριθμό των συνεταιριών της περιφέρειας. Η περιφέρεια, ο αριθμός των αντιπροσώπων και η διάρκεια της θητείας τους, ο τρόπος άσκησης των αντιπροσωπευτικών τους καθηκόντων και ο τρόπος ανάκλησης

τους καθορίζονται από το καταστατικό."

[Η παρ. 7 προστέθηκε με την παρ. 5 άρθρ. 18 Ν. 3147/2003, ΦΕΚ Α 135/5.6.2003.]

Άρθρο 11 Απαρτία

«1. Η γενική συνέλευση συνεδριάζει εγκύρως, εφόσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα Μέλη του συνεταιρισμού με δικαίωμα ψήφου τα οποία εκπροσωπούν πλέον του μισού (1/2) του όλου αριθμού των ψήφων. »

[Η παράγραφος 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 16 παρ. 8 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

2. Αν διαπιστωθεί έλλειψη Απαρτίας κατά την έναρξη της συνεδρίασης, η γενική συνέλευση συνέρχεται, χωρίς νέα πρόσκληση, στον ίδιο τόπο, την ίδια ημέρα και ώρα της επόμενης εβδομάδας και με τα ίδια θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης. Στην επαναληπτική αυτή συνεδρίαση, Απαρτία υπάρχει, οποιοσδήποτε και αν είναι ο αριθμός των εκπροσωπούμενων σε αυτήν ψήφων .

3. Κατ' εξαίρεση, αν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν στην: α) μεταβολή του σκοπού του συνεταιρισμού. β) συγχώνευση με άλλο συνεταιρισμό. γ) μετατροπή του συνεταιρισμού. δ) διάλυση του συνεταιρισμού και ε) τροποποίηση του καταστατικού, η γενική συνέλευση βρίσκεται σε Απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως, εφόσον, στην έναρξη της συνεδρίασης, είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται Μέλη του συνεταιρισμού, που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) του όλου αριθμού των ψήφων. Εάν δεν συντελεστεί η Απαρτία αυτή, η γενική συνέλευση συνέρχεται σε επαναληπτική συνέλευση, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, οπότε βρίσκεται σε Απαρτία, εφόσον στην έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται Μέλη, που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον το μισό (1/2) του όλου αριθμού των ψήφων.

4. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και άλλα συγκεκριμένα θέματα, στα οποία, για τη λήψη αποφάσεων, απαιτείται η Απαρτία που προβλέπεται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 12 Απόφαση

1. Η γενική συνέλευση αποφασίζει για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με απόλυτη πλειοψηφία των σε αυτήν εκπροσωπούμενων ψήφων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο αυτόν ή το καταστατικό. Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης είναι υποχρεωτικές για όλα τα Μέλη του συνεταιρισμού, έστω και αν διαφωνούν ή είναι απόντα.

2. Κατ' εξαίρεση η γενική συνέλευση αποφασίζει με αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων, που εκπροσωπούνται σε αυτήν:

- α) για τη μεταβολή του σκοπού του συνεταιρισμού,
- β) για τη συγχώνευση με άλλο συνεταιρισμό,
- γ) για τη μετατροπή του συνεταιρισμού,
- δ) για τη διάλυση του συνεταιρισμού και
- ε) για την τροποποίηση του καταστατικού.

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και άλλα θέματα στα οποία, για τη λήψη αποφάσεων, απαιτείται η αυξημένη Απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 11 και η πλειοψηφία που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο.

3. Η γενική συνέλευση αποφασίζει με μυστική ψηφοφορία για τα θέματα που αφορούν:

- α) Αρχαιρεσίες.
- β) Απαλλαγή από την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

γ) Έγκριση του ισολογισμού, του απολογισμού και του πίνακα αποτελεσμάτων χρήσης.

δ) Προσωπικά θέματα.

Αν το Μέλη του διοικητικού συμβουλίου δεν απαλλαγούν από την ευθύνη ή δεν εγκριθεί ο ισολογισμός, ο απολογισμός και ο πίνακας αποτελεσμάτων χρήσης, η γενική συνέλευση, στην ίδια συνεδρίαση, μετά την ανάγνωση της έκθεσης των ελεγκτών, αποφασίζει για την ανάκληση ή μη των μελών του διοικητικού συμβουλίου και την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

Αν τα Μέλη του διοικητικού συμβουλίου ανακληθούν, η γενική συνέλευση, στην ίδια συνεδρίαση, εκλέγει προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών να συγκαλέσει γενική συνέλευση των μελών του συνεταιρισμού, με θέμα την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

4. Τα Μέλη του διοικητικού συμβουλίου δικαιούνται να μετάσχουν στην ψηφοφορία για τα θέματα της απαλλαγής από την ευθύνη τους, μόνο με τις ψήφους που διαθέτουν τα ίδια.

Άρθρο 13

Προσβολή αποφάσεων γενικών συνελεύσεων

1. Απόφαση της γενικής συνέλευσης, η οποία αντιβαίνει στο νόμο ή στο καταστατικό, είναι άκυρη.

2. Η ακυρότητα αποφάσεων κηρύσσεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του συνεταιρισμού, μετά από αίτηση κάθε μέλους ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη λήψη της Απόφασης από τη γενική συνέλευση και κοινοποιείται στο συνεταιρισμό.

3. Η Απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου υπόκειται σε έφεση. Δικαίωμα άσκησης έφεσης έχει και η εποπτεύουσα αρχή.

Η έφεση ασκείται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασής του.

«Άρθρο 14

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) εκλέγεται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία από τα φυσικά πρόσωπα που είναι Μέλη του ΑΣ. Ο αριθμός των μελών του ορίζεται από το καταστατικό και είναι πάντοτε περιττός. «Τα μέλη δεν μπορεί να είναι λιγότερα από τρία (3).» Η διάρκεια της θητείας των μελών του ΔΣ ορίζεται τέσσερα (4) έτη. Η θητεία όλων των μελών του ΔΣ είναι χρονικά ενιαία. Οι σύμβουλοι είναι επανεκλέξιμοι και ανακαλούνται ελευθέρως από τη γενική συνέλευση. Αν τρεις (3) μήνες πριν από την εκλογή των μελών του ΔΣ ο αριθμός των εργαζομένων με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου του συνεταιρισμού είναι μεγαλύτερος από είκοσι (20), στο ΔΣ μετέχει, ως επιπλέον μέλος του, εκπρόσωπος του παραπάνω προσωπικού. Ο εκπρόσωπος αυτός συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου μόνο σε θέματα προσωπικού.

[Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ .125 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

2. Το ΔΣ εκπροσωπεί το συνεταιρισμό δικαστικώς και εξωδίκως. Την εκπροσώπηση του αυτή μπορεί να την αναθέτει στον Πρόεδρο ή σε άλλο μέλος του ή στον κατά την παράγραφο 10 του άρθρου αυτού Γενικό Διευθυντή. Το ΔΣ μπορεί επίσης να αναθέτει την άσκηση αρμοδιοτήτων του σε μέλος αυτού ή υπάλληλο του συνεταιρισμού.

3. Το ΔΣ βρίσκεται σε Απαρτία όταν τα παρόντα Μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα, σε καμιά όμως περίπτωση δεν μπορεί τα παρόντα Μέλη να είναι λιγότερα από τρία. Το ΔΣ αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών.

4. Το ΔΣ είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση του συνεταιρισμού, τη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεων του και την επιδίωξη του σκοπού του. Οι αρμοδιότητες του ΔΣ

καθορίζονται στο καταστατικό.

5. Τα Μέλη του ΔΣ ευθύνονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 914 επ. του Αστικού Κώδικα για κάθε ζημία που προκάλεσαν με υπαιτιότητα τους στο συνεταιρισμό κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Οι αξιώσεις του συνεταιρισμού παραγράφονται μετά από τρία (3) έτη από την τέλεση της πράξης, εκτός αν πρόκειται για ζημία από δόλο, οπότε παραγράφονται μετά από δέκα (10) έτη.

6. Οι διατάξεις του ν. 3213/2003 (Α` 309) εφαρμόζονται και για τον Πρόεδρο, τα Μέλη του ΔΣ και τον Γενικό Διευθυντή της ΠΑΣΕΓΕΣ, καθώς και για τους Προέδρους και τους Γενικούς Διευθυντές και, αν δεν υπάρχουν, τους Διευθυντές των ΑΣ που έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των δύο εκατομμυρίων ευρώ.

7. Μέλος του ΔΣ δεν μπορεί να ψηφίζει στις συνεδριάσεις του για θέματα που αφορούν στον ίδιο, στη σύζυγο ή σε συγγενείς του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και του δευτέρου βαθμού.

8. Τα Μέλη της διοίκησης των ΑΣ δεν δικαιούνται μισθό ή αμοιβή για τις υπηρεσίες που προσφέρουν. Δικαιούνται, όμως, έξοδα κίνησης και παράστασης αποκλειστικά για τους σκοπούς των ΑΣ. Με Απόφαση της γενικής συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση του ΔΣ, καθορίζεται το ύψος των εξόδων κίνησης και παράστασης.

9. Αν ο Πρόεδρος ή μέλος του ΔΣ είναι αντίδικοι του συνεταιρισμού, το συνεταιρισμό εκπροσωπεί το, ειδικώς από αυτό, εξουσιοδοτημένο μέλος του, εκτός αν η γενική συνέλευση διορίσει ειδικούς εκπροσώπους.

10. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα ορισμού από το ΔΣ Γενικού Διευθυντή, στον οποίο να αναθέτει με σύμβαση τη μερική ή ολική άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του ΔΣ, εκτός από εκείνες που, κατά το νόμο ή το καταστατικό, απαιτούν συλλογική ενέργεια, καθώς και τη γενική διεύθυνση και διαχείριση των υποθέσεων του συνεταιρισμού. Με Απόφαση του ΔΣ καθορίζονται τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή που επιλέγεται ύστερα από προκήρυξη που δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες εφημερίδες, μία της έδρας του ΑΣ και μία πανελληνίας κυκλοφορίας.»

[Το άρθρο 14, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 άρθρ.18 Ν. 3147/2003, ΦΕΚ Α 135 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 6 παρ. 1 Ν. 3399/2005, ΦΕΚ Α 255, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 16 παρ. 9 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

«Άρθρο 15 Αρχαιρεσίες

1. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του ΔΣ και των αντιπροσώπων στη γενική συνέλευση και στο συνέδριο της ΠΑΣΕΓΕΣ διενεργούνται από εφορευτική επιτροπή. Η διαδικασία εκλογής των αντιπροσώπων και των αναπληρωτών τους σε ΑΕΣ, Διεπαγγελματικές οργανώσεις, αγροδιατροφικές συμπράξεις των Περιφερειών και σε εταιρείες δημοπρατηρίων ή σε νομικά πρόσωπα, στα οποία συμμετέχει ο ΑΣ, καθορίζεται από το καταστατικό του. Στις εκλογές των ΑΣ για την ανάδειξη των μελών του διοικητικού συμβουλίου, των αντιπροσώπων στη γενική συνέλευση και στο συνέδριο της ΠΑΣΕΓΕΣ προεδρεύει της εφορευτικής επιτροπής αρμόδιος δικαστικός λειτουργός, ο οποίος διορίζεται από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών της έδρας τους.

2. Η εκλογή διενεργείται με μυστική ψηφοφορία και με ενιαίο ψηφοδέλτιο. Στο ψηφοδέλτιο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά τα ονοματεπώνυμα των υποψηφίων.

3. Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης δεν μπορεί να ορίζεται από το καταστατικό μεγαλύτερος του μισού (1/2) του όλου αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Αν προκύπτει κλάσμα ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός. Ψηφοδέλτια που περιέχουν αριθμό σταυρών μεγαλύτερο από τον οριζόμενο από το καταστατικό ή χωρίς σταυρό είναι άκυρα.

4. Εκλεγέντες θεωρούνται αυτοί που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους. Αν υπάρχει ισοψηφία γίνεται κλήρωση. Όσοι δεν εκλεγούν θεωρούνται επιλαχόντες κατά τη σειρά του αριθμού των ψήφων που έλαβαν.

5. Οι επιλαχόντες καταλαμβάνουν κενούμενες θέσεις τακτικών μελών μέχρι τη λήξη της θητείας τους.

6. Οι διαδικασίες διεξαγωγής των αρχαιρεσιών, της εκλογής της εφορευτικής επιτροπής και κάθε άλλο συναφές θέμα ορίζονται από το καταστατικό.

7. Το ΔΣ στην πρώτη, μετά την εκλογή του, συνεδρίαση συγκροτείται σε σώμα, σύμφωνα με το καταστατικό. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα και τις προϋποθέσεις ανακατανομής των αξιωματών στο

ΔΣ. Αν στο καταστατικό δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη, η ανακατανομή των αξιωμάτων μπορεί να γίνει εφόσον αποφασισθεί από τα δύο τρίτα (2/3) του συνόλου των μελών του. Όταν προκύπτει κλάσμα ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός.

8. Αν κενωθεί η θέση μέλους του ΔΣ και δεν υπάρχουν επιλαχόντα Μέλη, το ΔΣ, με Απόφαση των λοιπών μελών του, συμπληρώνει την κενή θέση εκλέγοντας σε αυτήν μέλος του συνεταιρισμού. Τα ως άνω οριζόμενα Μέλη διατηρούν την ιδιότητα τους αυτή μέχρι τη σύγκληση της πρώτης τακτικής ή έκτακτης γενικής συνέλευσης, η οποία επικυρώνει την εκλογή τους ή, σε αντίθετη περίπτωση, εκλέγει νέα Μέλη. Αν παραιτηθεί η πλειοψηφία των μελών του ΔΣ διενεργούνται Αρχαιρεσίες.

9. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος στα όργανα διοίκησης ΑΣ ή της ΠΑΣΕΓΕΣ φυσικό πρόσωπο, το οποίο καταδικάστηκε με τελεσίδικη Απόφαση σε οποιαδήποτε ποινή για: κλοπή, απάτη, υπεξαίρεση (κοινή ή στην υπηρεσία), εκβίαση, πλαστογραφία, ψευδορκία, απιστία, δωροδοκία, παράβαση καθήκοντος, υπαρπηγή ψευδούς βεβαίωσης, υπεξαγωγή εγγράφου, λαθρεμπορία και εμπορία ναρκωτικών. Αν κατά τη διάρκεια της θητείας του οργάνου διαπιστωθεί για μέλος του η ύπαρξη οποιουδήποτε από τα κωλύματα που προαναφέρθηκαν, το μέλος αυτό εκπίπτει αυτοδικαίως από μέλος του οργάνου, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 8. Η διαπίστωση των κωλυμάτων λαμβάνει χώρα με ευθύνη της εφορευτικής επιτροπής της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

10. Σύμφωνα με τις διατάξεις για την εκλογή διοικητικού συμβουλίου εκλέγεται και τριμελές εποπτικό συμβούλιο του ΑΣ, το οποίο απαρτίζεται από φυσικά πρόσωπα Μέλη του ΑΣ που έχουν ισόχρονη θητεία με τα Μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Το εποπτικό συμβούλιο ελέγχει τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου και υποβάλλει σχετική ετήσια έκθεση προς τη γενική συνέλευση, την οποία κοινοποιεί προς την Εποπτική Αρχή.»

[Το άρθρο 15, όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ. 7 άρθρ. 18 Ν. 3147/2003, ΦΕΚ Α 135, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 16 παρ. 10 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ. ΕΠΟΠΤΕΙΑ - Έλεγχος

Άρθρο 16 Κρατική εποπτεία

[Το άρθρο 16 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με το άρθρο 20 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

«Άρθρο 17 Έλεγχος

«1. Ο διαχειριστικός, λογιστικός και οικονομικός έλεγχος των ΑΣΟ, για τις οποίες συντρέχουν οι προϋποθέσεις ελέγχου των ανωνύμων εταιρειών με βάση τα προς εκτέλεση του κ.ν.2190/1920 εκδοθέντα ή εκδοθησόμενα Προεδρικά διατάγματα ή υπουργικές αποφάσεις διενεργείται από μέλη των ορκωτών ελεγκτών σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου, όπως κάθε φορά ισχύει.

Στις λοιπές ΑΣΟ διενεργείται από ορκωτούς ελεγκτές ή από ελεγκτές πτυχιούχους ανωτάτων σχολών, που έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος, σύμφωνα με τις σχετικές ισχύουσες διατάξεις.»

[Η παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ. 12στ Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

2. Δεν μπορεί να οριστούν ελεγκτές Μέλη και υπάλληλοι της ελεγχόμενης οργάνωσης.

3. Οι ελεγκτές και ισάριθμοι αναπληρωτές τους ορίζονται από την προηγούμενη τακτική γενική συνέλευση των ΑΣ, πλην των ελεγκτών της πρώτης εταιρικής χρήσεως, οι οποίοι ορίζονται από το καταστατικό. Η αμοιβή των ελεγκτών ορίζεται με την Απόφαση ορισμού τους ή από το καταστατικό. Οι ελεγκτές μπορεί να επαναδιορίζονται, όχι όμως για περισσότερες από πέντε (5) συνεχείς χρήσεις και υποχρεούνται να υποβάλλουν το πόρισμα του ελέγχου στο ΔΣ της ελεγχόμενης οργάνωσης και στην Εποπτική Αρχή, το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση.

4. Οι ελεγκτές υποβάλλουν το πόρισμα του ελέγχου στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΑΣ, το οποίο

υποχρεούται να το ανακοινώσει στην πρώτη μετά τον έλεγχο γενική συνέλευση των μελών τους. Αντίγραφο του πορίσματος υποβάλλουν οι ελεγκτές στην Εποπτική Αρχή.

Το ΔΣ υποχρεούται να καλεί εγγράφως τον ελεγκτή πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης, για να παρίσταται σε αυτήν. Ο ελεγκτής υποχρεούται να παρίσταται στη γενική συνέλευση και να παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση του ζητηθεί. Αν από το πόρισμα του ελέγχου υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν τελεστεί πράξεις, που τιμωρούνται από τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα ή των άλλων ειδικών ποινικών νόμων, οι ελεγκτές υποχρεούνται μέσα σε δέκα (10) ημέρες να υποβάλουν το πόρισμα τους ή τη σχετική έκθεση τους στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή και να αναφέρουν στον

Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τις παραβάσεις του νόμου ή του καταστατικού. Οι ελεγχόμενοι έχουν υποχρέωση να θέτουν στη διάθεση των ελεγκτών κατάλληλο χώρο, όλα τα βιβλία και τα στοιχεία και να παρέχουν κάθε πληροφορία που χρειάζεται ο ελεγκτής για την εκτέλεση του έργου του. Οι ελεγκτές δικαιούνται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους να ελέγχουν τα βιβλία, τους λογαριασμούς και κάθε άλλο στοιχείο της συνεταιριστικής οργάνωσης, που κρίνεται χρήσιμο για την πλήρη και επιτυχή εκτέλεση του έργου τους.

Οι ελεγκτές ελέγχουν ιδίως:

α) Τη νομιμότητα των αποφάσεων και των πράξεων των θεσμικών οργάνων των ΑΣ.

β) Τη λογιστική τάξη και ιδίως αν τηρήθηκαν οι αρχές και κανόνες της λογιστικής επιστήμης.

γ) Την οικονομική κατάσταση των ΑΣ, που προκύπτει από τον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τα στοιχεία του ισολογισμού, του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσης» και των προσαρτημάτων. Στο πόρισμα πρέπει να προσδιορίζεται η πορεία της οικονομικής κατάστασης των ΑΣ στο πλαίσιο των καταστατικών τους σκοπών και των ετήσιων προγραμμάτων δράσης τους.

δ) Τη διαχειριστική τάξη, όσον αφορά στη νομιμότητα και στην ουσιαστική σκοπιμότητα των δαπανών και αποσκοπεί κυρίως στη διαπίστωση ατασθαλιών, καταχρήσεων ή άλλων παραβάσεων και τον εντοπισμό των υπευθύνων.

5. Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να ζητήσει από τους ελεγκτές έκτακτο έλεγχο των ΑΣ.

6. Οι ελεγκτές, με αίτηση τους προς το ΔΣ, μπορεί να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης, αναφέροντας σε αυτήν τα προς συζήτηση θέματα. Το ΔΣ συγκαλεί υποχρεωτικά τη γενική συνέλευση μέσα σε ένα (1) μήνα, από την υποβολή της αίτησης, με θέματα τα αναφερόμενα στην αίτηση.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την άσκηση του ελέγχου.»

[Το άρθρο 17 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 16 παρ. 11 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 18 Διαχειριστική χρήση

1. Η Διαχειριστική χρήση δεν μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερους από δώδεκα (12) μήνες. Εξαιρετικώς η πρώτη Διαχειριστική χρήση μπορεί να ορίζεται για χρονικό διάστημα μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

2. Κατά τη λήξη της χρήσης κλείνονται τα βιβλία της συνεταιριστικής οργάνωσης, ενεργείται η απογραφή της περιουσίας της και καταρτίζονται ο ισολογισμός και ο λογαριασμός "Αποτελέσματα Χρήσης", που υποβάλλονται από το διοικητικό συμβούλιο στην τακτική γενική συνέλευση μαζί με τις αναγκαίες επεξηγηματικές εκθέσεις και τις εκθέσεις λογοδοσίας για τα πεπραγμένα του έτους που έληξε.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο συντάσσει πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης της Α.Σ.Ο. για την επόμενη

χρήση, το οποίο συνοδεύεται από προϋπολογισμό δαπανών και το υποβάλλει για έγκριση στη γενική συνέλευση.

"4. Οι Α.Σ.Ο., υποχρεούνται να συντάσσουν τον ετήσιο ισολογισμό τους και το λογαριασμό Αποτελέσματα Χρήσης εντός των προθεσμιών που καθορίζονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Οι Α.Σ.Ο. της περίπτωσης α της παραγράφου 1 του άρθρου 17 έχουν υποχρέωση να δημοσιεύουν κατ' έτος τον ισολογισμό τους και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις σε μια ημερήσια εφημερίδα η οποία εκδίδεται στο νομό που εδρεύει η Α.Σ.Ο., μέσα σε προθεσμία είκοσι ημερών τουλάχιστον πριν από την ημερομηνία σύγκλησης της ετήσιας τακτικής γενικής Συνέλευσης, η οποία τα εγκρίνει."

[Η παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 8 άρθρο 18 Ν. 3147/2003, ΦΕΚ Α 135/5.6.2003.]

Άρθρο 19

Διαχειριστικό υπόλοιπο - Πλεονάσματα - Κέρδη

1. Αν από τα ακαθάριστα έσοδα της Α.Σ.Ο. αφαιρεθούν οι κάθε είδους δαπάνες, οι ζημίες, οι αποσβέσεις και οι τόκοι των υποχρεωτικών και των προαιρετικών μερίδων, το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί το διαχειριστικό υπόλοιπο της χρήσης. Το διαχειριστικό υπόλοιπο περιλαμβάνει πλεονάσματα και κέρδη. Τα πλεονάσματα προέρχονται από τις κατά το άρθρο 8 συναλλαγές της συνεταιριστικής οργάνωσης με τα Μέλη της. Το πέραν του πλεονάσματος υπόλοιπο λογίζεται ότι προέρχεται από τις συναλλαγές με τρίτους και συνιστά κέρδη.

2. Εάν το καταστατικό προβλέπει συμμετοχή των προαιρετικών μερίδων στα πλεονάσματα ή στο κέρδη ή και στα δύο, τα ποσά που αναλογούν αφαιρούνται πριν από οποιαδήποτε άλλη χρησιμοποίηση των πλεονασμάτων και των κερδών.

3. Από τα πλεονάσματα, πριν από την αφαίρεση για τις προαιρετικές μερίδες, κρατείται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η κράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική όταν το τακτικό αποθεματικό φθάσει στο ύψος του συνολικού ποσού των υποχρεωτικών μερίδων των μελών του συνεταιρισμού και επαναφέρεται εάν το τακτικό αποθεματικό υστερήσει έναντι του συνολικού ποσού των μερίδων των μελών. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει μεγαλύτερο ποσοστό κράτησης. Το μέρος των πλεονασμάτων που μεταφέρεται στο τακτικό αποθεματικό λογίζεται ως ισόποση εισφορά των μελών.

4. Το υπόλοιπο των πλεονασμάτων, που απομένει μετά την κράτηση της προηγούμενης παραγράφου, διατίθεται για την:

- (α) ανάπτυξη του συνεταιρισμού,
- (β) απόδοση στα Μέλη ανάλογα με τις συναλλαγές τους με το συνεταιρισμό,
- (γ) υποστήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα Μέλη,

όπως ειδικότερα ορίζεται στο καταστατικό.

5. Τα ποσά της περίπτωσης β` της προηγούμενης παραγράφου μπορεί, με Απόφαση της γενικής συνέλευσης, να παραμείνουν στο συνεταιρισμό ως εξατομικευμένες έντοκες καταθέσεις προθεσμίας των μελών. Το επιτόκιο που καταβάλλεται στην περίπτωση αυτή καθορίζεται με Απόφαση της γενικής συνέλευσης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το επιτόκιο δανεισμού του συνεταιρισμού από τις τράπεζες.

6. Στο τακτικό αποθεματικό περιέρχονται:

- α) Τα κέρδη, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1, μετά τη φορολόγησή τους.
- β) Η κράτηση της παραγράφου 3.
- γ) Τα έσοδα που περιέρχονται στο συνεταιρισμό από χαριστική αιτία.
- δ) Κάθε άλλο έσοδο, για το οποίο δεν ορίζεται διαφορετικά από το καταστατικό.

"Άρθρο 20

Τηρούμενα βιβλία

Οι Α.Σ.Ο. τηρούν τα βιβλία που προβλέπονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, καθώς και τα παρακάτω βιβλία θεωρημένα από το Ειρηνοδικείο της έδρας τους:

- α) Βιβλίο Μητρώου Μελών.
- β) Βιβλίο Πρακτικών των γενικών Συνελεύσεων και του Διοικητικού Συμβουλίου.
- γ) Κάθε άλλο βιβλίο που προβλέπεται από το καταστατικό."

[Το άρθρο 20 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 9 άρθρ.18 Ν. 3147/2003, ΦΕΚ Α 135/5.6.2003.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ - ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ - ΠΤΩΧΕΥΣΗ ΔΙΑΛΥΣΗ - ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Άρθρο 21 Συγχώνευση - Διαδικασία - Μετατροπή

1. Δύο ή περισσότερες Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις μπορεί να συγχωνευθούν είτε με τη σύσταση νέας συνεταιριστικής οργάνωσης, στην οποία ενσωματώνονται οι συγχωνευόμενες, είτε με την απορρόφηση μιας ή περισσότερων υφιστάμενων συνεταιριστικών οργάνωσεων από άλλη, η οποία ήδη λειτουργεί.

2. Για τη συγχώνευση απαιτείται:

α) Απόφαση των γενικών συνελεύσεων καθεμίας από τις προς συγχώνευση συνεταιριστικές οργανώσεις, που λαμβάνεται με την εξαιρετική Απαρτία και πλειοψηφία, που ορίζεται στις παραγράφους 3 και 2 των άρθρων 11 και 12, αντίστοιχα, του νόμου αυτού. Η Απόφαση αυτή αφορά την έγκριση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης και τις, κατά περίπτωση, τροποποιήσεις του καταστατικού, που απαιτούνται για την πραγματοποίηση της συγχώνευσης.

β) Δημοσίευση των αποφάσεων της περιπτώσεως α΄, περιληπτικά, σε μια εφημερίδα του νομού της έδρας των υπό συγχώνευση συνεταιριστικών οργάνωσεων.

γ) Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργάνωσεων, από επιτροπή εμπειρογνομόνων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/1920, που ορίζεται έπειτα από κοινή αίτησή τους. Η επιτροπή αυτή εξετάζει τους όρους που περιλαμβάνονται στο σχέδιο σύμβασης της συγχώνευσης και συντάσσει έκθεση προς τις γενικές συνελεύσεις των μελών των προς συγχώνευση οργάνωσεων.

δ) Σύγκληση, μετά από πρόσκληση των διοικητικών συμβουλίων των υπό συγχώνευση συνεταιριστικών οργάνωσεων των μελών τους, σε κοινή γενική συνέλευση.

Η συνέλευση αυτή εκλέγει το προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο της νέας οργάνωσης, που προκύπτει από τη συγχώνευση.

ε) Έγκριση του καταστατικού κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του νόμου αυτού.

στ) Καταχώρηση στο βιβλίο μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών του εγκεκριμένου καταστατικού, με μνεία του αριθμού της εγκριτικής Απόφασης του δικαστηρίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3.

Από την ημερομηνία αυτή συντελείται η συγχώνευση και όλα τα περιουσιακά στοιχεία των συγχωνευομένων αποτελούν περιουσία της νέας συνεταιριστικής οργάνωσης. "Ο Υποθηκοφύλακας μεταγράφει τα ακίνητα στη νέα Α.Σ.Ο, που προέκυψε από τη συγχώνευση, σημειώνοντας σχετική πράξη στα βιβλία του ύστερα από αίτημα των αρμόδιων οργάνων της και την προσκόμιση όλων των απαιτούμενων από το Υποθηκοφυλακείο στοιχείων."

[Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 προστέθηκε με την παρ. 10 άρθρ. 18 Ν. 3147/2003, ΦΕΚ Α 135/5.6.2003.]

3. Μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την καταχώρηση της εγκριτικής Απόφασης στο βιβλίο μητρώου, το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο συγκαλεί εντός μηνός τα Μέλη της νέας συνεταιριστικής οργάνωσης σε γενική συνέλευση για την εκλογή του διοικητικού συμβουλίου της συνεταιριστικής οργάνωσης.

4. Μέλη, που δεν επιθυμούν τη συγχώνευση, μπορεί να αποχωρήσουν σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού. Η τυχόν υπεραξία, που προκύπτει από την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, απαλλάσσεται από κάθε φόρα και τέλος και εγγράφεται σε λογαριασμό του τακτικού αποθεματικού της νέας οργάνωσης.

5. Η συγχώνευση συνεπάγεται, από την ημέρα που συντελείται, την καθολική διαδοχή της νέας συνεταιριστικής οργάνωσης σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των οργανώσεων που συγχωνεύθηκαν. Η νέα συνεταιριστική οργάνωση υποκαθίσταται αυτοδικαίως σε όλα γενικά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της συγχωνευθείσας οργάνωσης.

6. Τα Μέλη των οργανώσεων που συγχωνεύθηκαν είναι αυτοδικαίως Μέλη της νέας οργάνωσης με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ορίζει το νέο καταστατικό.

7. Οι συνεταιρικές μερίδες των οργανώσεων που συγχωνεύθηκαν αποτελούν κεφάλαιο της νέας οργάνωσης.

Αν οι συνεταιρικές αυτές μερίδες είναι άνισες, η κοινή γενική συνέλευση της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, με απόφασή της, ορίζει τον τρόπο προσαρμογής των μερίδων που υπολείπονται του ύψους της συνεταιρικής μερίδας της νέας ή της απορροφούσας οργάνωσης.

8. Η συγχώνευση των οργανώσεων δεν επιφέρει διακοπή των δικών, στις οποίες είναι διάδικοι. Εκκρεμείς δίκες των οργανώσεων που συγχωνεύθηκαν συνεχίζονται από τη νέα οργάνωση.

9. Οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, που συγχωνεύονται, απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής κάθε φόρου, τέλους χαρτοσήμου και φόρου υπέρ τρίτων, που έχει σχέση με τη συγχώνευση. Για το Φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου ισχύουν οι διατάξεις του ν. 1676/1986 (ΦΕΚ 204 Α').

10. Οι κάθε είδους φορολογικές απαλλαγές και Κίνητρα για την ενίσχυση των συγχωνεύσεων των Α.Σ.Ο., που θεσπίστηκαν και περιλαμβάνονται στις διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 2169/1993 (ΦΕΚ 149 Α'), όπως αυτός ισχύει σήμερα, εξακολουθούν να ισχύουν.

"10Α. Οι συγχωνευόμενες δευτεροβάθμιες Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις για αναπτυξιακούς λόγους ενισχύονται εφάπαξ με ποσό μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για αποζημιώσεις αποχωρούντος πλεονά-ζοντος προσωπικού των οργανώσεων αυτών, κάλυψη ληξιπρόθεσμων ασφα-λιστικών εισφορών και για δαπάνες πραγματοποίησης μελετών εξυγίανσης της νέας οργάνωσης. Ο έλεγχος γίνεται απολογιστικά. Με κοινή Απόφαση των Υπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και ο τρόπος και οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής."

[Η παρ.10Α προστέθηκε με το άρθρο 6 παρ. 2 Ν. 3399/2005, ΦΕΚ Α 255/17.10.2005.]

11. Δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια Α.Σ.Ο. μπορεί να μετατραπεί σε Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) ή Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.). Η μετατροπή γίνεται με Απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με την εξαιρετική Απαρτία και πλειοψηφία που ορίζεται στις παραγράφους 3 και 2 των άρθρων 11 και 12, αντίστοιχα, του νόμου αυτού.

"Είναι δυνατή η εισφορά ενός ή περισσότερων κλάδων ή τμημάτων λειτουργούσας Α.Σ.Ο., οποιασδήποτε βαθμίδας σε λειτουργούσα ή συνιστώμενη Συνεταιριστική Ανώνυμη Εταιρεία ή Συνεταιριστική Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, με Απόφαση της γενικής Συνέλευσης της Α.Σ.Ο., η οποία λαμβάνεται επίσης με την εξαιρετική Απαρτία και πλειοψηφία που ορίζεται στις παραγράφους 3 και 2 των άρθρων 11 και 12 αντίστοιχα, όπως ισχύουν. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή και η εισφορά περιουσιακών στοιχείων για τα οποία δόθηκε επιχορήγηση από τους εκάστοτε ισχύοντες αναπτυξιακούς νόμους με την προβλεπόμενη από αυτούς διαδικασία. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 3 και 4, καθώς και της παραγράφου 11 περίπτωση iii υποπερίπτωση (α) εδάφιο 1, του άρθρου 11 του Ν. 2601/1998, δεν εφαρμόζονται και στην περίπτωση της

μεταβίβασης πάγιων στοιχείων, για τα οποία δόθηκε επιχορήγηση από τον εν λόγω νόμο, η οποία γίνεται με την εισφορά ενός ή περισσότερων κλάδων ή τμημάτων λειτουργούσας Αγροτικής Συνεταιριστικής οργάνωσης (Α.Σ.Ο.) σε λειτουργούσα ή συνιστώμενη Συνεταιριστική Ανώνυμη Εταιρεία ή Συνεταιριστική Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης."

[Τα εντός εισαγωγικών τελευταία εδάφια της παρ. 11 προστέθηκαν με την παρ. 10 άρθρ. 18 Ν.3147/2003, ΦΕΚ Α 135/5.6.2003.]

12. Κατά τα λοιπά για τη μετατροπή εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των κ.ν. 2190/1920 και 3190/1955.

Στις προερχόμενες από τη μετατροπή Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. μπορεί να εισέλθουν και νέοι μέτοχοι ή εταίροι, αντίστοιχα.

"13. Οι διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 εφαρμόζονται συμπληρωματικά για θέματα που δεν ρυθμίζονται με το άρθρο αυτό. Οι διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων που ρυθμίζουν θέματα του άρθρου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως."

[Η παρ.13 προστέθηκε με την παρ.10 άρθρ. 18 Ν. 3147/2003, ΦΕΚ Α 135/5.6.2003.]

Άρθρο 22 Πτώχευση - Διαδικασία

1. Η αγροτική συνεταιριστική οργάνωση κηρύσσεται σε κατάσταση πτώχευσης αν παύσει τις πληρωμές των χρεών της.

2. Η πτώχευση κηρύσσεται από το Πολυμελές Πρωτοδικείο της έδρας της συνεταιριστικής οργάνωσης μετά από αίτηση:

α) Οποιουδήποτε πιστωτή, που έχει έννομο συμφέρον.

β) Του διοικητικού συμβουλίου της Οργάνωσης.

γ) Των εκκαθαριστών.

3. Η υπό Εκκαθάριση συνεταιριστική οργάνωση κηρύσσεται σε πτώχευση μόνον αν δεν έχει συντελεστεί η διανομή.

4. Αν υποβληθεί δήλωση παύσης πληρωμών ή αίτηση κήρυξης σε πτώχευση της συνεταιριστικής οργάνωσης από το Διοικητικό Συμβούλιο ή αν έχει κατατεθεί αίτηση για την κήρυξη της σε πτώχευση από οποιονδήποτε τρίτο, το Διοικητικό Συμβούλιο ή οι εκκαθαριστές συγκαλούν εντός δέκα (10) ημερών τη γενική συνέλευση με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς για να αποφευχθεί η κήρυξη της πτώχευσης.

Στη γενική συνέλευση υποβάλλεται Ισολογισμός και Έκθεση του διοικητικού συμβουλίου για την περιουσιακή κατάσταση της συνεταιριστικής οργάνωσης και την προτεινόμενη έκτακτη εισφορά.

Η γενική συνέλευση με απόφασή της, που λαμβάνεται με τη συνήθη Απαρτία και πλειοψηφία, επιβάλλει στα Μέλη έκτακτη εισφορά, ανάλογα με τον αριθμό των υποχρεωτικών μερίδων τους και μέσα στα όρια της από το καταστατικό προβλεπόμενης ευθύνης. Η εισφορά αυτή βαρύνει και τα Μέλη που αποχώρησαν για οποιονδήποτε λόγο μέσα στο τελευταίο, πριν από την υποβολή της αίτησης, για την κήρυξη της πτώχευσης έτος.

Η εισφορά καταβάλλεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της Απόφασης στη γενική συνέλευση.

Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, το Διοικητικό Συμβούλιο ή οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να υποβάλουν στο Ειρηνοδικείο πίνακα για την έκτακτη εισφορά. Ο πίνακας κηρύσσεται εκτελεστός από το Ειρηνοδικείο.

5. Μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεση της δήλωσης της προηγούμενης παραγράφου ή από την κοινοποίηση στη συνεταιριστική οργάνωση, της αίτησης για την κήρυξη της σε πτώχευση, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να δηλώσει στο Πολυμελές Πρωτοδικείο αν συνεχίζει ή όχι τις πληρωμές.

6. Το Πολυμελές Πρωτοδικείο προσδιορίζει δικάσιμο για την εκδίκαση της αιτήσεως - δηλώσεως μετά την πάροδο της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου και αν διαπιστώσει ότι εξακολουθεί η κατάσταση παύσης των πληρωμών, κηρύσσει τη συνεταιριστική οργάνωση σε πτώχευση.

7. Από την κήρυξή της σε πτώχευση η συνεταιριστική οργάνωση διαλύεται. Η πτώχευση της οργάνωσης δεν συνεπάγεται την πτώχευση των μελών της.

8. Αν επιτευχθεί πτωχευτικός συμβιβασμός, επικυρώνεται από το Πολυμελές Πρωτοδικείο, οπότε η συνεταιριστική οργάνωση αναβιώνει και συνεχίζει τις εργασίες της.

Μετά την κατάρτιση του συμβιβασμού οι πιστωτές δεν μπορούν να στραφούν κατά των μελών.

Η Απόφαση, με την οποία επικυρώνεται ο συμβιβασμός, κοινοποιείται με φροντίδα της οργάνωσης στον ειρηνοδίκη και στην εποπτεύουσα αρχή.

9. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί πτωχεύσεως του Εμπορικού Νόμου.

«Άρθρο 23 – Λύση

Οι ΑΣ λύονται:

α) Αν έληξε ο χρόνος διάρκειάς τους, που ορίζεται στο καταστατικό και δεν αποφασίστηκε η παράτασή του από τη γενική συνέλευση.

β) Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με την απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 11 και την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 12.

γ) Αν κηρυχθούν σε κατάσταση πτώχευσης.

δ) Αν ο συνεταιρισμός διαλύθηκε λόγω λήξης της διάρκειάς του ή λόγω της πτώχευσής του, η οποία όμως ανακλήθηκε ή περατώθηκε με συμβιβασμό, είναι δυνατή η αναβίωσή του με απόφαση της γενικής συνέλευσης που καταχωρίζεται στο μητρώο ΑΣ. Σε περίπτωση αναβίωσης λογίζεται ότι ο συνεταιρισμός δεν έχει ποτέ διαλυθεί. Η αναβίωση αποκλείεται όταν έχει αρχίσει η διανομή της περιουσίας του συνεταιρισμού.

ε) Με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας των ΑΣ μετά από αίτηση του Διοικητικού Συμβουλίου ή των 2/3 του συνολικού αριθμού των μελών τους ή της Εποπτική Αρχής. Η απόφαση υπόκειται σε έφεση.

στ) Στις περιπτώσεις που ορίζουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου και του ν.4015/2011.»

[Το άρθρο 23, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 16 παρ. 12 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ. 12η Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

Άρθρο 24 Εκκαθάριση

1. Με εξαίρεση την περίπτωση της Λύσης των Α.Σ.Ο. που επέρχεται από την κήρυξή τους σε κατάσταση πτωχεύσεως κατά την οποία ακολουθείται η διαδικασία του Εμπορικού Νόμου, τη Λύση ακολουθεί, σε κάθε άλλη περίπτωση, το στάδιο της Εκκαθάρισης.

2. Η Εκκαθάριση διενεργείται από έναν ή περισσότερους ειδικούς εκκαθαριστές, που ορίζονται από τη γενική συνέλευση, εκτός εάν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά.

Το νομικό πρόσωπο της λυθείσας Α.Σ.Ο. εξακολουθεί να υπάρχει και να λειτουργεί για τις ανάγκες της Εκκαθάρισης.

3. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή αδράνειας των εκκαθαριστών, μετά από αίτηση μέλους ή πιστωτή της Α.Σ.Ο., το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της Α.Σ.Ο. διορίζει άλλους εκκαθαριστές, δικάζοντας κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας.

Άρθρο 25

Ενέργειες εκκαθαριστών

1. Οι εκκαθαριστές έχουν υποχρέωση, μόλις αναλάβουν τα καθήκοντά τους, να κάνουν απογραφή της περιουσίας της εκκαθαριζόμενης οργάνωσης και να συντάξουν ισολογισμό, αντίγραφο του οποίου, υποβάλλουν στην εποπτεύουσα αρχή.

Αν η Εκκαθάριση παρατείνεται, ο ισολογισμός συντάσσεται στο τέλος κάθε έτους. Ο τελικός ισολογισμός καταρτίζεται στο τέλος της Εκκαθάρισης. Οι εκκαθαριστές γνωστοποιούν τη Λύση της οργάνωσης με τη δημοσίευσή της σε μια ημερήσια εφημερίδα και αν δεν εκδίδεται τέτοια σε περιοδική εφημερίδα, του νομού της έδρας της και καλούν τους πιστωτές να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους.

2. Απαιτήσεις πιστωτών κατά της υπό Εκκαθάριση οργάνωσης παραγράφονται μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία της δημοσίευσης της λύσεώς της.

3. Από το προϊόν της Εκκαθάρισης εξοφλούνται τα ληξιπρόθεσμα χρέη της εκκαθαριζόμενης οργάνωσης με την ακόλουθη σειρά: προηγείται η εξόφληση των οφειλών προς τους εργαζόμενους και ακολουθεί η εξόφληση των λοιπών δανειστών. Στη συνέχεια εξοφλούνται οι προαιρετικές μερίδες.

«Το υπόλοιπο του ενεργητικού που απομένει διατίθεται, με απόφαση της γενικής συνέλευσης, αποκλειστικά για σκοπούς συνεταιριστικούς ή κοινωνικούς. Ουδέποτε διανέμεται στα μέλη. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δικαστικής εκκαθάρισης κληρονομιάς.»

[Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ.12θ Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄

ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ- ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Άρθρο 26

Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ε.Α.Σ.)

[Το άρθρο 26, πλην της παραγράφου 6, καταργήθηκε από 1ης Μαΐου 2014 με το άρθρο 20 παρ. 3 του Ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α 288/31.12.2013).]

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 19 παρ.1 Ν.4015/2011,ΦΕΚ Α 210/21.9.2011:

"Οι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ), οι οποίες έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 26, 27 και 28 του ν. 2810/2000, όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 27 προστέθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003, αξιολογούνται και εγγράφονται στο μητρώο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του παρόντος νόμου".

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 61 παρ.15 Ν. 4277/2014,ΦΕΚ Α 156/1.8.2014:

"15. Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ), Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (ΚΕΣΕ) και Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΚΑΣΟ), οι οποίες έχουν ήδη μετατραπεί σε Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (ΑΣ), μπορούν μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης να διενεργήσουν εκ νέου οποιαδήποτε πράξη είτε παρέλειψαν να διενεργήσουν είτε διενήργησαν πλημμελώς, η οποία αφορά στη διαδικασία συγχωνεύσεως ή και μετατροπής τους. Οι πράξεις αυτές θα πρέπει να εγκριθούν από τη γενική συνέλευση του νέου αγροτικού συνεταιρισμού, ο οποίος προήλθε από τη συγχώνευση ή και μετατροπή. Η διάταξη αφορά και όλες τις υποθέσεις, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον των Δικαστηρίων και αφορούν στους λόγους αυτούς».

«6. Οι ΑΣΟ μπορούν να πρακτορεύουν στην περιφέρεια τους ασφαλιστικές εταιρείες. Για την εγγραφή ΑΣΟ ως συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσο-λαβητή απαιτείται η ύπαρξη ειδικά για το σκοπό αυτόν εξουσιοδοτημένου από την εκάστοτε ΑΣΟ προσώπου, ανεξάρτητα από τη συμβατική σχέση που υφίσταται μεταξύ του προσώπου αυτού και της αντίστοιχης ΑΣΟ.»

[Η παράγραφος 6 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 16 παρ. 12 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

Άρθρο 27

Γενικές Συνελεύσεις Ε.Α.Σ.

[Το άρθρο 27, καταργήθηκε από 1ης Μαΐου 2014 με το άρθρο 20 παρ. 3 του Ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α 288/31.12.2013).]

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 19 παρ.1 Ν.4015/2011,ΦΕΚ Α 210/21.9.2011:

"Οι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ), οι οποίες έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 26, 27 και 28 του ν. 2810/2000, όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 27 προστέθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003, αξιολογούνται και εγγράφονται στο μητρώο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του παρόντος νόμου".

Άρθρο 28
Διοικητικό Συμβούλιο Ένωσης Αγροτικών -
Συνεταιρισμών

[Το άρθρο 28, καταργήθηκε από 1ης Μαΐου 2014 με το άρθρο 20 παρ. 3 του Ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α 288/31.12.2013).]

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 19 παρ.1 Ν.4015/2011,ΦΕΚ Α 210/21.9.2011:

"Οι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ), οι οποίες έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 26, 27 και 28 του ν. 2810/2000, όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 27 προστέθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003, αξιολογούνται και εγγράφονται στο μητρώο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του παρόντος νόμου".

[Το άρθρο 29, καταργήθηκε από 1ης Μαΐου 2014 με το άρθρο 20 παρ. 3 του Ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α 288/31.12.2013).]

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 19 παρ.8 Ν.4015/2011,ΦΕΚ Α 210/21.9.2011:

"8. Οι Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Κ.Α.Σ.Ο) και οι Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (ΚΕ.Σ.Ε.) οι οποίες έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 30 και 29 αντιστοίχως του ν. 2810/2000 μετατρέπονται σε κλαδικούς ΑΣ του παρόντος νόμου. Αλλιώς δεν αναγνωρίζονται και δεν καταχωρίζονται στο μητρώο. Οι κλαδικοί ΑΣ που θα προκύψουν από Κ.Α.Σ.Ο. και ΚΕ.Σ.Ε. μπορούν να λειτουργούν σε εθνικό επίπεδο και μόνον ένας κλαδικός ΑΣ για τους παραγωγούς του αντίστοιχου ομοειδούς προϊόντος. Επίσης, Κ.Α.Σ.Ο. και ΚΕ.Σ.Ε. μπορούν με αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων τους να μετατραπούν σε ΑΕΣ του νόμου αυτού"

Άρθρο 30
Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών
Οργανώσεων (Κ.Α.Σ.Ο.)

[Το άρθρο 30, καταργήθηκε από 1ης Μαΐου 2014 με το άρθρο 20 παρ. 3 του Ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α 288/31.12.2013).]

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 19 παρ.8 Ν.4015/2011,ΦΕΚ Α 210/21.9.2011:

"8. Οι Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Κ.Α.Σ.Ο) και οι Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (ΚΕ.Σ.Ε.) οι οποίες έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 30 και 29 αντιστοίχως του ν. 2810/2000 μετατρέπονται σε κλαδικούς ΑΣ του παρόντος νόμου. Αλλιώς δεν αναγνωρίζονται και δεν καταχωρίζονται στο μητρώο. Οι κλαδικοί ΑΣ που θα προκύψουν από Κ.Α.Σ.Ο. και ΚΕ.Σ.Ε. μπορούν να λειτουργούν σε εθνικό επίπεδο και μόνον ένας κλαδικός ΑΣ για τους παραγωγούς του αντίστοιχου ομοειδούς προϊόντος. Επίσης, Κ.Α.Σ.Ο. και ΚΕ.Σ.Ε. μπορούν με αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων τους να μετατραπούν σε ΑΕΣ του νόμου αυτού"

[Το άρθρο 31, καταργήθηκε από 1ης Μαΐου 2014 με το άρθρο 20 παρ. 3 του Ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α 288/31.12.2013).]

Άρθρο 31
Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων

Για τις Ε.Α.Σ., ΚΕ.Σ.Ε. και Κ.Α.Σ.Ο. εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του νόμου αυτού που θεσπίζουν οικονομικές ενισχύσεις, φορολογικές απαλλαγές και Κίνητρα ή αφορούν και ρυθμίζουν θέματα των πρωτοβάθμιων αγροτικών συνεταιρισμών (Α.Σ.), εφόσον δεν προβλέπεται ρητή εξαίρεση ή απόκλιση στις διατάξεις αυτές.

Άρθρο 32 Συνεταιριστικές Εταιρίες (Α.Ε.)

[Το άρθρο 32, καταργήθηκε από 1ης Μαΐου 2014 με το άρθρο 20 παρ. 3 του Ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α 288/31.12.2013).]

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 19 παρ.7 Ν.4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011:

"7. Οι Συνεταιριστικές Εταιρίες, οι οποίες έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν ως ανώνυμες εταιρίες ή εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32 του ν. 2810/2000 πρέπει μέχρι την 30ή Ιουνίου 2012 να μετατραπούν σε ΑΕΣ του παρόντος νόμου και καταχωρίζονται στο μητρώο, εφόσον στην μετοχική τους σύνθεση μετέχουν κατά πλειοψηφία ΑΣ του παρόντος νόμου".

Άρθρο 33

[Το άρθρο 33 του ν. 2810/2000, όπως η περίπτωση θ' της παρ. 2 προστέθηκε με το άρθρο 5 του ν. 3508/2006 (Α' 249), η παράγραφος 3 προστέθηκε με την περίπτωση α' της παρ. 14 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003 (Α'135) και, ακολούθως, αντικαταστάθηκε με την παρ. 28 του άρθρου 20 του ν. 3399/2005 (Α' 255) και η παράγραφος 5 αντικαταστάθηκε με την περίπτωση β' της παρ. 14 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003, αντικαθίσταται ως εξής από το άρθρο 7 του ν. 4015/2011 ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

Άρθρο 33 Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ)

«1. Η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΠΑΣΕΓΕΣ) είναι ιδεολογική και συντονιστική οργάνωση των Α.Σ.Ο και δεν έχει εμπορική ιδιότητα. Μέλη της ΠΑΣΕΓΕΣ είναι οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), που καταχωρίζονται στο μητρώο ΑΣΟ και Δ.Ο. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως ενεργοί, καθώς και οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ).»

[Η παρ. 1, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 51 παρ. 6 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 57 παρ. 1 του Ν. 4305/2014, ΦΕΚ Α 237/31.10.2014.]

2. Η ΠΑΣΕΓΕΣ:

α) Έχει περιφέρεια ολόκληρη την Ελληνική Επικράτεια και έδρα το δήμο που ορίζει το καταστατικό της.

β) Εκπροσωπεί τα μέλη της στο εσωτερικό και το εξωτερικό και επιμελείται για την τήρηση των συνεταιριστικών αρχών και την ανάπτυξη της συνεταιριστικής ιδέας.

γ) Ασκεί κάθε δραστηριότητα, που προάγει τις δραστηριότητες των ΑΣ. Δεν ενεργεί η ίδια πράξεις παραγωγής, διακίνησης ή εμπορίας αγροτικών προϊόντων και γεωργικών εφοδίων εν γένει.

δ) Για την εξυπηρέτηση των μελών της αναλαμβάνει την εκπόνηση μελετών, εργασιών, ερευνών και μπορεί να μετέχει σε κάθε διαγωνισμό για τη σύναψη συμβάσεων. Συνάπτει συμβάσεις έργου ή συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, που έχουν σχέση με την αγροτική γενικά και συνεταιριστική ειδικά ανάπτυξη.

ε) Ιδρύει εκπαιδευτικά κέντρα και συνεργάζεται με αναγνωρισμένα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα.

στ) Διαπραγματεύεται και συνάπτει συλλογικές συμβάσεις εργασίας και μετέχει στη διαιτητική ρύθμιση των συλλογικών διαφορών εργασίας, που αφορούν στο προσωπικό των ΣΑΟ.

ζ) Συντονίζει τις ενέργειες, που αφορούν στους ΑΣ και ενισχύει το έργο των μελών τους.

η) Γνωμοδοτεί ύστερα από αίτημα του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για θέματα, που αναφέρονται σε οικονομικές ενισχύσεις και κίνητρα, που παρέχονται στους ΑΣ, καθώς και επί σχεδίων νόμων, διαταγμάτων και αποφάσεων, που αφορούν στα μέλη της.

θ) Μπορεί, εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό της, να συμμετέχει σε νομικά πρόσωπα, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την πιστοποίηση αγροτικών προϊόντων και τροφίμων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

3. Θέματα σχετικά με το χρόνο σύγκλησης, τη συγκρότηση, λειτουργία και τις αρμοδιότητες, της γενικής συνέλευσης, του διοικητικού συμβουλίου της ΠΑΣΕΓΕΣ ρυθμίζονται από το καταστατικό της.

4. Η ΠΑΣΕΓΕΣ υποχρεούται να τηρεί μητρώο των μελών της, στο οποίο φυλάσσονται τα καταστατικά και κάθε άλλο στοιχείο σχετικό με τα μέλη της.

5. Η ετήσια εισφορά των μελών της ΠΑΣΕΓΕΣ προς αυτήν, καθώς και κάθε αύξηση ή μείωση του ύψους της καθορίζεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης.

6. Το καταστατικό της ΠΑΣΕΓΕΣ εγκρίνεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της.

«7. Η Γενική Συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ συγκροτείται από τους αντιπροσώπους των ενεργών αγροτικών συνεταιρισμών μελών της. Κάθε αγροτικός συνεταιρισμός εκλέγει στη γενική συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ έναν (1) αντιπρόσωπο εφόσον αριθμεί μέχρι 250 φυσικά πρόσωπα – μέλη ενεργών αγροτικών συνεταιρισμών μελών της, δύο (2) αντιπροσώπους εφόσον αριθμεί από 251 έως 500 και για κάθε επόμενο 500 μέλη συμπληρωμένα εκλέγεται ένας επιπλέον αντιπρόσωπος. Οι ΑΕΣ εκλέγουν έναν αντιπρόσωπο στη γενική συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ.

Εάν ο αριθμός των αντιπροσώπων, που εκλέγεται στη γενική συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ, υπερβαίνει τους τετρακόσιους (400), το καταστατικό της μπορεί να προβλέπει αντιπροσωπευτική γενική συνέλευση. Ο αριθμός των αντιπροσώπων στην αντιπροσωπευτική γενική συνέλευση δεν μπορεί να είναι κατώτερος των διακοσίων (200).»

[Η παρ. 7, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 61 παρ. 6 του Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 57 παρ. 1 του Ν. 4305/2014, ΦΕΚ Α 237/31.10.2014.]

«8. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλόγως και για την ΠΑΣΕΓΕΣ».

[Η παράγραφος 8 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ.6 του Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

[Το άρθρο 33, όπως είχε συμπληρωθεί και τροποποιηθεί με την παρ. 14 άρθρ. 18 Ν.3147/2003, άρθρο 5 Ν. 3508/2008 και με το άρθρ. 20 παρ. 28 Ν. 3399/2005, ΦΕΚ Α 255, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 7 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

«Άρθρο 34 Ποινικές διατάξεις

1. Τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή υπάλληλος ΣΑΟ, αν:

α) Εν γνώσει του παρέχει στη γενική συνέλευση ή σε εκείνον που ασκεί την εποπτεία ή τον έλεγχο ψευδή στοιχεία ή αρνείται ή αποκρύπτει αληθή στοιχεία, γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν στην οικονομική κατάσταση τους.

β) Εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδείς ή εικονικές εγγραφές στα βιβλία τους ή συντάσσει ψευδείς ή εικονικούς ισολογισμούς.

γ) Αρνείται να παραδώσει ή αποκρύπτει από εκείνον που ασκεί έλεγχο ή εποπτεία, τα τηρούμενα στοιχεία ή βιβλία ή παρεμποδίζει με οποιονδήποτε τρόπο την άσκηση ελέγχου ή εποπτείας.

2. Με φυλάκιση από ένα (1) μήνα έως ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος διενεργεί έλεγχο ή εποπτεία στις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 οργανώσεις, αν κατά την άσκηση των καθηκόντων του παρέχει εν γνώσει του ψευδή στοιχεία ή αποκρύπτει ή αρνείται αληθή γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν στη διαχείριση ή στην οικονομική κατάσταση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 οργανώσεων και περιήλθαν σε γνώση του από τον έλεγχο ή την εποπτεία, που διενήργησε σε αυτές.

3. Τιμωρείται με φυλάκιση από ένα (1) μήνα έως ένα (1) έτος ή με χρηματική ποινή ή και με τις δύο ποινές, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος παρεμποδίζει τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου ή της γενικής συνέλευσης των μελών των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 οργανώσεων, με χρήση σωματικής βίας ή απειλής σωματικής βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης.

4. Τιμωρείται με φυλάκιση από ένα (1) μήνα έως ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος:

α) Ενεργεί πράξεις διοίκησης ή διαχείρισης ή ελέγχου μετά τη λήξη της θητείας του.

β) Ψηφίζει χωρίς δικαίωμα ή ψηφίζει πολλές φορές ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο μπορεί να προκαλέσει την παραγωγή μη γνήσιου αποτελέσματος εκλογής για την ανάδειξη διοικητικών συμβουλίων, οργάνων και αντιπροσώπων των ΣΑΟ και της ΠΑΣΕΓΕΣ.

5. Με τις ποινές της προηγούμενης παραγράφου τιμωρούνται τα Μέλη του, οι εκκαθαριστές και οι υπάλληλοι των συνεταιριστικών οργανώσεων της παραγράφου 1, στους οποίους μεταβίβασε το ΔΣ την άσκηση ορισμένων αρμοδιοτήτων του, για παράβαση των διατάξεων του νόμου ή του καταστατικού ή για ενέργειες που αντίκεινται στις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης ή για μη εκτέλεση σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό των καθηκόντων τους, καθώς και για την παράλειψη σύνταξης του ισολογισμού.»

15. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να κωδικοποιούνται και να αναριθμούνται οι διατάξεις του ν. 2810/2000.

[Το άρθρο 34 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 16 παρ.14 Ν.4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄
ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΡΑΤΟΥΣ

[Το άρθρο 35 (πλην της παρ. 18) καταργήθηκε με το άρθρο 20 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

***ΠΡΟΣΟΧΗ: Με την παράγραφο 4 άρθρου 14 Ν.4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011, ορίζεται ότι:

"4. Για τον υπολογισμό και την απόδοση στους παραπάνω φορείς της ενίσχυσης με βάση τα έσοδα που προέρχονται από την εισφορά του άρθρου 7 του ν. 3877/2010 και μέχρι την οριστική απόδοση του συνόλου της ενίσχυσης που προέρχεται από την εισφορά αυτής της διάταξης για τα έτη 2009 και 2010 εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 18 του άρθρου 35 του ν. 2810/2000 (Α΄ 61) οπότε και καταργούνται. Η παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 3877/2010 (Α΄ 160) καταργείται".

Άρθρο 36
Κίνητρα

[Το άρθρο 36 καταργήθηκε με το άρθρο 20 Ν. 4015/2011, ΦΕΚ Α 210/21.9.2011.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄
ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 37
Μητρώο - Φάκελοι Αγροτικών Συνεταιρισμών

1. Το βιβλίο Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών τηρείται στο Ειρηνοδικείο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 3.
2. Καθένας μπορεί να λαμβάνει γνώση των εγγραφών του βιβλίου Μητρώου και να παίρνει επικυρωμένα αντίγραφα ή αποσπάσματα από αυτό.
3. Η γραμματεία του Ειρηνοδικείου χορηγεί πιστοποιητικά για την ύπαρξη ή όχι ορισμένης εγγραφής.

Άρθρο 38
Προσωπικό Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

1. Το προσωπικό των Α.Σ.Ο. είναι:

α) Τακτικό, που διορίζεται σε θέσεις προβλεπόμενες από τον κανονισμό λειτουργίας τους και καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες της οργάνωσης.

β) Με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, που καλύπτει ειδικές, έκτακτες, εποχικές ή πρόσκαιρες ανάγκες της οργάνωσης.

2. Με κοινή Απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Γεωργίας ύστερα από γνώμη της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. και της Ο.Σ.Ε.Γ.Ο., ρυθμίζεται η υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων όλων των βαθμίδων και της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ."

[Το άρθρο 38 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 17 άρθρου 18 Ν. 3147/2003, ΦΕΚ Α 135/5.6.2003.]

Με την παρ.19 του αυτού άρθρου και νόμου ορίζεται ότι:

"19. Μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση του παρόντος εκδίδεται η υπουργική Απόφαση που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 38 του Ν. 2810/2000, όπως αυτό αντικαθίσταται με την παράγραφο 17 του παρόντος άρθρου. Με τη δημοσίευση της Απόφασης αυτής παύει να ισχύει η 27346/1990 κοινή Απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Εργασίας (ΦΕΚ 700 Β).

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 61 παρ.14 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014:

"14. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο της ΠΑΣΕΓΕΣ, που προβλέπεται στο άρθρο 51 της ΚΥΑ 52800/2006 των Υφυπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας -Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β΄ 1443), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 2810/2000, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 17 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003 και την παρ. 19 του ίδιου ως άνω άρθρου 18 του ν. 3147/2003, καταργείται από 14.2.2012".

"Άρθρο 39

Ισχύς των άρθρων 31, 44 και 47 του ν. 2169/1993 (ΦΕΚ 149 Α)

1. Οι διατάξεις των άρθρων 31, 44 και 47 του Ν. 2169/1993, όπως ισχύει, εξακολουθούν να ισχύουν. Όπου στους αναφερόμενους στα, άρθρα αυτά ειδικούς νόμους γίνεται παραπομπή στην ισχύουσα νομοθεσία, εφαρμόζεται ο παρών, όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 14, 16 και 17 του παρόντος όπως ισχύει, εφαρμόζονται και στις Αναγκαστικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις του άρθρου 47 του Ν. 2169/1993."

[Το άρθρο 39 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.18 άρθρ.18 Ν.3147/2003, ΦΕΚ Α 135/5.6.2003. Με την παρ.20 του αυτού άρθρου και νόμου ορίζεται ότι:

Άρθρο 40
Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού υφιστάμενες Α.Σ.Ο. κάθε βαθμίδας και η ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. έχουν υποχρέωση, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) ετών, από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, να προσαρμόσουν τα καταστατικά τους στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Η προσαρμογή γίνεται με Απόφαση της γενικής συνέλευσης των μελών τους που λαμβάνεται με την Απαρτία και πλειοψηφία της παραγράφου 1 των άρθρων 11 και 12 αντιστοίχως και αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού, που εγκρίνεται από το αρμόδιο δικαστήριο.

Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται μέχρι ένα (1) έτος, με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Μετά την πάροδο της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου οι Α.Σ.Ο. κάθε βαθμού που δεν προσαρμόσαν το καταστατικό τους, σύμφωνα με τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου, διαλύονται με Απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου, μετά από αίτηση παντός έχοντος έννομο συμφέρον ή της εποπτεύουσας αρχής.

3. Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί που κατά την έναρξη ισχύος του νόμου λειτουργούν με λιγότερα από τα προβλεπόμενα στο νόμο αυτόν Μέλη εξακολουθούν τη λειτουργία τους, κατά παρέκκλιση της διατάξεως της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του νόμου αυτού.

4. Στις Αρχαιρεσίες, για την εκλογή συλλογικών οργάνων των Α.Σ.Ο. κάθε βαθμίδας και της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ., καθώς και των αντιπροσώπων των Α.Σ.Ο. σε συνεταιριστικές οργανώσεις ανώτερης βαθμίδας και στην ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ., που θα διεξαχθούν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού μέχρι την προσαρμογή των καταστατικών τους σύμφωνα με την παράγραφο 1, εφαρμόζονται οι διατάξεις των καταστατικών, με εξαίρεση τα θέματα που ρυθμίζουν οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 15 του νόμου αυτού, οι οποίες υπερισχύουν των διατάξεων των καταστατικών. Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το μισό (1/2) του όλου αριθμού των μελών του εκλεγόμενου οργάνου ή των αντιπροσώπων.

5. Η θητεία των μελών των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων κάθε βαθμίδας, των κοινοπραξιών αυτών και της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ., καθώς και των αντιπροσώπων, λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Με Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί μέχρι έξι (6) ακόμη μήνες.

Άρθρο 41
Καταργούμενες διατάξεις

Κάθε διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή που αναφέρεται και ρυθμίζει θέματα ρυθμιζόμενα ειδικά από αυτόν καταργείται.

Άρθρο 42
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2000.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Μ. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2000
Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘ. 4015 (ΦΕΚ Α 210 /21.9.2011)

Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις συλλογικές οργανώσεις και την επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου - Οργάνωση της εποπτείας του Κράτους

[Όπως τροποποιήθηκε από τους νόμους

4062/2012, ΦΕΚ Α 70/30.3.2012

4072/2012, ΦΕΚ Α 86/11.4.2012

4099/2012, ΦΕΚ Α 250/2012.2012

4138/2013, ΦΕΚ Α 72/19.3.2013

4171/2013, ΦΕΚ Α 166/23.7.2013

4203/2013, ΦΕΚ Α 235/1.11.2013

4224/2013, ΦΕΚ Α 288/31.12.2013

4262/2013, ΦΕΚ Α 114/10.5.2014

4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014

4282/2014, ΦΕΚ Α 182/29.8.2014

4305/2914, ΦΕΚ Α 237/31.10.2014

4315/2013, ΦΕΚ Α 269/24.12.2014

(Ανεπίσημη κωδικοποίηση για τις μεταβολές μέχρι 31.12.2014)

[Με τη παρ. 3α περ. ββ' του άρθρου τρίτου του Ν. 4171/2013 (ΦΕΚ Α 166/23.7.2013) ορίζεται ότι: α) Καταργούνται, από τότε που ίσχυσαν, οι διατάξεις του ν. 4015/2011 και του ν. 2810/2000 (Α 61), όπως αυτές ισχύουν, που αφορούν τις Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ).

Ειδικότερα από τις 21.9.2011:

"ββ) Διαγράφονται οι συντομογραφίες «ΟΠ» και «Ο.Π.», όπου αυτές αναφέρονται στο σύνολο των διατάξεων του ν. 4015/2011, και από την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2810/2000, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4015/2011. Ομάδες Παραγωγών που τυχόν αναγνωρίστηκαν ή/και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4015/2011, εξακολουθούν να εφαρμόζουν τις ανωτέρω διατάξεις, μόνο για την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων και οποιωνδήποτε άλλων δραστηριοτήτων έχουν τυχόν αναλάβει, και μέχρι την ολοκλήρωση αυτών."]

[Με το άρθρο 61 παρ.11 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014, ορίζεται ότι:

"Στο σύνολο των διατάξεων του ν. 4015/2011, όπως ισχύει, οι λέξεις: «Συλλογική Αγροτική Οργάνωση» (ΣΑΟ), αντικαθίστανται από τις λέξεις: «Αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση» (ΑΣΟ), όπου αυτές αναφέρονται και στην αντίστοιχη κλίση που αυτές απαντώνται".]

[Οι ανωτέρω διαγραφές και τροποποιήσεις έχουν εισαχθεί στην ανεπίσημη κωδικοποίηση που ακολουθεί. Οι τροποποιήσεις του νόμου 2810/2000, που έχει θεσπίσει ο νόμος 4015/2011, μαζί με τις τροποποιήσεις που τις ακολούθησαν μέχρι την 31.12.2014, έχουν μεταφερθεί στον νόμο 2810/2000.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

«Άρθρο 1 Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού:

α) Μητρώο είναι η συμβατική ή ηλεκτρονική βάση δεδομένων, η οποία ενημερώνεται και επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα,

β) Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις (ΑΣΟ) είναι:

αα) οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ),

ββ) οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ).

γ) Αγροτικός Συνεταιρισμός (ΑΣ) είναι κάθε αγροτικός συνεταιρισμός, ο οποίος λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2810/2000.

δ) Οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ): Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί συνιστούν μεταξύ τους Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις του άρθρου 6 του παρόντος νόμου.

ε) Δημοπρατήριο είναι μια συμβατικά ή ψηφιακά οργανωμένη αγορά αγροτικών προϊόντων, στο πλαίσιο της

οποίας οι παραγωγοί προσφέρουν τα προϊόντα αυτά σε ενδιαφερόμενους αγοραστές με ελεύθερα διαπραγματεύσιμες τιμές, ενώ η διαπραγμάτευση, η διαμόρφωση της τελικής τιμής ανά προϊόν, οι σχετικές πωλήσεις και οι πληρωμές λαμβάνουν χώρα εντός και δια του Δημοπρατηρίου.

στ) «Καλάθι της Περιφέρειας» είναι το επιχειρησιακό πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης κάθε Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, με αντικείμενο τη χρηματοδότηση υπηρεσιών και υποδομών σχετικά με την τυποποίηση, την πιστοποίηση, την εμπορία και τις εξαγωγές αγροτικών προϊόντων της Περιφέρειας.»

[Το άρθρο 1, όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ. 3α άρθρου τρίτου του Ν. 4171/2013 (ΦΕΚ Α 166/23.7.2013), αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ.1 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

«Άρθρο 2

Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Διεπαγγελματικών Οργανώσεων

1. Για την άσκηση της κρατικής εποπτείας επί των ΑΣΟ και των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (ΔΟ), συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Διεπαγγελματικών Οργανώσεων» (στο εξής Μητρώο), το οποίο αποτελεί συμβατική ή ηλεκτρονική βάση δεδομένων. Στο Μητρώο αυτό καταχωρίζονται σε ειδικές αντίστοιχες κατηγορίες οι ΑΣΟ και οι ΔΟ. Στο Μητρώο εγγράφεται και η Πανελλήνια Συνομο-σπονδία Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΠΑΣΕΓΕΣ). Επίσης στο Μητρώο εγγράφονται οι διατηρούμενες αναγκαστικές συνεταιριστικές οργανώσεις.

2. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται η μορφή, το περιεχόμενο, η διαδικασία καταγραφής σε αυτό, καθώς και η τήρηση του Μητρώου.

3. Για τις ανάγκες τήρησης και λειτουργίας του Μητρώου λειτουργεί στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διοικητική μονάδα με την ονομασία «Τμήμα Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, Ομαδικών Δραστηριοτήτων και Παρακολούθησης Εφαρμογής Εθνικής και Ενωσιακής Νομοθεσίας» (στο εξής Εποπτική Αρχή).

4. Για τις ανάγκες τήρησης του Μητρώου και εφαρμογής των διατάξεων περί εποπτείας, ελέγχου και εφαρμογής μέτρων εξυγίανσης των ΑΣΟ ιδρύεται πενταμελές Γνωμοδοτικό Επιστημονικό Συμβούλιο Εποπτείας Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (στο εξής Συμβούλιο), το οποίο εισηγείται προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τα παραπάνω θέματα. Στο Συμβούλιο συμμετέχουν ειδικοί επιστήμονες, με συνεταιριστική παιδεία, γνώση και εμπειρία.

Το Συμβούλιο αποτελείται από τον Προϊστάμενο της Εποπτικής Αρχής, τρία μέλη τα οποία υποδεικνύονται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ένα μέλος που υποδεικνύεται από την ΠΑΣΕΓΕΣ.

Χρέη γραμματέα ασκεί υπάλληλος της Εποπτικής Αρχής. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και είναι άμισθα.»

[Το άρθρο 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ.2 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

Άρθρο 3

Βασικές αρχές λειτουργίας και αξιολόγησης των Αγροτικών Συνεταιρισμών

«1. Η Εποπτική Αρχή αξιολογεί τους ΑΣ, σύμφωνα και με το άρθρο 4, εποπτεύει τη σύννομη λειτουργία τους και τους βοηθά στο έργο τους. Ελέγχει επίσης την καταβολή της αξίας των συνεταιριστικών μερίδων, την τήρηση των διατάξεων των νόμων, του καταστατικού και των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων και την τήρηση των βιβλίων που απαιτεί ο νόμος αυτός. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατόπιν γνώμης του Συμβουλίου καθορίζονται ο τρόπος άσκησης της εποπτείας της Εποπτικής Αρχής, οι υποχρεώσεις των ΑΣ προς αυτήν ιδίως για την παροχή εγγράφων ή άλλων αναγκαίων για την άσκηση της εποπτείας στοιχείων και πληροφοριών, οι τυχόν επιβαλλόμενες διοικητικές κυρώσεις σε αυτές και κάθε σχετικό θέμα.»

[Η παρ.1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ.3 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

2. Οι ΑΣ απαλλάσσονται από την υποχρέωση εγγραφής τους στα Εμπορικά Επιμελητήρια της περιφέρειας τους και στο Μητρώο Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων, Εφοδίων και Εισροών.

Άρθρο 4

Καταχώριση στο Μητρώο και αξιολόγηση των ΑΣ

1. Οι ΑΣ, αφού αξιολογηθούν σύμφωνα με την παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου, καταχωρίζονται στο Μητρώο. Για την καταγραφή στο Μητρώο αξιοποιούνται τα βιβλία που τηρούνται στα κατά τόπους Ειρηνοδικεία, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 2810/ 2000. Οι ΑΣ καταχωρίζονται στο Μητρώο σε δύο αξιολογικές κατηγορίες ως: α) ενεργοί ΑΣ και β) ανενεργοί ΑΣ.

«2. Η αξιολόγηση των ΑΣ γίνεται ετησίως και σύμφωνα με τις τακτικές ετήσιες δηλώσεις, που αυτές υποβάλλουν και εκδίδεται σχετική απόφαση από την Εποπτική Αρχή, η οποία γνωστοποιείται στον αξιολογούμενο. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Συμβουλίου, καθορίζονται με κάθε λεπτομέρεια τα ειδικότερα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο 1 για την αξιολόγηση των ΑΣ, ο τύπος και το ακριβές περιεχόμενο των αιτήσεων της πρώτης εγγραφής και των τακτικών ετήσιων δηλώσεων, τα έγγραφα και δικαιολογητικά που επισυνάπτονται σε αυτές και η διαδικασία συμβατικής ή ηλεκτρονικής υποβολής τους. Με την ίδια απόφαση, μπορεί να ορίζεται και παράβολο για κάθε αίτηση, που υποβάλλεται στο μητρώο. Η υποβολή των τακτικών ετήσιων δηλώσεων διενεργείται το αργότερο έως την 30ή Μαρτίου εκάστου έτους. Οι αξιολογούμενοι, εφόσον δεν συμφωνούν με την απόφαση αξιολόγησης, έχουν δικαίωμα ένστασης, ενώπιον του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εντός προθεσμίας ενός μηνός από τη γνωστοποίηση της απόφασης της Εποπτικής Αρχής. Ο Υπουργός αποφαινεται επί της ενστάσεως εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών.

3. Με την αίτηση πρώτης εγγραφής, οι ΑΣ υποχρεούνται να προσκομίσουν στην Εποπτική Αρχή:

α) αντίγραφο του καταστατικού τους και βεβαίωση εγγραφής του στα οικεία βιβλία του αρμόδιου Δικαστηρίου,

β) ετήσιο κύκλο εργασιών κατά την τελευταία τριετία με βάση τους ισολογισμούς, λογαριασμούς και αποτελέσματα χρήσης των τελευταίων τριών ετών ή των ετών λειτουργίας του, αν ο ΑΣ έχει ιδρυθεί μέσα στην τελευταία τριετία,

γ) αριθμό μελών, σύμφωνα με βιβλίο μητρώου μελών,

δ) πρακτικό των αρχαιρεσιών για την ανάδειξη των διοικητικών οργάνων του ΑΣ. Η ακρίβεια των παραπάνω στοιχείων, που προσκομίζονται από κάθε συνεταιρισμό, επαληθεύεται από την Εποπτική Αρχή και με βάση την πληρότητά τους συντάσσεται κατάλογος όσων εκπληρώνουν και τα τέσσερα κριτήρια, οπότε χαρακτηρίζονται, ως ενεργοί. Όσοι δεν εκπληρώνουν τα κριτήρια χαρακτηρίζονται ως ανενεργοί, κατά την πρώτη εγγραφή.

4. Οι ΑΣ, οι οποίες για δύο (2) συνεχόμενες αξιολογήσεις καταχωρίζονται στο Μητρώο ως ανενεργοί, λύνονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μετά από εισήγηση της Εποπτικής Αρχής και του Συμβουλίου. Μετά τη λύση του ΑΣ ακολουθεί η διαδικασία της εκκαθάρισης, σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 του ν. 2810/2000, όπως ισχύει. Η διαδικασία της εκκαθάρισης πρέπει να ολοκληρώνεται το αργότερο εντός δύο (2) ετών. Εάν συντρέχει σπουδαίος λόγος, το Δικαστήριο, κατόπιν αιτήσεως παντός έχοντος έννομο συμφέρον, δύναται να παρατείνει το χρόνο της εκκαθάρισης.»

[Οι παράγραφοι 2, 3 και 4 αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 61 παρ.4 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

[Η παρ.5 καταργήθηκε με το άρθρο 34α του Ν. 4282/2014 (ΦΕΚ Α` 182/29/08/2014)]

Άρθρο 5

[Το άρθρο 5 καταργήθηκε, από τότε που ίσχυσε (21.9.2011), με την παρ.3α περ. αα' του άρθρου 3 του Ν. 4171/2013 (ΦΕΚ Α 166/23.7.2013)]

«Άρθρο 6

Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις

Οι ΑΣ μπορούν να συνιστούν μεταξύ τους Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ), οι οποίες είναι ανώνυμες εταιρείες. Οι μετοχές των εταιρειών αυτών είναι πάντοτε ονομαστικές. Σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών δικαίωμα προτίμησης έχουν οι συμμετέχουσες στην εταιρεία συνεταιριστικές οργανώσεις. Ουδείς μέτοχος μπορεί να αποκτήσει μετοχές πέραν του 20% του συνολικού αριθμού των μετοχών της ΑΕΣ. Σε περίπτωση που οι μέτοχοι είναι λιγότεροι από πέντε, ουδείς μέτοχος μπορεί να αποκτήσει μετοχές πέραν του 50% του συνολικού αριθμού των μετοχών της ΑΕΣ. Σε μία ΑΕΣ μπορεί να συμμετέχει και άλλη ΑΕΣ. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, και αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι ΑΕΣ

εγγράφονται και στο Μητρώο των ΑΣΟ με τον Αριθμό Μητρώου Ανωλύμων Εταιρειών και των λοιπών στοιχείων, που θα καθορίσει η απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου.»

[Το άρθρο 6 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ.5 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

Άρθρο 7

[Βλ. Ν. 2810/2000, αρ. 33, «Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ)»]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΟΥΣ

Άρθρο 8

Διεπαγγελματικές οργανώσεις

Το άρθρο 1 του ν. 2732/1999 (Α154) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Διεπαγγελματικές οργανώσεις, σύμφωνα με το νόμο αυτόν, είναι τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που συνιστώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα από τους εκπροσώπους του συνόλου ή αντιπροσωπευτικού μέρους των ΑΣΟ, διαφόρων οικονομικών και επαγγελματικών οργανώσεων, ενώσεων ή φορέων που εκπροσωπούν όσους ασκούν δραστηριότητες σχετικές με την παραγωγή ή/και τη μεταποίηση ή/και την εμπορία και κατά περίπτωση την τυποποίηση ή τη διανομή αγροτικών προϊόντων και γενικά αγαθών του αγροτικού, αγροτοδια-τροφικού, δασικού, κτηνοτροφικού, αλιευτικού και κάθε άλλου συναφούς τομέα αγροτικής παραγωγής, αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Οι Διεπαγγελματικές οργανώσεις, που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα, μπορεί να αναγνωρίζονται ύστερα από αίτησή τους, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του οικείου Υπουργείου, μόνο σε εθνικό επίπεδο, ανά κοινή ομάδα ομοειδών προϊόντων ή ανά προϊόν, εφόσον δραστηριοποιούνται μέσα στο πλαίσιο των κανόνων που ισχύουν κάθε φορά από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία και αποσκοπούν κυρίως σε μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες δραστηριότητες:

α) Στη συμβολή, το σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και την εφαρμογή της στρατηγικής και των πολιτικών ανάπτυξης όλων των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και γενικότερα στη θεσμική στήριξη των προϊόντων στις αγορές.

β) Στον καθορισμό ειδικών θεμάτων και την προώθηση σύναψης συμφωνιών μεταξύ των μελών τους για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα ή για ορισμένη γεωγραφική περιοχή ή για την αντιμετώπιση συγκυριακών αναγκών, ιδίως με την κατάρτιση διεπαγγελματικών συμφωνιών ή κανόνων δράσης ή δεοντολογίας ή την εφαρμογή εναρμονισμένων πρακτικών εφόσον αυτές δεν αντιβαίνουν στην εθνική ή κοινοτική νομοθεσία.

γ) Στη συμβολή, την οργάνωση και τη διαχείριση των αγορών με διαφάνεια, καλύτερη προσαρμογή των προϊόντων σε προγράμματα ποιοτικής βελτίωσής τους και καλύτερο συντονισμό της διάθεσής τους.

δ) Στην ενίσχυση των μέτρων για την ασφάλεια των προϊόντων του αγροδιατροφικού κυρίως τομέα, ιδιαίτερα με ελέγχους των προϊόντων, χάριν της προστασίας των χρηστών και των καταναλωτών και στην ορθή διαχείριση των σημάτων ποιότητας, που χορηγούνται από τον Οργανισμό Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων (Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π.).

ε) Στην ανάπτυξη ερευνών, βελτίωση των γνώσεων, συγκέντρωση πληροφοριών, για τον προσανατολισμό της παραγωγής σε προϊόντα που ανταποκρίνονται περισσότερο στις ανάγκες της αγοράς, τις προτιμήσεις και τις προσδοκίες των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά την ποιότητα των προϊόντων, την προστασία των εδαφών και υδάτων και γενικά το σεβασμό του περιβάλλοντος.

στ) Στην προώθηση, προβολή και προστασία της βιολογικής γεωργίας και των ονομασιών προέλευσης, των γεωγραφικών ενδείξεων και των σημάτων ποιότητας.

3. Μόνο μια διεπαγγελματική οργάνωση μπορεί να αναγνωριστεί σε εθνικό επίπεδο ανά ομάδα ομοειδών προϊόντων ή ανά προϊόν. Οι αναγνωρισμένες διεπαγγελματικές οργανώσεις εγγράφονται στο Μητρώο.

4. Η εποπτεία και ο έλεγχος των αναγνωρισμένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, διεπαγγελματικών οργανώσεων ανήκει στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ασκείται με την εγγραφή τους στο Μητρώο του παρόντος νόμου.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται:

α) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την αναγνώριση των διεπαγγελματικών οργανώσεων σε εθνικό επίπεδο, οι κατά περίπτωση ειδικότεροι σκοποί και δραστηριότητές τους, οι κανόνες της δράσης τους, οι υποχρεώσεις τους έναντι της Εποπτικής Αρχής, το περιεχόμενο και ο τρόπος άσκησης της εποπτείας και του ελέγχου αυτών, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους επιτρέπεται ή επιβάλλεται η προσωρινή ή οριστική ανάκληση της πράξης αναγνώρισης τους ή η επιβολή άλλων κυρώσεων.

β) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την κήρυξη ως δεσμευτικών των διεπαγγελματικών συμφωνιών, κανόνων και εναρμονισμένων πρακτικών στα μέλη των αναγνωρισμένων διεπαγγελματικών οργανώσεων και για την επέκταση της δεσμευτικότητας αυτής και σε μη μέλη τους στις περιπτώσεις που επιτρέπεται από την κοινοτική νομοθεσία.

γ) Κάθε άλλο συναφές θέμα για την αποτελεσματική λειτουργία των διεπαγγελματικών οργανώσεων.

6. Το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας μπορεί με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του, να χρηματοδοτεί Διεπαγγελματικές οργανώσεις που υποβάλουν σχετικό αίτημα, με σκοπό την ενίσχυση του έργου τους.»

Άρθρο 9 Αγροδιατροφικές συμπράξεις της Περιφέρειας

1. Με πρωτοβουλία των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας μπορεί να συνιστώνται αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες με σκοπό:

α) Την ανάδειξη, προβολή και προώθηση των διατροφικών προϊόντων που παράγονται στα διοικητικά όρια της κάθε Περιφέρειας.

β) Την παροχή υπηρεσιών τεκμηρίωσης, υποστήριξης και προώθησης των «καλαθιών της περιφέρειας».

Οι εταιρείες του άρθρου αυτού φέρουν επωνυμίες στις οποίες περιλαμβάνονται οπωσδήποτε ο όρος «Αγροδιατροφική Σύμπραξη», συνοδευόμενος από το όνομα της οικείας Περιφέρειας. Σε νησιά, η πρωτοβουλία ίδρυσης μπορεί να ανήκει στον αντίστοιχο Δήμο, οπότε στην επωνυμία της αντίστοιχης εταιρείας, μετά τον όρο «Αγροδιατροφική Σύμπραξη», αναφέρεται το όνομα της νήσου.

«2. Για την ίδρυση των εταιρειών του άρθρου αυτού μπορεί να συμπράττουν:

α) Η οικεία Περιφέρεια.

β) Οι δήμοι της οικείας κάθε φορά Περιφέρειας.

γ) Οι Συλλογικές Αγροτικές Οργανώσεις της Περιφέρειας.

δ) Φορείς της βιομηχανίας, του εμπορίου, του τουρισμού, της εστίασης και των καταναλωτών (νομικά και φυσικά πρόσωπα), που δραστηριοποιούνται στην οικεία Περιφέρεια και στο χώρο των διατροφικών αγροτικών προϊόντων.

ε) Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα, τα οποία εδρεύουν στην οικεία Περιφέρεια ή δραστηριοποιούνται σε γνωστικά και ερευνητικά πεδία σχετικά με το σχετικό κάθε φορά «καλάθι της Περιφέρειας».

[Η παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω, από τότε που ίσχυσε, με τη παρ.1α του άρθρου 3 του Ν. 4171/2013 (ΦΕΚ Α 166/23.7.2013)]

3. Το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας μπορεί με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του, να χρηματοδοτεί Αγροδιατροφικές συμπράξεις της Περιφέρειας, που υποβάλουν σχετικό αίτημα, με σκοπό την ενίσχυση του έργου τους.

Άρθρο 10
Συμβάσεις μελλοντικής πώλησης αγροτικών προϊόντων

1. Με ιδιωτικές γραπτές συμβάσεις βεβαίας χρονολογίας μπορεί να ρυθμίζεται η μελλοντική πώληση αγροτικών προϊόντων. Οι ΑΣΟ του παρόντος νόμου μπορούν να συνάπτουν τις συμβάσεις του άρθρου αυτού για λογαριασμό των μελών τους. Στις σχετικές συμβάσεις πρέπει να περιλαμβάνονται οπωσδήποτε:

α) Το είδος και ο συνολικός όγκος των προς πώληση αγροτικών προϊόντων

β) Η ελάχιστη χρονική διάρκεια ισχύος, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα έτος.

γ) Ο τρόπος συλλογής, φύλαξης και συντήρησης των αγροτικών προϊόντων, καθώς και η ποιότητα τους με βάση ποικιλίες ή συναφείς πιστοποιήσεις.

δ) Η τιμή του προϊόντος.

ε) Ο τρόπος και ο χρόνος πληρωμής,

στ) Οι λόγοι και ο τρόπος καταγγελίας.

ζ) Ο Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.), καθώς και ο Ειδικός Αριθμός Εγγραφής (Ε.Α.Ε.) στο Μητρώο Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων.

η) Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής κατά το άρθρο 457 Κ.Πολ.Δ..

Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να καθορίζονται ο τύπος και το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων ανά γεωργικό προϊόν, το οποίο κασιχύει κάθε αντίθετης βούλησης των συμβαλλομένων.

2. Αν οι Συμβάσεις μελλοντικής πώλησης αγροτικών προϊόντων δεν πληρούν το ελάχιστο περιεχόμενο, όπως αυτό καθορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, επιβάλλεται υποχρεωτικά στους αγοραστές διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ για κάθε παράλειψη ενός από τα αναφερόμενα σε αυτή στοιχείων και μέχρι ογδόντα χιλιάδες (80.000) ευρώ συνολικά με απόφαση του προϊσταμένου του υποτομέα Γεωργίας της οικείας Περιφέρειας ύστερα από καταγγελία του εκάστοτε συμβαλλόμενου παραγωγού.

3. Η εκ μέρους του αγοραστή μη πληρωμή του συμφωνηθέντος τιμήματος κατά τη δέλη ημέρα και κατά τους όρους της σύμβασης τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Για την άσκηση της ποινικής δίωξης απαιτείται έγκληση.

4. Απαγορεύεται ρητά η μεταπώληση, η με οποιονδήποτε τρόπο μεταβίβαση και η διαπραγμάτευση των συμβολαίων του άρθρου αυτού σε δημοπρατήρια, χρηματαγορές ή χρηματιστήρια εμπορευμάτων της Ελλάδας ή του εξωτερικού. Η παραβίαση της διάταξης αυτής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Η ποινική δίωξη κατά παντός υπευθύνου διενεργείται αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 11
Δημοπρατήρια αγροτικών προϊόντων

1. Τα Δημοπρατήρια αγροτικών προϊόντων οργανώνονται και διοικούνται ως ανώνυμες εταιρείες, στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, οι κατά τόπον αρμόδιες Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις και Ο.Τ.Α., ιδιώτες, καθώς και το Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στις ανώνυμες εταιρείες δημοπρατηρίων μετέχουν επίσης επιμελητήρια και ενδιαφερόμενοι ιδιώτες. Οι φορείς της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οι ΑΣΟ πρέπει να ελέγχουν τουλάχιστον το 51 % του μετοχικού τους κεφαλαίου. Οι ιδιώτες παραγωγοί και οι συνεταιρισμοί μπορεί να διαθέτουν τα προϊόντα τους δια των δημοπρατηρίων. Οι διαθέτες μπορεί να υπογράφουν πολυετή συμβόλαια διάθεσης της παραγωγής τους με το δημοπρατήριο με όρους και εγγυήσεις που συμφωνούνται ή το τελευταίο έχει ορίσει από πριν. Τα δημοπρατήρια διαθέτουν τα αγροτικά προϊόντα που διακινούνται μέσω αυτών, εφόσον έχει προηγηθεί διαλογή και τυποποίηση των προϊόντων αυτών.

2. Στα δημοπρατήρια προσέρχονται πωλητές αγροτικών προϊόντων που κατέχουν την προβλεπόμενη κάθε φορά άδεια πώλησης, καθώς και έμποροι, οι οποίοι έχουν προηγουμένως εγγραφεί στο Μητρώο Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων, εφοδίων και εισροών, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του ν. 3955/2011 (Α' 89). Η εκκαθάριση των διενεργούμενων από τα δημοπρατήρια εμπορικών πράξεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η εξόφληση των παραγωγών των αγροτικών προϊόντων, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες από τη διάθεση των προϊόντων αυτών μέσω των δημοπρατηρίων. Η παραβίαση της προθεσμίας εξόφλησης των παραγωγών επιφέρει τις διοικητικές κυρώσεις και φορολογικές συνέπειες του άρθρου 6 του ν. 3955/2011.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να αποφασίζεται η ίδρυση δημοπρατηρίων, όχι περισσότερων από δύο σε κάθε Περιφέρεια. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η αρχική σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου και οι διατάξεις του καταστατικού τους.

4. Τα δημοπρατήρια εποπτεύονται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η εποπτεία αφορά στην τήρηση των διατάξεων του καταστατικού του κάθε δημοπρατηρίου, με σκοπό τη σταθερότητα των τιμών των αγροτικών προϊόντων, τη διαφάνεια και την ασφάλεια των σχετικών συναλλαγών και ιδίως την προστασία του αγροτικού εισοδήματος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται θέματα σχετικά με την άσκηση της εποπτείας αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΑ ΥΠΕΡ ΑΣΟ

Άρθρο 12 Δικαίωμα πρόσβασης

1. Μόνον καταχωρισμένοι στο Μητρώο ως Ενεργοί ΑΣ, καθώς και οι ΑΕΣ, που επίσης έχουν αναγνωρισθεί και καταχωρισθεί στο Μητρώο, έχουν Δικαίωμα πρόσβασης στις παροχές και στα κίνητρα του συγκεκριμένου νόμου, καθώς και των εκάστοτε αναπτυξιακών νόμων.

2. Οι ΑΣΟ του παρόντος νόμου έχουν Δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα αναπτυξιακά προγράμματα, τα οποία προκηρύσσονται από το Ελληνικό Δημόσιο ή για λογαριασμό του και χρηματοδοτούνται από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους.

Άρθρο 13 Αναπτυξιακά κίνητρα υπέρ ΑΣΟ

1. Οι ΑΣΟ δικαιούνται ενίσχυση από το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας (ΤΓΚ) για τα επιχειρησιακά προγράμματα προώθησης των προϊόντων τους. Επίσης, μπορεί να χρηματοδοτούνται κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας τους και μέχρι να εγκριθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα επιχειρησιακά τους προγράμματα με σκοπό την ολική ή μερική κάλυψη των εξόδων εγκατάστασης και λειτουργίας. Οι ΑΣΟ χρηματοδοτούνται από το ΤΓΚ αφού υποβάλλουν αναλυτικό πρόγραμμα εργασιών και κόστους. Οι χρηματοδοτήσεις της παραγράφου αυτής υλοποιούνται με ειδικά αιτιολογημένες αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου του ΤΓΚ.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να καθορίζονται κίνητρα για τη συγχώνευση, την ανάπτυξη, καθώς και τη μετατροπή των ΑΣΟ, οι οποίες έχουν εγγραφεί στο Μητρώο. Τα κίνητρα αυτά πρέπει να ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες του συνεταιριστικού θεσμού και στην ανάγκη ανάδειξης του εγγενούς δυναμικού του αγροτικού χώρου. Τα κίνητρα μπορεί να αναφέρονται στις επενδύσεις, στην ανάπτυξη των ΑΣΟ, στην απόκτηση και κατάρτιση στελεχών, στην επιλεξιμότητα για ανάθεση έργων και στην ενθάρρυνση ανάληψης πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων επ' ωφελεία των μελών τους.

Άρθρο 14 Χρηματοδότηση της ΠΑΣΕΓΕΣ και Αγροτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων

1. Στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να εγγράφεται κάθε χρόνο πίστωση για την οικονομική ενίσχυση της ΠΑΣΕΓΕΣ, που διατίθεται από αυτήν αποκλειστικά για δαπάνες συνεταιριστικής εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης ή επιμόρφωσης αιρετών στελεχών ή υπαλλήλων των

ΑΣ με βάση τον ετήσιο προϋπολογισμό της. Η ΠΑΣΕΓΕΣ υποχρεούται να υποβάλει στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο τέλος κάθε έτους λογαριασμό, από τον οποίο θα προκύπτει ότι το κονδύλι της συγκεκριμένης οικονομικής ενίσχυσης διατέθηκε για την εκπλήρωση των αναφερόμενων στο προηγούμενο εδάφιο σκοπών. Ποσά που διατέθηκαν κατά παράβαση όσων ορίζονται στο παρόν άρθρο αναζητούνται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

2. Η ΠΑΣΕΓΕΣ ενισχύεται οικονομικά από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) με την καταβολή σε αυτή κάθε χρόνο ποσοστού δύο τοις εκατό (2%) από τα έσοδα του, που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7 του ν. 3877/2010 (Α' 160). Το συνολικό ποσό της οικονομικής ενίσχυσης του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) ευρώ.

3. Από τα ίδια έσοδα της προηγούμενης παραγράφου επιχορηγείται μία ενιαία και ενωτική Συνομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων, σύμφωνα με τις οικονομικές δυνατότητες του Οργανισμού. Το συνολικό ποσό της οικονομικής ενίσχυσης του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει για το σύνολο των αποδεκτών το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ. Η οικονομική ενίσχυση καταβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μέσα στο πρώτο εξάμηνο κάθε έτους, με βάση τα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν κατά τον προηγούμενο χρόνο από τον ΕΛ.Γ.Α. σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη. Για τις οικονομικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου προς τις υφιστάμενες συνδικαλιστικές οργανώσεις, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 3698/2008, δεν αναζητούνται δικαιολογητικά που προβλέπονταν από τις διατάξεις αυτές και ο υπολογισμός της οικονομικής ενίσχυσης λαμβάνει χώρα με το ποσοστό που προέβλεπε η παρ. 18 του άρθρου 35 του ν. 2810/2000 πριν την τροποποίηση της ανωτέρω διάταξης με την προαναφερόμενη διάταξη του ν. 3698/2008. Αποκλειστικά για την επιχορήγηση με βάση τα έσοδα του 2011 δίδεται ποσοστό 0,60% στη ΓΕΣΑΣΕ και 0,40% στη ΣΥΔΑΣΕ. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει ενιαία και ενωτική Συνομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων και για τις μεταγενέστερες ενισχύσεις, αυτές χορηγούνται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στη Συνομοσπονδία που βάσιμα επιδίωξε τη συνένωση του συνόλου των σχετικών οργανώσεων, άλλως δεν επιχορηγούνται.

4. Για τον υπολογισμό και την απόδοση στους παραπάνω φορείς της ενίσχυσης με βάση τα έσοδα που προέρχονται από την εισφορά του άρθρου 7 του ν. 3877/2010 και μέχρι την οριστική απόδοση του συνόλου της ενίσχυσης που προέρχεται από την εισφορά αυτής της διάταξης για τα έτη 2009 και 2010 εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 18 του άρθρου 35 του ν. 2810/2000 (Α' 61) οπότε και καταργούνται. Η παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 3877/2010 (Α' 160) καταργείται.

Άρθρο 15 Φορολογικά κίνητρα υπέρ ΑΣΟ

1. Τα καταστατικά των ΑΣΟ και οι τροποποιήσεις τους δεν υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου ή σε οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου ή υπέρ τρίτου.

«2. Διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, που παρέχουν κάθε φορά διευκολύνσεις ή απαλλαγές από φόρους, τέλη χαρτοσήμου ή άλλα υπέρ του Δημοσίου τέλη, εισφορές ή δικαιώματα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των συμβολαιογράφων για τη συγχώνευση και μετατροπή επιχειρήσεων, εφαρμόζονται και στις ΑΣΟ του παρόντος νόμου, που μετατρέπονται-συγχωνεύονται. Η μεταγραφή στα υποθηκοφυλακεία γίνεται ατελώς. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του ν. 4014/2011, όπως ισχύει, δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση συμβάσεων μετατροπής, συγχώνευσης, απορρόφησης των νομικών προσώπων της παρούσας παραγράφου.»

[Η παράγραφος 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ.7 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

«3. Αγορές μεταχειρισμένων κινητών μέσων αγροτικής παραγωγής από ΑΣΟ έχουν την ίδια φορολογική μεταχείριση όπως το Δημόσιο».

[Η παράγραφος 3 αντικαταστάθηκε ως άνω από τότε που ίσχυσε με το άρθρο 321 παρ.11.α. Ν.4072/2012, ΦΕΚ Α 86/11.4.2012.]

4. Οι εισφορές των μελών προς τους ΑΣ και την ΠΑΣΕΓΕΣ δεν υπόκεινται σε φόρο ή σε τέλος χαρτοσήμου ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ τρίτου.

5. Οι καταθέσεις των μελών των ΑΣ σε αυτούς, οι αναλήψεις καταθέσεων και οι χορηγήσεις δανείων από τους ΑΣ στα μέλη τους απαλλάσσονται από τέλη χαρτοσήμου ή άλλο τέλος υπέρ του Δημοσίου και από κάθε εισφορά ή δικαίωμα υπέρ τρίτου.

[Η παράγραφος 6 καταργήθηκε από τότε που ίσχυσε με την περ. β της παρ. 11 Ν. 4072/2012, ΦΕΚ Α 86/11.4.2012, η οποία (περ. β) στη συνέχεια καταργήθηκε με τη παρ. δ' του άρθρου 34 του Ν. 4282/2014 (ΦΕΚ Α` 182/29/08/2014)]

7. Ειδικά για απαλλαγές από το Φ.Π.Α. έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 1642/1986 (Α` 125).

8. Συμβάσεις μεταξύ ΑΣΟ και του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ., που αφορούν αγροτικά προϊόντα ή αγροτικά εφόδια και υπηρεσίες, δεν υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου ή σε άλλη επιβάρυνση υπέρ τρίτου.

9. Η νόμιμη προμήθεια για τις ασφαλιστικές συμβάσεις, που καταρτίζονται ή ανανεώνονται με τη μεσολάβηση ΑΣ, καταβάλλεται σε αυτούς.

10. Οι προβλεπόμενες από τα άρθρα 12, 13 και 14 του παρόντος νόμου χρηματοδοτήσεις υπέρ ΑΣΟ απαλλάσσονται από κάθε τέλος χαρτοσήμου ή άλλη επιβάρυνση υπέρ Δημοσίου, καθώς και από κάθε άλλη εισφορά ή δικαίωμα υπέρ τρίτου.

[11. Τα πλεονάσματα της διαχειριστικής χρήσης των ΑΣ και ΑΕΣ που εγγράφονται στο Μητρώο και συστήνονται κατά πλειοψηφία από ΑΣ, τα οποία διανέμονται στα μέλη, υπόκεινται μόνο σε φορολογία εισοδήματος των μελών τους ανεξάρτητα από την καταβολή τους ή την εξατομικευμένη διατήρησή τους ως κατάθεση στη συνεταιριστική οργάνωση].

[Η παράγραφος 11 καταργήθηκε από τότε που ίσχυσε με το άρθρο 321 παρ.11.β. Ν.4072/2012, ΦΕΚ Α 86/11.4.2012, η οποία (περ. β) στη συνέχεια καταργήθηκε με τη παρ. δ' του άρθρου 34 του Ν. 4282/2014 (ΦΕΚ Α` 182/29/08/2014)]

12. Διατάξεις που θεσπίζουν κίνητρα ή απαλλαγές οικονομικής, φορολογικής ή άλλης φύσεως για τη μετατροπή εταιριών περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμες εταιρίες ή τη μετατροπή άλλου νομικού τύπου εμπορικών εταιριών σε εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ισχύουν με τις ίδιες προϋποθέσεις και για τη μετατροπή ΑΣ σε ΑΕΣ, εφόσον η πλειοψηφία των μετοχών ή εταιρικών τους μεριδίων, αντίστοιχα, εξακολουθεί να ανήκει στους ΑΣ. Τα πιο πάνω κίνητρα και απαλλαγές ισχύουν και στις περιπτώσεις εισφοράς ενός ή περισσότερων κλάδων ή τμημάτων από ΑΣΟ ενεργή σε ΑΕΣ. Στις απαλλαγές αυτές δεν περιλαμβάνεται η προβλεπόμενη στην παράγραφο 4 του άρθρου 9 του ν. 2992/2002 (Α` 54) μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στις ΑΣΟ.

13. Η υπεραξία που προκύπτει από την πώληση ακινήτων των ΑΣ και των ΑΕΣ απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος, όταν το προϊόν της πώλησης διατίθεται για τη ρύθμιση του υπολοίπου των χρεών τους προς την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. και την εξόφληση των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών προς το Ταμείο Σύνταξης και Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο.) και το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.. Η απαλλαγή της πιο πάνω υπεραξίας χορηγείται με την προϋπόθεση εμφάνισης της σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού. Το μέρος της υπεραξίας το οποίο διατίθεται για την εξόφληση των χρεών ή των ασφαλιστικών εισφορών, αντίστοιχα, μπορεί να κεφαλαιοποιηθεί, χωρίς την καταβολή φόρου εισοδήματος. Αντίθετα, σε περίπτωση διανομής του, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 106 του ν. 2238/1994 (Α` 151), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Ομοίως, οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 106 του ν. 2238/1994 εφαρμόζονται και σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης του μέρους της υπεραξίας, το οποίο δεν διατίθεται για την εξόφληση των χρεών ή των ασφαλιστικών εισφορών, αντίστοιχα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται πιο πάνω.

14. Η υπεραξία που προκύπτει από την πώληση ακινήτων των ΑΣΟ, απαλλάσσεται επίσης από το φόρο εισοδήματος, αν χρησιμοποιηθεί ως ίδια συμμετοχή σε επενδυτικά προγράμματα με βάση το επιχειρησιακό τους σχέδιο. Η απαλλαγή παρέχεται με την προϋπόθεση εμφάνισης της υπεραξίας σε αφορολόγητο αποθεματικό. Το μέρος της υπεραξίας, το οποίο διατίθεται ως ίδια συμμετοχή σε επενδυτικά προγράμματα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται πιο πάνω, μπορεί να κεφαλαιοποιηθεί, χωρίς την καταβολή φόρου εισοδήματος. Αντίθετα σε περίπτωση διανομής του εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 106 του ν. 2238/1994. Ομοίως, οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 106 του ν. 2238/1994 εφαρμόζονται και σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης του μέρους της υπεραξίας, το οποίο δεν διατίθεται ως ίδια συμμετοχή σε επενδυτικά προγράμματα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται πιο πάνω.

«15. Απαλλάσσεται από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων η αξία του ακινήτου που μεταβιβάζεται από την ΑΣΟ στα μέλη της κατά το ποσοστό που η αξία αυτή υποβλήθηκε σε φόρο μεταβίβασης κατά την αγορά από την ΑΣΟ του μεταβιβαζόμενου ακινήτου.

16. Τα πλεονάσματα της διαχειριστικής χρήσης των συνεταιριστικών οργανώσεων, που διανέμονται στα μέλη, υπόκεινται μόνο σε φορολογία εισοδήματος των μελών ανεξαρτήτως της καταβολής τους ή της εξατομικευμένης διατήρησής τους ως κατάθεσης στη συνεταιριστική οργάνωση.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 16

Τροποποιούμενες διατάξεις του ν. 2810/2000 «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις» (Α΄ 61)

1. Όπου στο ν. 2810/2000 αναφέρεται ο όρος «Αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση» (ΑΣΟ), ο όρος αυτός αντικαθίσταται με τον όρο «Αγροτικός Συνεταιρισμός» (ΑΣ).

[Τα σημεία που τροποποιήθηκαν και έχουν ενταχθεί στο Ν. 2810/2000, με τις ενδεχόμενες πρόσθετες τροποποιήσεις μέχρι 31.12.2014, είναι τα ακόλουθα:]

2. Το άρθρο 1 του ν. 2810/2000, όπως συμπληρώθηκε με την προσθήκη της παρ. 5 με την παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003.

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 2810/2000.

4. Το άρθρο 5 του ν. 2810/2000.

5. Το άρθρο 7 του ν. 2810/2000, όπως συμπληρώθηκε με την προσθήκη της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003.

6. Το άρθρο 8 του ν. 2810/2000.

7. Η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2810/2000.

8. Η παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2810/2000.

9. Το άρθρο 14 του ν. 2810/2000, όπως η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003 και το άρθρο αυτό συμπληρώθηκε με την προσθήκη της παρ. 5Α με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3399/2005 (Α΄ 255).

10. Το άρθρο 15 του ν. 2810/2000, όπως το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 αυτού αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003, αντικαθίσταται ως εξής:

11. Το άρθρο 17 του ν. 2810/2000.

12. Το άρθρο 23 του ν. 2810/2000.

13. Η παράγραφος 6 του άρθρου 26 του ν. 2810/2000.

14. Το άρθρο 34 του ν. 2810/2000.

15. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να κωδικοποιούνται και να αναριθμούνται οι διατάξεις του ν. 2810/2000.

Άρθρο 17

Τροποποιούμενες διατάξεις του ν. 1361/1983
«Αγροτικές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις» (Α΄ 66)

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του ν. 1361/1983, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σκοπός των Α.Σ.Ο. είναι η διεκδίκηση προαγωγή και διασφάλιση των οικονομικών, κοινωνικών και επαγγελματικών συμφερόντων των μελών τους και των αγροτών γενικότερα. Οι οργανώσεις, που λειτουργούν σύμφωνα με το νόμο αυτό, εκπροσωπούν επαγγελματικά τους αγρότες της χωρικής τους

επικράτειας.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 2 του ν. 1361/1983, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι Α.Σ.Ο. δεν μπορεί να ασκούν παραγωγικές ή εμπορικές δραστηριότητες είτε άμεσα είτε έμμεσα με τη συμμετοχή τους σε άλλα νομικά πρόσωπα. Οι ΣΑΟ για την προαγωγή των επαγγελματικών συμφερόντων των μελών τους μπορεί να συμμετέχουν σε αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες.»

3. Το άρθρο 5 του ν. 1361/1983, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5

Ίδρυση Αγροτικών Συλλόγων

Για την ίδρυση Αγροτικού Συλλόγου απαιτείται η σύμπραξη είκοσι (20) τουλάχιστον αγροτών και η τήρηση των διατυπώσεων των άρθρων 78 επόμενα του Αστικού Κώδικα. Οι Αγροτικοί Σύλλογοι έχουν κλαδικό αντικείμενο και διακρίνονται σε φυτικής, ζωικής και αλιευτικής παραγωγής.»

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 6 του ν. 1361/1983, όπως συμπληρώθηκε με την προσθήκη του τελευταίου εδαφίου ε την παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 2538/1997, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι Αγροτικοί Σύλλογοι ιδρύονται και λειτουργούν ένας κατά κλαδικό αντικείμενο σε κάθε Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού.»

5. Το άρθρο 9 του ν. 1361/1983, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 2538/1997, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 9

Ομοσπονδίες Αγροτικών Συλλόγων

1. Οι Αγροτικοί Σύλλογοι όλων των κλαδικών αντικειμένων της ίδιας Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης μπορεί να συστήσουν Ομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων.

Για τη σύσταση Ομοσπονδίας Αγροτικών Συλλόγων απαιτείται:

α) Η σύμπραξη Αγροτικών Συλλόγων, ο αριθμός των οποίων ισούται τουλάχιστον με το ήμισυ του αριθμού (50%) των πρωτοβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης της ίδιας Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης. Από τους πιο πάνω Αγροτικούς Συλλόγους ένας τουλάχιστον δραστηριοποιείται στη φυτική και ένας στη ζωική παραγωγή. Στις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων ο αριθμός του προηγούμενου εδαφίου μειώνεται σε τρεις (3) Αγροτικούς Συλλόγους.

β) Η τήρηση των διατυπώσεων των άρθρων 78 επόμενα του Αστικού Κώδικα.

2. Κάθε Αγροτικός Σύλλογος έχει δικαίωμα να γίνει μέλος μιας (1) μόνο Ομοσπονδίας Αγροτικών Συλλόγων της οικείας Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, στην οποία έχει την έδρα του.»

6. Το άρθρο 10 του ν. 1361/1983, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 2538/1997, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10

Συνομοσπονδίες Αγροτικών Συλλόγων

1. Οι Ομοσπονδίες Αγροτικών Συλλόγων μπορεί να συστήσουν σε πανελλήνιο επίπεδο Συνομοσπονδίες Αγροτικών Συλλόγων.

Για τη σύσταση Συνομοσπονδίας Αγροτικών Συλλόγων απαιτείται η σύμπραξη επτά (7) τουλάχιστον Ομοσπονδιών και η τήρηση των διατυπώσεων των άρθρων 78 επόμενα του Αστικού Κώδικα.

2. Κάθε Ομοσπονδία έχει δικαίωμα να γίνει μέλος μιας (1) μόνο Συνομοσπονδίας.»

7. Στην παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 1361/1983 προστίθεται το εδάφιο ι', το οποίο έχει ως εξής:

«ι) Η θέσπιση θεσμών εκπροσώπησης των νέων αγροτών και των γυναικών αγροτών, καθώς επίσης και των επί μέρους κλάδων, φυτικής, ζωικής και αλιευτικής παραγωγής.»

8. Το άρθρο 17 του ν. 1361/1983 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17

Συμμετοχή σε εκλογές - Διεξαγωγή εκλογών

1. Τα μέλη του Αγροτικού Συλλόγου, εκλέγουν τα όργανα διοίκησης τους και εκλέγονται γι' αυτά εφόσον έχουν εκπληρώσει τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, που προβλέπονται από το καταστατικό ή έχουν καθοριστεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης. Η εκλογή των οργάνων διοίκησης διενεργείται με το σύστημα της απλής αναλογικής.

2. Κάθε Αγροτικός Σύλλογος και κάθε Ομοσπονδία συμμετέχει αντίστοιχα στην εκλογή των οργάνων της διοίκησης της Ομοσπονδίας ή της Συνομοσπονδίας που ανήκει, εφόσον έχει εκπληρώσει τις οικονομικές του υποχρεώσεις. Οι αρχαιρεσίες για την εκλογή διοίκησης των Αγροτικών Συλλόγων, των αντιπροσώπων για την αντίστοιχη Ομοσπονδία και Συνομοσπονδία, διενεργούνται ταυτόχρονα και με την καθολική και αυτοπρόσωπη συμμετοχή των φυσικών προσώπων, τα οποία είναι μέλη των Αγροτικών Συλλόγων.

3. Οι εκλογές για τα όργανα διοίκησης των Α.Σ.Ο. γίνονται από εφορευτική επιτροπή, τα μέλη της οποίας εκλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού.

4. Στις αρχαιρεσίες μέχρι και την ανακήρυξη των επιτυχόντων παρευρίσκεται ένας αντιπρόσωπος κάθε συνδυασμού ή χωριστού υποψηφίου, καθώς και ο κατά τόπον αρμόδιος δικαστικός λειτουργός, ο οποίος παρίσταται ατελώς.

5. Οι υφιστάμενες συνδικαλιστικές οργανώσεις υποχρεούνται να προβούν στις αναγκαίες καταστατικές αλλαγές το αργότερο μέσα σε ένα έτος από την ισχύ του παρόντος νόμου. Για το σκοπό αυτόν παρατείνεται για το ίδιο χρονικό διάστημα η θητεία των διοικήσεων των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του παρόντος Αγροτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων όλων των βαθμίδων (Αγροτικών Συλλόγων, Ομοσπονδιών, Συνομοσπονδιών).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18

[1. Κατά την πρώτη εγγραφή στο μητρώο των ΑΣ που ήδη λειτουργούν σύμφωνα με το ν. 2810/2000 δεν απαιτείται η κάλυψη του ορίου των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ του συνεταιριστικού κεφαλαίου. Η κάλυψη αυτή θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την 31η Μαρτίου 2012. Οι ΑΣ που δεν θα υποβάλλουν αίτηση πρώτης εγγραφής τίθενται σε καθεστώς εκκαθάρισης, εκτός εάν το αργότερο έως την 31η Μαρτίου 2012 αποφασίσουν τη συγχώνευση τους με άλλο ενεργό ΑΣ ή τη συγχώνευση τους σε ΑΣ που θα προκύψει κατά το άρθρο 19 του παρόντος νόμου.]

[Η παρ.1 καταργήθηκε με το άρθρο 34β του Ν. 4282/2014 (ΦΕΚ Α' 182/29/08/2014)]

«2. Οι ΑΣ οι οποίοι κατά την πρώτη εγγραφή τους αξιολογούνται ως ανενεργοί, οφείλουν κατά τη δεύτερη κατά σειρά αξιολόγησή τους είτε να έχουν καταστεί ενεργοί ΑΣ είτε να έχουν συγχωνευθεί με άλλο ενεργό ΑΣ, διαφορετικά λύονται και τίθενται σε καθεστώς εκκαθάρισης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 4.»

[Η παράγραφος 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ. 8 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

3. Οι γυναικείοι συνεταιρισμοί (αγροτουριστικοί, αγροβιοτεχνικοί, οικοτεχνικοί), αν δεν συγχωνευθούν ή δεν συστήσουν ΑΕΣ, συνεχίζουν να λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2810/2000. Στους συνεταιρισμούς αυτούς δεν εφαρμόζονται η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του ν. 2810/2000, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 παρ. 6 του νόμου αυτού.

[Οι παρ. 4 και 5 καταργήθηκαν, από τότε που ίσχυσαν και ειδικότερα από 21.9.2011, με τη παρ. 3α περ. αα' του άρθρου 3 του Ν. 4171/2013 (ΦΕΚ Α 166/23.7.2013)]

6. Η πρώτη εγγραφή των ΑΕΣ στο μητρώο διενεργείται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση σχετικής δημόσιας πρόσκλησης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στην οποία επισυνάπτεται ως Παράρτημα και σχέδιο δήλωσης της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου.

7. Οι διατάξεις του ν. 2810/2000 εξακολουθούν να ισχύουν ως έχουν πριν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου για τους δασικούς συνεταιρισμούς, καθώς και για τις ήδη υφιστάμενες ενώσεις δασικών συνεταιρισμών και μέχρι την αντικατάστασή τους με ειδικό νόμο.

"8. Οι υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου Αγροτικές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις υποχρεούνται να προβούν στις αναγκαίες καταστατικές αλλαγές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του νόμου αυτού, το αργότερο μέχρι την 30ή Απριλίου 2014. Για το σκοπό αυτόν, παρατείνεται για το ίδιο χρονικό διάστημα η θητεία των διοικήσεων και των οργάνων διοίκησης των Αγροτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων όλων των βαθμίδων (Αγροτικών Συλλόγων, Ομοσπονδιών, Συνομοσπονδιών)"

[Η παρ. 8 όπως είχε αντικατασταθεί ως άνω με τη παρ.1β του άρθρου τρίτου του Ν. 4171/2013 (ΦΕΚ Α 166/23.7.2013), αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 20 παρ. 1 του Ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α 288/31.12.2013)]

9. Μέχρι την 30ή Ιουνίου 2012 οι ΑΣ και η ΠΑΣΕΓΕΣ θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την διαδικασία εκλογής των οργάνων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Για το σκοπό αυτόν παρατείνεται η θητεία των διοικήσεων και όλων των οργάνων τους μέχρι την 30ή Ιουνίου 2012. Αναλόγως και για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 19 παρατείνεται η θητεία όλων των οργάνων των ΕΑΣ, ΚΕ.Σ.Ε., Κ.Α.Σ.Ο. και Συνεταιριστικών Εταιρειών μέχρι την 30ή Ιουνίου 2012.

«10. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 9 του παρόντος άρθρου ως και οι προθεσμίες που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 19 του παρόντος νόμου, λήγουν την 30ή Αυγούστου 2014.»

[Η παράγραφος 10 όπως είχε αντικατασταθεί με την παρ. 1α άρθρου 168 Ν. 4099/2012, ΦΕΚ Α 250/20.12.2012, παρ. 1γ του άρθρου 3 του Ν. 4171/2013 (ΦΕΚ Α 166), με το άρθρο 20 παρ. 2 του Ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α 288) αντικαταστάθηκε εκ νέου ως άνω με το άρθρο 57 Ν. 4262/2014, ΦΕΚ Α 114.]

Άρθρο 19

Μετατροπή Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών σε Αγροτικούς Συνεταιρισμούς και ΑΕΣ - Μετατροπές Κοινοπραξιών Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Κεντρικών Συνεταιριστικών Ενώσεων

1. Οι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ), οι οποίες έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 26, 27 και 28 του ν. 2810/2000, όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 27 προστέθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003, αξιολογούνται και εγγράφονται στο μητρώο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

2. Οι ήδη υφιστάμενες ΕΑΣ μετατρέπονται σε ΑΣ με απόφαση των γενικών συνελεύσεων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, του άρθρου 21 του ν. 2810/2000, καθώς και του κ.ν. 2190/1920 αναλογικώς εφαρμοζομένων.

«3. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού:

α) Οι αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των ΑΣ, μελών των ΕΑΣ, περί συγχωνεύσεως και των ΕΑΣ περί μετατροπής σε ΑΣ ή ΑΕΣ, λαμβάνονται με την απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 11 και την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του ν. 2810/2000.

Οι ΕΑΣ, οι οποίες έλαβαν απόφαση για τη συγχώνευση- μετατροπή τους, θα πρέπει να ολοκληρώσουν τη διαδικασία τους αυτή μέχρι 30.9.2014, η δε θητεία των οργάνων διοικήσεώς τους λήγει την ημερομηνία αυτή.

β) Η μετατροπή μίας ΕΑΣ σε ΑΣ συντελείται με τη συγχώνευση των πρωτοβαθμίων συνεταιρισμών-μελών της, και δημιουργείται ένα νέο νομικό πρόσωπο ο Αγροτικός Συνεταιρισμός (ΑΣ) του νόμου αυτού.

αα) Η γενική συνέλευση της ΕΑΣ εγκρίνει το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης - μετατροπής, το οποίο συντάσσεται από τα Διοικητικά Συμβούλια όλων των συγχωνευόμενων ΑΣ και της ΕΑΣ και περιλαμβάνει τους όρους της συγχώνευσης και την αξία της μερίδας του νέου ΑΣ.

Με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζεται ότι στην περίπτωση που ο αριθμός των μελών φυσικών προσώπων των συγχωνευόμενων συνεταιρισμών υπερβαίνει τα τετρακόσια (400) μέλη, η κοινή γενική συνέλευση των μελών των συγχωνευόμενων αγροτικών συνεταιρισμών ί μπορεί να είναι αντιπροσωπευτική. Τους όρους της αντιπροσωπευτικότητας θα τους θέσει το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης. Η έκθεση εκτίμησης των περιουσιακών στοιχείων των αγροτικών συνεταιρισμών που συγχωνεύονται και της μετατρεπόμενης ΕΑΣ, εγκρίνεται από τη γενική συνέλευση της ΕΑΣ. Η γενική συνέλευση της παρούσας διάταξης συγκροτείται με την απαρτία των αντιπροσώπων των μελών της ΕΑΣ, που αποφάσισαν τη συγχώνευσή τους με τη μετατρεπόμενη ΕΑΣ και την ίδια πλειοψηφία.

ββ) Πρωτοβάθμιοι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί καθώς και φυσικά πρόσωπα-μέλη των συγχωνευόμενων συνεταιρισμών, που δεν επιθυμούν τη συγχώνευση, μπορούν να αποχωρήσουν. Οι αποχωρούντες λαμβάνουν την αξία της συνεταιρικής τους μερίδας κατά τους όρους του καταστατικού τους.

γγ) Οι ΕΑΣ, που έχουν αρνητική οικονομική θέση και αδυνατούν με την αύξηση του συνεταιριστικού τους κεφαλαίου να αποκτήσουν θετική οικονομική θέση ή να καταστούν οικονομικά βιώσιμες, σύμφωνα με την υποπερίπτωση εε), μπορούν να αποφασίζουν τη λύση τους και θέση τους σε εκκαθάριση, σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 του ν. 2810/2000.

δδ) Οι ΕΑΣ, οι οποίες τίθενται σε εκκαθάριση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μπορούν να μεταβιβάσουν ή να μισθώσουν τις παραγωγικές τους εγκαταστάσεις κινητές και ακίνητες, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι αποθηκευτικοί χώροι των προϊόντων τους και τις οποίες χρησιμοποιούν για τις ανάγκες τους, αποκλειστικά και μόνο σε ΑΣΟ του παρόντος νόμου. Η απόφαση για τη μεταβίβαση ή τη μίσθωση, που γίνεται από τις ΕΑΣ λαμβάνεται από τη γενική συνέλευση με την απαρτία των 2/3 των αντιπροσώπων των μελών και πλειοψηφία των 2/3 των αντιπροσώπων των μελών. Σε περίπτωση που δεν υπάρξουν ενδιαφερόμενες ΑΣΟ, για ένα έτος μετά την έναρξη της εκκαθαρίσεως, η δέσμευση αυτή παύει να ισχύει και η μεταβίβαση πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο, για την εκκαθάριση. Η μίσθωση ισχύει για όσο χρόνο διαρκεί η εκκαθάριση. Η παρούσα διάταξη δεσμεύει και τον Εκκαθαριστή.

εε) Οι ΕΑΣ, οι οποίες έχουν αρνητική οικονομική θέση, μπορούν, εφόσον επιθυμούν τη μετατροπή τους σε ΑΣ ή ΑΕΣ και δύνανται να εξυγιανθούν, να συντάξουν σχέδιο εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης, με το οποίο όμως καθίσταται δυνατή η εξυγίανση και η βιωσιμότητα του νέου ΑΣ ή της ΑΕΣ, που θα προκύψει, από τη διαδικασία συγχώνευσης-μετατροπής. Τα σχέδια αυτά πρέπει να τύχουν της έγκρισης της ενυπόθηκης τράπεζας με το μεγαλύτερο ύψος απαιτήσεων κατά της ΕΑΣ, ή του εκκαθαριστή της υπό εκκαθάριση ΑΤΕ Α.Ε.. Το σχέδιο εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης που εκπονείται κατά τα παραπάνω, εφόσον το αποδεχθούν εγγράφως πιστωτές των ΕΑΣ που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 51% των συνολικών οφειλών, συμπεριλαμβανο-μένων των ενυπόθηκων δανειστών, δεσμεύει και το Δημόσιο, τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, κύριας και επικουρικής ασφάλισης, τους ΟΤΑ και τα ΝΠΔΔ. Η διάταξη ισχύει και για τις ΚΑΣΟ και ΚΕΣΕ, οι οποίες μετατρέπονται σε ΑΣ ή ΑΕΣ.

στστ) Αγροτικοί Συνεταιρισμοί μέλη Ενώσεων Δασικών-Αγροτικών Συνεταιρισμών, παραμένουν μέλη των Ενώσεων αυτών, οι οποίες διατηρούνται, ως δασικές, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 18.»

[Η παράγραφος 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ.9 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

[4. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου η ακίνητη και κινητή περιουσία των ΕΑΣ, οι οποίες μετατρέπονται σε ΑΣ ή ΑΕΣ συνιστά οικονομικό σύνολο, σύμφωνα με το άρθρο 483 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ.) και αποκλείεται κάθε αυτούσια διανομή. Οι ΑΣ, οι οποίοι επιλέγουν να μην συμμετέχουν στη μετατροπή δικαιούνται να λάβουν την αξία της μερίδας τους, η οποία αποτιμάται κατά τη διαδικασία των άρθρων 473 και επόμενα του ίδιου Κώδικα. Οι σχετικές με τη μερίδα τους αξιώσεις των ΑΣ δεν ικανοποιούνται

πριν από την παρέλευση τριετίας από την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετατροπής. Απαγορεύεται η εκποίηση κάθε ακινήτου των ΕΑΣ που μετατρέπονται έως και την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετατροπής.]

[Η παρ.4 καταργήθηκε με το άρθρο 34γ του Ν.4282/2014 (ΦΕΚ Α` 182/29/08/2014)]

«5. Τα νομικά πρόσωπα των ΑΣ που θα προκύψουν από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού είναι καθολικοί διάδοχοι των ΑΣ και ΕΑΣ που θα συγχωνευθούν- μετατραπούν, κατά τα ανωτέρω, και τις υποκαθιστούν πλήρως σε κάθε δικαίωμα και υποχρέωση, καθώς και στις εκκρεμείς δίκες τις οποίες συνεχίζουν.

Η διάταξη ισχύει και για τις ΑΕΣ που προέρχονται από τη μετατροπή του παρόντος άρθρου.»

[Η παράγραφος 5 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ.9 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

6. [Για τις ΕΑΣ που μετατρέπονται κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού, ο ισολογισμός του 2011 είναι ισολογισμός μετασχηματισμού]. Για τις ΕΑΣ που αξιολογούνται κατά τη πρώτη εγγραφή στο μητρώο ως ανενεργές, ο ισολογισμός μετασχηματισμού συνοδεύεται και από «σχέδιο εξυγίανσης και ανάπτυξης» του νέου ΑΣ ή της νέας ΑΕΣ. Για τους σκοπούς της μετατροπής παρατείνεται αναλόγως η θητεία των υφιστάμενων διοικήσεων των ΕΑΣ έως την εκλογή των νέων οργάνων του προκύπτοντος ΑΣ ή ΑΕΣ.

[Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 διαγράφηκε με τη παρ. 1δ του άρθρου τρίτου του Ν. 4171/2013 (ΦΕΚ Α 166/23.7.2013).]

«7. Οι Συνεταιριστικές Εταιρείες (ΣΕ) του άρθρου 32 του ν. 2810/2000, μετατρέπονται σε Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) κατόπιν τροποποίησης του καταστατικού τους. Μέλη των εταιρειών αυτών είναι οι ΑΣΟ του παρόντος νόμου, ανεξάρτητα από τον αριθμό των μετοχών που κατέχει εκάστη.»

[Η παράγραφος 7 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ.9 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

«8. Οι Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (ΚΕ.Σ.Ε.) και οι Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Κ.Α.Σ.Ο.), των άρθρων 29 και 30 του ν. 2810/2000 μετατρέπονται σε ΑΕΣ ή ΑΣ. Οι οργανώσεις της διάταξης αυτής θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία συγχώνευσης-μετατροπής τους, μέχρι 30.9.2014 η δε θητεία των οργάνων διοικήσεώς τους λήγει την ημερομηνία αυτή.

"Μέλη των κλαδικών αγροτικών συνεταιρισμών που προέκυψαν από μετατραπείσες ΚΕΣΕ και ΚΑΣΟ είναι μόνο όσοι απασχολούνται με το αντικείμενο δραστηριότητας του κλαδικού αυτού ΑΣ και καταβάλλουν τη συνεταιριστική τους μερίδα που όρισε η απόφαση μετατροπής."

[Η παράγραφος 8 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ.9 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014, όπως αυτή συμπληρώθηκε με το άρθρο 32 του Ν.4282/2014 (ΦΕΚ Α` 182/29/08/2014)]

9. Οι εργαζόμενοι με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας στους ΑΣ, στις ΕΑΣ, στις ΚΕ.Σ.Ε., στις Κ.Α.Σ.Ο και στις Συνεταιριστικές Εταιρείες, οι οποίες είναι σε ισχύ κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, μεταφέρονται αυτοδίκαια στις Συλλογικές Αγροτικές Οργανώσεις που θα προκύψουν από την εφαρμογή των παραγράφων 1,2,3,4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου. Επίσης, οι εργαζόμενοι σε ΣΑΟ που τίθενται σε εκκαθάριση ή διαγράφονται από το μητρώο και παύουν να λειτουργούν δύνανται να απορροφηθούν κατά προτεραιότητα από άλλες ενεργές ΣΑΟ.

Όσοι εργαζόμενοι απολυθούν και δεν απορροφηθούν από τα νέα σχήματα που θα προκύψουν από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου δύνανται με αίτηση τους να ενταχθούν σε προγράμματα ειδικής επιδότησης του ΟΑΕΔ, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

«10. Οι ΑΣ, οι ΕΑΣ, οι ΚΕΣΕ οι ΚΑΣΟ και οι ΣΕ, που συγχωνεύονται - μετατρέπονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής κάθε είδους φόρου, τέλους, τέλους χαρτοσήμου, φόρου υπέρ τρίτων, δικαιωμάτων υποθηκοφυλάκων, της μεταγραφής γενομένης ατελώς, δικαιωμάτων Ταμείων, αναλογικών δικαιωμάτων συμβολαιογράφων και κάθε άλλης απαλλαγής που προβλέπεται για την περίπτωση αυτή στον κ.ν. 2190/1920 και τους αναπτυξιακούς νόμους 1297/1972 και 2166/1993, όπως αυτοί ισχύουν. Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4014/2011, όπως ισχύει δεν εφαρμόζεται και στην περίπτωση συμβάσεων μετατροπής και συγχώνευσης των νομικών προσώπων του παρόντος άρθρου. Η διάταξη ισχύει από 21.9.2011.»

[Η παράγραφος 10 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 61 παρ.9 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

«11. Το Δικαστήριο εγκρίνει το καταστατικό του νέου Αγροτικού Συνεταιρισμού, που προέρχεται από τη συγχώνευση - μετατροπή της ΕΑΣ και ερευνά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου. Η διάταξη ισχύει και καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς δίκες, για κάθε συγχώνευση - μετατροπή ΑΣΟ και ΣΕ του ν.

2810/2000.

12. Ανενεργοί Αγροτικοί Συνεταιρισμοί μπορούν να αποφασίσουν τη λύση τους και τη θέση τους σε εκκαθάριση σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 του ν. 2810/2000.

Για τη διευκόλυνση της εκκαθάρισεως αυτής, οι συνεταιρισμοί αυτοί, αφού υποβάλουν φορολογική δήλωση για την τρέχουσα οικονομική χρήση εντός προθεσμίας δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, απαλλάσσονται για τις παρελθούσες οικονομικές χρήσεις από κάθε προσαύξηση ή πρόστιμο, το οποίο επιβλήθηκε λόγω της μη υποβολής παντός είδους φορολογικών δηλώσεων, όπως εισοδήματος, Φ.Π.Α., ακινήτου περιουσίας, παρακρατούμενων φόρων, μεταβολών μητρώου, μισθωτών υπηρεσιών και λοιπών δηλώσεων.

Η διάταξη αυτή ισχύει και για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς που συγχωνεύονται, καθώς επίσης και για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς οι οποίοι δεν συγχωνεύθηκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του νόμου αυτού, οι οποίοι όμως -συνεταιρισμοί, οφείλουν εντός προθεσμίας δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, να υποβάλουν τις δηλώσεις αυτές, για την τακτοποίησή τους.

13. Αγροτικοί Συνεταιρισμοί - μέλη Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών, των οποίων η γενική συνέλευση έχει λάβει απόφαση να μη συγχωνευτούν με την μετατρεπόμενη Ένωση, στην οποία ήταν μέλη, θα πρέπει, εφόσον έχουν εγγραφεί στο Μητρώο, να διενεργήσουν αρχαιρεσίες μέχρι 30.9.2014 με την προϋπόθεση ότι έχει λήξει η θητεία των οργάνων διοίκησής τους και δεν έχουν διενεργήσει αρχαιρεσίες, λόγω παρατάσεως των θητειών τους σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 18 του ν. 4015/2011, όπως ισχύει.

14. α) Η μετατροπή των ΕΑΣ, ΚΑΣΟ, ΚΕΣΕ και ΣΕ σε ΑΕΣ κηρύσσεται άκυρη με απόφαση του Ειρηνοδικείου, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας αν: αα) δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του ν. 4015/2011, ββ) αν αποδειχθεί ότι η απόφαση μιας συνεταιριστικής οργανώσεως, που αποφάσισε και ενέκρινε τη μετατροπή, δεν ελήφθη ή είναι άκυρη ή είναι ακυρώσιμη κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 2810/2000. Η αγωγή για την ακύρωση της μετατροπής ασκείται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρούσας διάταξης. Το αρμόδιο δικαστήριο παρέχει στις ενδιαφερόμενες συνεταιριστικές οργανώσεις προθεσμία για την άρση των λόγων της ακυρότητας της μετατροπής, αν είναι εφικτή. Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της μετατροπής δημοσιεύεται στο ΓΕΜΗ και δεν θίγει το κύρος των υποχρεώσεων που γεννήθηκαν σε όφελος ή σε βάρος της ΑΕΣ στην περίοδο μετά την ημερομηνία καταχώρισης της ΑΕΣ στο ΓΕΜΗ και πριν τη δημοσίευση της απόφασης αυτής.

β) Εναντίον της απόφασης του Ειρηνοδικείου, που εγκρίνει το καταστατικό του ΑΣ, ο οποίος προήλθε από τη μετατροπή ΕΑΣ, ΚΕΣΕ, ΚΑΣΟ ασκείται έφεση ή τριτανακοπή από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον αν δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 19 του νόμου αυτού, οι οποίες ασκούνται εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης. Δικαίωμα ασκήσεως εφέσεως έχει και η Εποπτική Αρχή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

[Οι παράγραφοι 11,12, 13,14 και 15 προστέθηκαν με το άρθρο 61 παρ. 9 Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

«Άρθρο 19α

Ευθύνη εκκαθαριστών - Ευθύνη νομικών προσώπων και Διοικήσεων».

[Ο τίτλος του άρθρου 19α συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε ως άνω με το άρθρο 4 Ν. 4138/2013, ΦΕΚ Α 72/19.3.2013.]

1. Τα πρόσωπα που ορίζονται εκκαθαριστές των Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΑΣ), των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ), των Κοινοπραξιών Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΚΑΣΟ), των Κεντρικών Συνεταιριστικών Ενώσεων (ΚΕΣΕ) και των Συνεταιριστικών Εταιρειών (ΣΕ), που έχουν τεθεί ή θα τεθούν σε εκκαθάριση με οποιονδήποτε τρόπο και μέχρι την ολοκλήρωσή της, δεν διώκονται ποινικά, δεν υπόκεινται σε προσωπική κράτηση, ούτε υπέχουν οποιαδήποτε αστική ή άλλη ατομική ευθύνη για χρέη των οργανώσεων αυτών προς το Δημόσιο ή τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσης τους. Δεν μπορούν να οριστούν ως εκκαθαριστές πρόσωπα που έχουν ασκήσει διοίκηση ή έχουν υπάρξει υπάλληλοι των ανωτέρω οργανώσεων.»

[Το κείμενο του άρθρου 19α, το οποίο είχε προστεθεί με την παρ. 1β άρθρου 168 Ν. 4099/2012, ΦΕΚ Α 250/20.12.2012, αριθμήθηκε ως παράγραφος 1 με το άρθρο 8 περ.β' Ν. 4138/2013]

"2. Οι διατάξεις του άρθρου 115 του ν. 2238/1994, του άρθρου 14 του ν. 2523/1997, με εξαίρεση τις φορολογικές παραβάσεις της παραγράφου 1 του εδαφίου 4 του άρθρου 19,

[Η διόρθωση «του άρθρου 19» αντί του «του άρθρου αυτού» έγινε με το άρθρο 61, παρ. 10 του Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α' 156/1.8.2014.]

όπως ισχύουν, του άρθρου 55 του ν. 2859/2000, καθώς επίσης και οποιεσδήποτε άλλες διατάξεις νόμων, οι οποίες προβλέπουν ατομική και αλληλέγγυο ευθύνη φυσικών προσώπων με νομικό πρόσωπο ή προσωπική κράτηση ή διοικητικά μέτρα ή διοικητικές κυρώσεις ή ποινική ή αστική ευθύνη, για τη μη καταβολή φόρων, τελών, εισφορών, δασμών προς το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών κυρίας και επικουρικής ασφάλισης, αναστέλλονται, τα δε επιβληθέντα αίρονται, για χρονικό διάστημα ενός έτους, για τους Προέδρους και τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων κάθε βαθμού (του ν. 2810/ 2000, όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων και των συνεταιριστικών εταιρειών ΑΕ του άρθρου 32 του ίδιου νόμου), καθώς και για τους Γενικούς Διευθυντές, τους Διευθυντές, τους Διαχειριστές, τους Γραμματείς, τους Ταμίες των Οργανώσεων αυτών, εφόσον διαρκεί η θητεία τους ή έχει καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξει μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, με την προϋπόθεση ότι οι οργανώσεις αυτές συγχωνεύονται ή/και μετατρέπονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ή τίθενται σε καθεστώς εκκαθάρισης ή έχουν τεθεί σε εκκαθάριση με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εκκαθαρίσεως και αυτή δεν έχει περατωθεί. Για τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής, χορηγείται φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα. Για το ίδιο χρονικό διάστημα αναστέλλονται και όλες οι ποινικές υποθέσεις, που εκκρεμούν ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, για τα προαναφερόμενα πρόσωπα και για τις ίδιες αιτίες. Η άνω διάταξη δεν έχει εφαρμογή για τις περιπτώσεις, που τα προαναφερόμενα πρόσωπα έχουν καταδικαστεί για αδικήματα από δόλο σε βάρος της παρουσίας όλων των προαναφερόμενων νομικών προσώπων. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παραταθεί για χρονικό διάστημα ενός έτους με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων".

Ο χρόνος της ανωτέρω αναστολής δεν συνυπολογίζεται στο χρόνο κάθε είδους αστικής ή ποινικής παραγραφής τυχόν αδικημάτων, παραβάσεων και απαιτήσεων του Δημοσίου.

Η αναστολή εκτέλεσης ισχύει και για κατασχέσεις απαιτήσεων των ως άνω φυσικών προσώπων, που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων.»

[Η παράγραφος 2, η οποία είχε προστεθεί με το άρθρο 8 περ.β' Ν. 4138/2013, ΦΕΚ Α 72/19.3.2013, τροποποιήθηκε ως άνω με το άρθρο 19 του Ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α 288/31.12.2013)]

«Η άνω προθεσμία της αναστολής ισχύει μέχρι το πέρας της διαδικασίας της εκκαθαρίσεως, της ειδικής εκκαθαρίσεως και της πτωχεύσεως»

[Το ως άνω εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 47 του ν. 4315/2014 (ΦΕΚ Α 269/24.12.2014)]

«Η διάταξη καταλαμβάνει και την περίπτωση της πτωχεύσεως όλων των προαναφερομένων νομικών προσώπων.»

[Το ως άνω εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 61 παρ. 10 του Ν. 4277/2014, ΦΕΚ Α 156/1.8.2014.]

Άρθρο 20 Καταργούμενες και διατηρούμενες σε ισχύ διατάξεις

Από την Έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 16, 35, 36 του ν. 2810/2000 (Α' 108), των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 16 του ν. 1361/1983 (Α' 66) και κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

«Οι διατάξεις των άρθρων 26 έως και 32 του ν. 2810/ 2000 (Α' 108) καταργούνται από 1η Μαΐου 2014, πλην της παραγράφου 6 του άρθρου 26».

[Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 20 όπως είχε αντικατασταθεί με την παρ.1γ άρθρου 168 Ν. 4099/2012, ΦΕΚ Α 250/20.12.2012, και με τη παρ.1ε του άρθρου τρίτου του Ν. 4171/2013 (ΦΕΚ Α 166/23.7.2013), αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 20 παρ. 3 του Ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α 288/31.12.2013)]

Άρθρο 21

"1" Οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με την παράγραφο 37 του άρθρου 24 του ν. 2945/2001 και τροποποιήθηκαν με την παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 3851/2010 (Α' 85), αρχίζουν να ισχύουν δέκα ημέρες μετά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Αγροτικής

Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 56. Συμβολαιογραφικές πράξεις που συντάχθηκαν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος και αφορούν εκτάσεις του άρθρου 56 του ν. 2637/1998, είναι έγκυρες και ισχυρές εφόσον δεν ακυρώθηκαν με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.

«2. Από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου και όσον αφορά στην περίπτωση α` της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998, όπως ισχύει, εξαιρούνται: α) φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους έχουν υποβληθεί αιτήματα για χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης μετά την έναρξη ισχύος του ν. 3851/2010 (4.6.2010) και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος (21.9.2011),

β) σταθμοί λοιπών τεχνολογιών ΑΠΕ. και γ) έργα δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, κατασκευής υποσταθμών και εν γένει κάθε κατασκευής που αφορά την υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος.»

[Η μόνη παράγραφος του άρθρου 21 αριθμήθηκε ως παρ. 1 και η παράγραφος 2 προστέθηκε με το άρθρο 39 παρ.8 Ν.4062/2012, ΦΕΚ Α 70 και αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 8 Ν. 4203/2013, ΦΕΚ Α 235/1.11.2013.]

Άρθρο 22 Έναρξη ισχύος

Ο νόμος αυτός ισχύει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 2011

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 20 Σεπτεμβρίου 2011

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Edgar Parnell

Ο Edgar Parnell ξεκίνησε την επαγγελματική ζωή του σε καταναλωτικούς συνεταιρισμούς στο βόρειο τμήμα της Αγγλίας μετά τη στράτευσή του στη βασιλική αεροπορία της Μ. Βρετανίας. Σπούδασε με υποτροφία στο Συνεταιριστικό Κολλέγιο της Αγγλίας. Στα επόμενα χρόνια κατείχε διάφορες θέσεις ανώτερων διοικητικών στελεχών στους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς του Ηνωμένου Βασιλείου και στη συνέχεια ως Γενικός Διευθυντής Συνεταιριστικής Ανάπτυξης στη Μποτσουάνα, όπου εγκατέστησε πρώτο σούπερ μάρκετ της χώρας και κεντρικό φορέα χονδρικής πώλησης.

Κατά την επιστροφή του στο Ηνωμένο Βασίλειο, διορίστηκε ως σύμβουλος διαχείρισης λιανικών πωλήσεων στην εταιρεία Clarks Ltd και αργότερα κατέλαβε μια παρόμοια θέση στην Κεντρική Συνεταιριστική Οργάνωση Χονδρεμπορίου του Ην. Βασιλείου (CWS). Στη συνέχεια έγινε το Διευθυντής λιανικού εμπορίου μη εδωδιμων ειδών της CWS καλύπτοντας καταστήματα σε όλη την Σκωτία. Στη συνέχεια κατέλαβε θέση Συμβούλου της βρετανικής κυβέρνησης για το Συνεταιριστικό Μάνατζμεντ προς την κυβέρνηση της Τζαμάικα. Άλλες θέσεις που ακολούθησαν περιλαμβάνουν: Υπεύθυνος του Ταμείου για την Έρευνα και την Ανάπτυξη της Αφρικής, ΟΗΕ / ΔΟΕ, Σύμβουλος Διαχείρισης και Μάρκετινγκ των συνεταιρισμών στην Ινδία, Διευθύνων Σύμβουλος του Ιδρύματος Plunkett της Οξφόρδης με έργο την παροχή νέας ευρέος φάσματος υπηρεσιών υποστήριξης για τους συνεταιρισμούς και τις σχετικές οργανώσεις, τόσο στο Ηνωμένο Βασίλειο όσο και διεθνώς, όπως η διαχείριση έργων ανάπτυξης και έρευνας, ιδιαίτερα στις αγροτικές περιοχές.

Στα πιο πρόσφατα χρόνια του έχουν ανατεθεί καθήκοντα Συμβούλου στο Ηνωμένο Βασίλειο και σε πάνω από 30 άλλες χώρες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ασχολούνται με την διακυβέρνηση των συνεταιρισμών, με οικονομικά και φορολογικά θέματα, με συνεταιριστική νομοθεσία, μελέτες σκοπιμότητας για την ίδρυση συνεταιρισμών, αναθεώρηση των προγραμμάτων βοήθειας για τους συνεταιρισμούς, εγκατάσταση και αξιολόγηση προγραμμάτων κατάρτισης για τους συνεταιρισμούς και το γεωργικό τομέα και την ανάπτυξη στρατηγικών για την αναδιοργάνωση συνεταιριστικών συστημάτων.

Έχει διατελέσει μέλος της Γενικής Συνέλευσης της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης, συν-πρόεδρος της επιτροπής της ΕΕ για την Ανάπτυξη της Αγροτικής Οικονομίας της Πολωνίας, μέλος του Συμβουλίου της Ομοσπονδίας Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ηνωμένο Βασίλειο), πρόεδρος της Επιτροπής της Εθνικής Οργάνωσης Συνεταιριστικής Ανάπτυξης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του Ηνωμένου, καθώς και σε διάφορες ομάδες εργασίας της COGECA (Ομοσπονδίας των Γεωργικών Συνεταιρισμών της ΕΕ). Ο Edgar Parnell είναι ο συγγραφέας πολλών εξειδικευμένων εκδόσεων, συμπεριλαμβανομένου του βιβλίου «Επανεφεύρεση των Συνεταιρισμών – Επιχειρήσεις για τον 21^ο Αιώνα», στο οποίο εξετάζει το μεταβαλλόμενο ρόλο των συνεταιρισμών στο σημερινό επιχειρηματικό περιβάλλον. Το βιβλίο αυτό έχει μεταφραστεί σε διάφορες γλώσσες.

Από την αποχώρησή του από την εργασία πλήρους απασχόλησης, εργάστηκε ως εθελοντής (VSO) στο Υπουργείο για την Αγροτική Μεταρρύθμιση στις Φιλιππίνες. Τώρα άλλη μια φορά επανήλθε και διαμένει στο Oxfordshire, Αγγλία.

ΜΟΛΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ:

Από το ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ
(ΙΣΕΜ)

«Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα», τόμοι 7^{ος} και 8^{ος}

Τόμος 7^{ος} : Περίοδος 1977-1981, σελ. 390

Τόμος 8^{ος} : Περίοδος 1982-1993, σελ. 696

*Η ιστορική πορεία των ελληνικών συνεταιρισμών κατά την περίοδο 1977-1993
με αυτούσια τα σημαντικά κείμενα, σε δύο τόμους,*

*συνέχεια των 6 τόμων του κλασικού έργου του ΑΡΙΣΤ. Ν. ΚΛΗΜΗ:
«ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»*

Συγγραφείς είναι οι συνεχιστές του έργου του ΑΡΙΣΤ. Ν. ΚΛΗΜΗ:

- Κων/νος Παπαγεωργίου, Ομότιμος Καθηγητής Συνεταιριστικής Οικονομίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Ολυμπία Κλήμη-Καμινάρη, Επ. Καθηγήτρια Συνεταιριστικής Οικονομίας του Παντείου Πανεπιστημίου

Τόμος 7 ^{ος} , περίοδος 1977-1981	Τόμος 8 ^{ος} , περίοδος 1982-1993
<p>Προσπάθεια ανασύνταξης των συνεταιρισμών, σώρευση «νεφών» στον συνεταιριστικό ορίζοντα</p> <ul style="list-style-type: none">-Προετοιμασία ένταξης στην ΕΟΚ – συγκρούσεις κομμάτων-Κινητοποίηση για ενημέρωση αγροτών-Ανάληψη σοβαρών πρωτοβουλιών από αγροτοσυνεταιριστικές επιχειρήσεις-Απόκτηση επιστημόνων από τους αγροτικούς συνεταιρισμούς-Προετοιμασία ίδρυσης Τοπικών Αγορών-Υποσχέσεις για συνεταιριστικοποίηση της ΑΤΕ-Ανταγωνισμός ΑΤΕ-συνεταιρισμών για τις ασφαλιστικές εργασίες-Εσωτερικές διχαστικές αντιπαραθέσεις στην ΠΑΣΕΓΕΣ με κομματικό «άρωμα»-Νέα Κυβέρνηση, νέες ιδέες	<p>Η περίοδος κατεδάφισης των συνεταιρισμών, με όλα τα σημαντικά κείμενα της περιόδου</p> <ul style="list-style-type: none">-Ο θρίαμβος του κομματισμού-Η καταδίκη της ΚΥΔΕΠ και η διάλυσή της-Το ναυάγιο των Τοπικών Αγορών-Η ΑΤΕ, που από υπόσχεση να γίνει συνεταιριστική τράπεζα, έγινε Α.Ε., για να καταλήξει στην Τράπεζα Πειραιώς-Το συνεχές Κόμμα-Κυβέρνηση-Συνεταιρισμοί-Οι ερασιτεχνισμοί με τους αγροτοβιομηχανικούς συνεταιρισμούς-Το σπρώξιμο της ΣΥΝΕΛ στο γκρεμό-Τα χρέη, η ρύθμιση και ο εμπαιγμός των συνεταιρισμών-Ο ρόλος του Τύπου <p>Συνέβησαν τυχαία; Ποιοί ωφελήθηκαν;</p> <p>Με περίληψη του τόμου, και Ευρετήριο και των 8 τόμων</p>

Έκδοση: Ινστιτούτο Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών (ΙΣΕΜ)

Εκδοτικός Οίκος: «Αμφιλύκη», Τριών Ναυάρχων 17, 262 22 ΠΑΤΡΑ, Τηλ. 2610-338888,
e-mail: vivliothiki.pat.17@gmail.com

Τιμή (με έκπτωση) 30€ (οι δύο τόμοι), με αντικαταβολή. (Συμπεριλαμβάνονται τα έξοδα αποστολής).

(Δύο ζεύγη τόμων 55€, τρία ζεύγη τόμων 80€)